

PREDLOG ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

I. Po direktivi Evropskega Parlamenta in Sveta št. 2004/18/EC, z dne 31.03.2004 o koordinaciji postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, storitev in blaga, je zakonodajo na področju javnega naročanja potrebno uskladiti z določbami citiranih direktiv.

II. Ključne ugotovitve in napotila za novi zakon, ob poznavanju zakonodajnega postopka drugih držav članic, so naslednja:

1. Zakon o javnem naročanju, upošteva besedilo direktive 2004/18/EC, kar pomeni, da se omenjena direktiva v celoti prenaša v Zakon o javnem naročanju, katerega režim velja za vsa javna naročila blaga, storitev in gradenj nad mejnimi vrednostmi iz direktive 2004/18/EC (v nadaljevanju: evropske mejne vrednosti).

2. Pod evropskimi mejnimi vrednostmi zakon predvideva nacionalno ureditev, ki predvsem pomeni, da naročnik odda naročilo kot dober gospodar, ob upoštevanju drugih temeljnih načel javnega naročanja in z uporabo preglednih, enostavnih in učinkovitih postopkov.

3. Zakon, ki je enostaven in uporabnikom prijazen ter nudi prožnejši pristop (po t. 2), obenem z možnostjo širše uporabe instituta pogajanj, kar vnaša večjo prožnost v standardne postopke, katerih izvajanje v nacionalnem agregatu zaradi velikega števila takšnih postopkov, pomeni tudi višje transakcijske stroške in podaljševanje časovnega poteka zaradi izvajanja postopkovnih pravil. Tudi primerljivost z ostalimi državami članicami nudi dodatno podlago za takšno urejanje.

4. ZJN je zakon, ki ni nevtralen, kar bi pomenilo zgolj izvajanje postopkov oddaje javnih naročil per se, ampak je glede na nacionalni pomen in velikost javnih sredstev v BDP, namenjenih javnim naročilom, aktivni regulator in instrument zlasti na področju sekundarnih politik v smislu generiranja gospodarskega razvoja in inovativnosti, v prvi vrsti prek malih in srednjih podjetij, vključevanja okoljevarstvenih vidikov, zagotavljanje zaposlovanja preko rezerviranih javnih naročil, invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov itd.) nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi, kar je v skladu z evropsko zakonodajo in ob siceršnjem upoštevanju načela gospodarnosti in učinkovite uporabe javnih sredstev.

III. V vsebinskem smislu je zajeto celotno besedilo direktive EU na področju javnega naročanja, to pomeni npr. vključeni so vsi postopki javnega naročanja, načini naročanja (elektronsko naročanje), jasne opredelitve pogojev za udeležbo in meril za ocenjevanje in podobno.

Zakon o javnem naročanju bo urejal izvajanje naročanja t.i. klasičnih javnih naročnikov (državni organi, lokalne skupnosti, javni zavodi, javne agencije in podobno) samostojno in ločeno od pravil, ki bodo veljala za naročnike, kateri delujejo v t.i. infrastrukturnih sektorjih (taksativno naštetih so: energija, vodooskrba, transport in po novem poštne storitve).

Do sedaj so direktivi implementirale v svojo nacionalno zakonodajo naslednje države: Avstrija, Danska, Madžarska, Litva, Malta, Nizozemska, Slovaška, Velika Britanija, Nemčija, Francija, Belgija, Irska, Italija, Poljska, Luxemburg.

Razlogi in namen predlaganega zakonskega besedila so:

- a) uskladitev nacionalnih pravil javnega naročanja z direktivo 2004/18/ES,
- b) vsebinske novosti zakona, vezane na slovensko ureditev:
 - uvajanje plačilne discipline med izvajalci in podizvajalci,
 - t.i. »in – house« naročila,
- c) odprava administrativnih ovir z namenom poenostavitve togih pravil v okviru naročanja, med katere sodijo:
 - vpeljava enostavnega sistema za objave tako za naročila nad kot tudi pod evropskimi mejnimi vrednostmi preko portala javnih naročil,
 - enoten in enostaven postopek za javna naročila pod evropskimi mejnimi vrednostmi z možnostjo vključitve pogajanj,
 - uvedba možnosti ponudnikom za dopolnitev ponudbe glede elementov, ki ne vplivajo na razvrstitev prejetih ponudb (npr. ponudnika se izloči zato ker ni registriran za dejavnost s področja predmeta naročila in ne zato, ker svoji ponudbi ni priložil dokazila o registraciji).

V vsebinskem smislu so novosti zakona, ki bodo prispevala k izboljšanju javnega naročanja naslednja:

- vključena so vsa načela javnega naročanja.
- vključeni so novi postopki javnega naročanja (konkurenčni dialog),
- posebni načini naročanja (dinamični nabavni sistem, okvirni sporazum),
- zajeta je izdelava tehničnih specifikacij,
- uvajanje elektronskega naročanja z elektronsko dražbo,
- jasne opredelitve pogojev za udeležbo in meril za ocenjevanje,
- vključevanje sekundarnih politik kot dejavnika trajnostnega razvoja, kot so možnost pospeševanje razvoja srednjih in malih podjetij ter okoljevarstveni in socialni vidiki,
- odprava administrativnih ovir z uvedbo enotnega postopka zbiranja ponudb za naročila pod evropskimi mejnimi vrednostmi,
- sistemska ureditev skupnega javnega naročanja,
- t.i. »in – house« naročila,
- v primeru dvoma lahko subjekt, ki izkaže pravni interes na ministrstvo, pristojno za finance, poda pisen predlog za ugotavljanje statusa. Če se z odločitvijo ne strinja, o tem odloči Vlada Republike Slovenije.

Tudi po novi ureditvi bodo naročniki javna naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi oddajali ob uporabi odprtega ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. V določenih primerih lahko naročniki oddajo svoja javna naročila s pomočjo konkurenčnega dialoga ali pa uporabijo postopek s pogajanjem z ali brez predhodne objave. Za razliko od konkurenčnega dialoga, pa sta okvirni sporazum in dinamični nabavni sistem posebna načina naročanja.

Poleg tega zakon ureja tudi vsa tista področja, katerih ureditev je dalje prepuščena državi članici ali pa je v celotni pristojnosti države članice. Gre za uporabo okvirnih sporazumov, centralne nabavne organe, dinamične nabavne sisteme, elektronske dražbe in postopek konkurenčnega dialoga.

Zakon bo prispeval k poenotenju javnega naročanja v državah članicah EU.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLAGANEGA ZAKONA

SPLOŠNA NAČELA, VSEBINSKI RAZLOGI IN CILJI NOVE ZAKONSKE UREDITVE

Zbirna ugotovitev na podlagi statističnih podatkov za obdobje 2001-2004 daje pregled položaja na trgu javnih naročil v Republiki Sloveniji in nakazuje razloge in predloge za izboljšanje stanja na tem področju. Javna naročila pomenijo velik narodnogospodarski agregat in obsegajo letno več kot 420 mrd tolarjev oziroma okoli tretjino odhodkov državnega proračuna ali 7 % BDP.

Velja ugotovitev, da obstaja neenakomerna porazdelitev javnih naročil glede na število in še zlasti njihovo vrednost. Na eni strani je občutna razdrobljenost in razpršenost na delu, ki predstavlja naročila male vrednosti in ki so enaka ali manjša od 10 mio tolarjev za naročila blaga in storitev ter 20 mio tolarjev za naročila gradenj, obenem z njihovim nesorazmerno velikim 33% deležem v vrednosti vseh javnih naročil; in na drugi strani, visoke vrednosti zelo majhnega števila oddanih naročil, ki presegajo evropske mejne vrednosti.

Frekvenčna porazdelitev kaže močno zgostitev pri največjih naročilih, zlasti cestogradnji in informacijski tehnologiji, ki so bila doslej najbolj zanimiva tudi za tuje ponudnike, kjer je bila njihova prisotnost vidna in kjer je v prihodnje, po vstopu Slovenije v EU, v največji meri pričakovati zlasti evropsko konkurenco. V tem delu javnih naročil, ki po vrednosti presegajo evropske mejne vrednosti, je potrebno spoštovati določila evropskega prava in direktive o javnem naročanju 2004/18/EC, kar zahteva celovit prenos njenih določb v domačo zakonodajo.

Za leto 2004 je oddalo obrazec o oddanih javnih naročilih 1.420 naročnikov. Iz analize podatkov izhaja, da je bilo oddanih 10.651 oddanih javnih naročil velike vrednosti (to so naročila nad 10 mio tolarjev za blago in storitve ter 20 mio tolarjev za gradnje na podlagi veljavnega Zakona o izvrševanju proračuna) v skupni vrednosti 356,9 mrd tolarjev. Ti podatki bistveno ne odstopajo od analiziranih podatkov iz let 2001, 2002 in 2003.

Analiza preseka velikih naročil kaže njihovo značilno zgostitev na osnovi frekvenčne porazdelitve naročil iznad mejne vrednosti 39 mio tolarjev, ki jo določa pravni red Evropske unije..

Pod to mejo znaša namreč odstotni delež naročil velike vrednosti (brez NMV) 62,8 mrd tolarjev ali 91 % vseh velikih naročil po številu tj. 9.680; torej razmeroma nizko njihovo skupno vrednost hkrati ob njihovem velikem številu.

Po drugi strani pričujoča analiza kaže, da mejno vrednost 39 mio SIT presega zgolj 1.219 oddanih javnih naročil v leta 2004 ali vsega 11 % vseh naročil velike vrednosti, v agregatni vrednosti 304 mrd tolarjev ali 86 % vrednosti vseh javnih naročil.

Zakonska ureditev na podlagi konsolidirane direktive 2004/18/ES nad evropskimi mejnimi vrednostmi

Izhajajoč iz sprejetih direktiv gre za uvajanje nabavnih mehanizmov z elektronskimi sredstvi, katerih učinek pomeni skrajševanje dolžine postopkov oddaje javnih naročil; uvedba novega načina postopka s pogajanjem, ki za posebno zapletena javna naročila dovoljuje dialog med naročnikom in ponudniki, s tem da obenem zagotavlja obstoj konkurence in spoštovanje načela enakopravnosti med ponudniki; možnost za naročnike, da sklenejo okvirne sporazume, pri katerih začetni pogoji niso tudi dokončni in pomenijo prožnejši mehanizem oddaje javnih naročil, brez obveznosti uporabe vseh določil direktiv in zakona; bolj jasno so podane določbe, ki se nanašajo na tehnične specifikacije, kar naj bi spodbudilo k večji konkurenci ob udeležbi kar največjega števila ponudnikov; natančnejša in jasnejša opredelitev določil glede izpolnjevanja pogojev za udeležbo in še zlasti meril za izbiro najuspešnejše ponudbe; poenostavitev mejnih vrednosti; uvedba skupnega besednjaka.

Nova zakonodaja pomeni, da se predvsem na podlagi splošnih načel javnega naročanja sprejmejo zakonske določbe o postopkih oddaje javnih naročil na nacionalni ravni, ki naj zagotovi odpiranje trga javnih naročil konkurenci. Evropska pravila za oddajo javnih naročil nad mejnimi vrednostmi, pomenijo obenem takšen prenos in oblikovanje domače zakonodaje v obliki novega zakona, ki dovoljuje široko sproščanje konkurence, brez omejevanja vstopanja potencialnih ponudnikov in brez uporabe diskriminatornih meril, ki bi omejevala število zainteresiranih ponudnikov. Zato zahteva prenos določb navedene direktive zagotavljanje učinkovite konkurence na področju javnih naročil še zlasti na način, da se domači razpisi in obvestila o javnih naročilih oglašujejo v vsej Skupnosti. S tem se za javna naročila velike vrednosti, tj. naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi, odpira možnost širše konkurence in prav tako zagotavlja uresničevanje načela gospodarnosti, ki pomeni doseganje največje vrednosti za vložena javna sredstva in učinkovite domače porabe javnih sredstev.

Krepitev informacijske družbe, močnejše zahteve po gospodarni porabi javnih oziroma proračunskih sredstev države in potreba, da javna naročila postanejo aktivnejši instrument nacionalne ekonomske politike na področjih, kjer lahko zagotavljajo in pospešujejo trajnostni razvoj, so temeljni vsebinski razlogi in cilji nove evropske zakonodaje na področju javnih naročil. Zato je potrebno zahteve za varovanje okolja, socialno politiko, še zlasti v okviru programov zaščitenih delovnih

mest za delovno prizadete oziroma invalid, razvoj malih in srednjih podjetij vključiti v oblikovanje in izvajanje politik, ki pomenijo, da lahko naročniki prispevajo k skladnejšemu in trajnostnemu razvoju, ob nujnem upoštevanju načela doseganja največje vrednosti za vložena javna sredstva.

Obenem določbe po direktivi in predlogu zakona ne ovirajo uvedbe ali uveljavitve ukrepov, potrebnih za varovanje javnih politik, javne morale, javne varnosti, zdravja, življenja ljudi ali živali ali ohranitve rastlinskega življenja, zlasti zaradi trajnostnega razvoja, v kolikor so ti ukrepi v skladu s Pogodbo o ustanovitvi EU.

Celotno področje domačega trga javnih naročil, ne glede na njihovo vrednost oziroma mejno vrednost, prevzema načela iz Pogodbe o ustanovitvi EU, zlasti načelo prostega pretoka blaga, načelo svobode ustanavljanja sedeža in načelo svobode opravljanja storitev ter načel, ki iz teh izhajajo, kot so načelo enakopravnosti med ponudniki, načelo nediskriminacije, načelo vzajemnega priznavanja, načelo proporcionalnosti in načelo transparentnosti.

Zaradi novega razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije ter zaradi poenostavitve, ki iz njih lahko izhajajo glede objave naročil ter učinkovitosti in preglednosti postopkov javnih naročil, je treba elektronska sredstva izenačiti z običajnimi sredstvi za komunikacijo in izmenjavo informacij. Izbrana sredstva in tehnologija bi morali biti, kolikor je mogoče, skladni s tehnologijami, ki se uporabljajo v drugih državah članicah.

Preverjanje primernosti ponudnikov v odprtih postopkih ter kandidatov v postopkih s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopkih s pogajanjem po objavi obvestila o naročilu in v konkurenčnem dialogu, kakor tudi izbiro le-teh, je treba opraviti na pregleden način. Zato je treba navesti nediskriminacijska merila, ki jih lahko naročniki uporabijo pri izbiri tekmecev, in sredstva, ki jih gospodarski subjekti lahko uporabijo kot dokaz, da izpolnjujejo ta merila. V istem duhu preglednosti je treba takoj po razpisu naročila od naročnika zahtevati, da navede merila za izbor, ki jih bo uporabil, ter raven posebne usposobljenosti, ki je lahko zahteva od gospodarskih subjektov za dovoljenje, da sodelujejo v postopku oddaje naročila.

Naročnik lahko omeji število kandidatov v postopkih s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopkih s pogajanjem po objavi obvestila o naročilu ter v konkurenčnem dialogu. To zmanjšanje števila kandidatov je treba izvesti na podlagi objektivnih pogojev in meril, navedenih v obvestilu o naročilu.

Na osnovi sprejetih direktiv narekuje izhodišča za nov zakon več poglavitnih tehničnih razlogov. Kot prvo, razvoj javnih naročil v evropskem in domačem prostoru narekuje potreba po *poenostavljanju* pravnih oziroma postopkovnih določil javnega naročanja in njegovi prilagoditvi *uporabi elektronskih sredstev*, ki pomenijo prihranek na času in porabi javnih sredstev. Enotna klasična direktiva pomeni *odpravo neskladij*, ki so jih na področju evropske ureditve javnih naročil povzročale posamične posebnosti vsake od treh direktiv, ki so pred tem določale postopke oddaje javnih naročil ločeno za gradnje, storitve in blago. Te neskladnosti so presegale specifične značilnosti, ki so bile zajete v posamezni direktivi na področju oddaje javnih naročil blaga, storitev in gradenj na eni strani, kar je zahtevalo njihovo prestrukturiranje in konsolidacijo v eno samo direktivo, 2004/18/EC.

Nova zakonodaja presega togost, podnormiranost in nenazadnje formalistični pristop, ki so bili zlasti značilni tako za evropsko zakonodajo javnih naročil pred l. 2005, kot tudi za ZJN-1 sprejet v l.2000.

Poenostavljanje v njih prinaša predvsem večjo enostavnost pravil javnega naročanja, ki so bila prej preveč podrobna in zapletena, medtem ko pomeni prožnost vnos instrumentov kot je na primer dialog med naročniki in ponudniki, okvirni sporazumi in drugo, v postopke oddaje javnih naročil, ki so bila pred tem, kot rečeno, izjemno toga in pogosto niso nujno omogočala nabave iskanega predmeta javnega naročila za naročnike.

POGLAVITNE REŠITVE PREDLAGANEGA ZAKONA

I. Definicija naročnika po zakonu o javnem naročanju

Ena pomembnih novosti predloga novega zakona o javnem naročanju je preglednejša ureditev naročnikov – zavezancev. S tem, da zakonski tekst prevzema iz direktive definicijo naročnika in posebej osebo javnega prava kot naročnika, se seznam naročnikov prilagodi in poenostavi.

Definicija naročnika v zakonu neposredno sledi definiciji naročnika iz direktive. Osnova definicije je, da so naročniki državni, regionalni ali lokalni organi, subjekti javnega prava ter združenja, ki jih ustanovijo en ali več teh organov ali en ali več teh subjektov javnega prava.

Subjekt javnega prava je po tem zakonu vsak subjekt:

- (a) ki je ustanovljen za opravljanje dejavnosti, ki so v splošnem interesu in ki nimajo industrijskega ali poslovnega značaja,
- (b) ki je pravna oseba in
- (c) je v pretežni meri financiran iz sredstev države, regionalnih ali lokalnih organov ali drugih subjektov javnega prava ali ti organi opravljajo nadzor nad poslovanjem take osebe ali ki imajo upravljavski ali nadzorni odbor, katerega več kakor polovico članov imenuje država, regionalni ali lokalni organi ali drugi subjekti javnega prava.

Definicija naročnika je glede na določbo veljavnega zakona opredeljena bolj jasno in v celoti povzema in prenaša definicijo naročnika iz direktive. Pri tem je bolj določna, ker navezuje pojem naročnika na statusno-pravne oblike v Republiki Sloveniji.

Javna (komunalna) podjetja v pretežni zasebni lasti so po novem zakonu zgolj na seznamu naročnikov po zakonu o javnem naročanju za oddajo naročil na vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, kadar se tja uvrščajo po dejavnostih. Na seznamu naročnikov tudi ni podjetij, ki javne službe in gospodarske javne službe opravljajo z izključnimi ali posebnimi pravicami, kadar te službe pridobijo prek javnih razpisov, s tem da pogodbeno prevzemajo tveganje na podlagi zakonitosti trga.

Razlogi, ki nakazujejo večjo veljavo seznama, pomenijo predvsem izraz besedila in vsebine EU direktiv o javnem naročanju, ki govorita predvsem o seznamu, ki naj bo uporaben, vendar ne dokončen. Praksa držav članic kaže predvsem na pristop, kjer je seznam naročnikov izčrpen predvsem za organe državnih, regionalnih in lokalnih oblasti in samo deloma drugih oseb javnega prava in še manj javnih podjetij po evropskem pravu. Tudi praksa sodb Evropskega sodišča, ki so sestavni del evropskega prava, nakazuje, da so sezname naročnikov občutljivo področje, še zlasti ker že definicija in opredelitev naročnika v mnogih primerih ni povsem dorečena, ampak je vezana na funkcionalnost, predmet naročila in navsezadnje tudi na čas, vsekakor pa ne v prvi vrsti na formalne oziroma statusne razloge uvrščanja in razvrščanja subjektov.

Nekatere države članice so podale obsežnejše sezname (Belgija, Nemčija), druge države članice zgolj navedbo ali povzetek zakonske definicije naročnika oziroma splošno opredelitev, za katere subjekte velja definicija naročnika (Švedska, Finska, Litva). Nekatere države članice v svojih seznamih navajajo zgolj kategorije naročnikov (Portugalska, Luksemburg, Latvija, Madžarska), večina njih pa je objavila sezname, kjer kombinirajo naročnike posamezno in kategorije naročnikov.

II. Uvedba prožnosti dovoljuje dialog med naročnikom in kandidati še zlasti v primerih posebej zapletenih naročil, zlasti na področjih, kjer so prisotne stalne spremembe, kot je to visoka tehnologija, kjer naročnik sicer lahko pozna svoje potrebe, vendar vnaprej ne ve, kaj je najboljša tehnična rešitev za izpolnitev takšnih potreb. Dialog med naročnikom in ponudniki je v takšnih primerih celo potreben.

Naročniki, ki izvajajo posebej zapletene projekte, lahko ugotovijo, ne da bi to bilo zaradi njihove napake, da je objektivno nemogoče opredeliti sredstva za zadovoljitev njihovih potreb ali za oceno, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih rešitev in/ali finančnih/pravnih rešitev. Do takih razmer lahko pride zlasti pri izvajanju pomembnih povezanih infrastrukturnih projektov za transport, projektov za velika računalniška omrežja ali projektov, ki vključujejo zapleteno in strukturirano financiranje, katerih finančne in pravne sestave ni mogoče opredeliti vnaprej. Če uporaba odprtih ali postopkov s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ne omogoča oddaje teh naročil, je treba določiti prilagodljivi postopek, ki ohrani ne samo konkurenco med gospodarskimi subjekti, temveč tudi potrebo, da naročniki z vsakim kandidatom obravnavajo vse vidike naročila. Vendar se ta postopek ne sme uporabljati tako, da omejuje ali izkrivlja konkurenco, zlasti ne s spreminjanjem osnovnih vidikov ponudb ali z uvajanjem bistveno novih zahtev za uspešnega ponudnika ali z vključitvijo katerega koli drugega ponudnika, razen tistega, ki je izbran kot ekonomsko najugodnejši.

Naročnik še zlasti pri posebej zapletenih naročilih pogosto ni v stanju, da določi, katera tehnična, finančna in pravna sredstva bi najbolj ustrezala njegovim potrebam. Naročnik lahko prav tako želi zagotoviti inovativne rešitve ali pa objektivno ni v stanju oceniti, kaj trg ponuja v smislu tehničnih in finančnih rešitev.

III. Nekateri novi načini elektronskega nakupovanja se nenehno razvijajo. Ti načini prispevajo k povečevanju konkurence in poenostavljenemu javnemu nakupovanju, zlasti v smislu prihrankov časa in denarja, ki jih njihova uporaba omogoča. Naročniki lahko uporabijo elektronske načine naročanja, če je to v skladu s pravili, sprejetimi na podlagi te direktive, ter z načeli enake obravnave, nediskriminacije in preglednosti.

Zaradi hitrega razvoja nabavnih sistemov z uporabo elektronskih sredstev je treba postaviti nova pravila, ki bi omogočila naročnikom, da v celoti izkoristijo možnosti, ki jih ponujajo ti sistemi. Na tej podlagi je treba opredeliti celotni elektronski dinamični nakupovalni sistem z uporabo elektronskih sredstev za običajne nakupe ter določiti posebna pravila za vzpostavitev in upravljanje tega sistema, da bi zagotovili pravično obravnavo vsakega gospodarskega subjekta, ki želi v njem sodelovati. Vsakemu gospodarskemu subjektu, ki predloži okvirno ponudbo v skladu s specifikacijo in ki izpolnjuje merila za izbor, je treba omogočiti, da se vključi v ta sistem. Z oblikovanjem seznama že izbranih ponudnikov in možnostjo sodelovanja novih ponudnikov omogoča ta način nakupovanja naročniku, da zaradi elektronskih sredstev, ki so na voljo, dobi primerno število ponudb.

Glede na to, da bo elektronskih dražb verjetno vedno več, je treba te dražbe opredeliti na ravni zakona urediti s posebnimi pravili skladnimi direktivi, da bi zagotovili njihovo popolno usklajenost z načeli enake obravnave, nediskriminacije in preglednosti. Zaradi tega je treba za te elektronske dražbe sprejeti določbo, da naj se uporabljajo samo za naročila gradenj, blaga ali storitev, za katera se specifikacije lahko natančno določijo ex-ante. Uporaba elektronskih dražb omogoča naročnikom, da od ponudnikov zahtevajo predložitev novih cen, popravljenih znižanj in, če se naročilo odda za ekonomsko najugodnejšo ponudbo, izboljšanje tudi drugih elementov ponudb poleg cen. Zaradi zagotovitve skladnosti z načelom preglednosti so lahko predmet elektronske dražbe samo elementi, ki so primerni za avtomatsko oceno z elektronskimi sredstvi brez poseganja in/ali ocenjevanja s strani naročnika, to je samo elementi, ki so merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih.

IV. Prav za *okvirne sporazume* predpisuje zakon, v skladu z direktivami, posebna določila, ki omogočajo naročniku, da pod določenimi pogoji ni obvezan izvajati postopka oddaje naročila za vsako naročilo posebej, v kolikor to naročilo oddaja na osnovi okvirnega sporazuma. Uvedba instituta okvirnih sporazumov zahteva določitev posebnih pravil zanje, s tem da lahko naročnik v skladu s temi pravili – ko sklene okvirni sporazum v skladu z določbami iz tega zakona, ki so povezane zlasti z oglaševanjem, roki in pogoji za oddajo ponudb – odda naročila na podlagi tega okvirnega sporazuma med obdobjem njegove veljavnosti bodisi ob uporabi pogojev, določenih v okvirnem sporazumu, ali, če vsi pogoji niso vnaprej določeni v okvirnem sporazumu, s ponovnim odpiranjem konkurence med strankami okvirnega sporazuma v zvezi s temi pogoji. Ponovno odpiranje konkurence bi moralo biti v skladu z nekaterimi pravili, katerih cilj je zagotoviti potrebno prožnost in spoštovanje splošnih načel, zlasti z načelom enake obravnave. Zaradi istih razlogov rok za

okvirne sporazume ne bi smel biti daljši kakor štiri leta, razen v primerih, ki jih naročniki ustrezno utemeljijo.

V. Direktiva tudi bolj konkretno določa področje pogojev za udeležbo in meril za izbiro najugodnejše ponudbe. Sodna praksa Evropskega sodišča in podobno vrsta zahtevkov za revizijo, izhajajočih iz pravnega varstva ponudnikov v okolju slovenskih javnih naročil, je v vrsti primerov ugotovila, zlasti pri uporabi meril, pomanjkanje transparentnosti zaradi nejasnosti relativnega vrednotenja meril, tudi v fazi po odpiranju ponudb, kar je povzročalo pristranskost pri ocenjevanju ponudb in izbiri najugodnejše ponudbe.

Direktiva in zakonski predlog postavljata zahtevo po obvezni določitvi meril že na začetku postopka oddaje naročila, to je v objavi javnega razpisa ali v razpisni dokumentaciji, kar zagotavlja uresničevanja načela enakosti med ponudniki in načela transparentnosti tudi v kasnejših fazah postopka. Enaka je tudi zahteva po njihovem relativnem vrednotenju, kar se lahko izkazuje na različne načine; lahko v odstotkih ali relativnem deležu glede na ostala merila. Takšno tehtanje ali uteži naj bi bile znane vsem ponudnikom v trenutku, ko pričnejo s pripravo svoje ponudbene dokumentacije.

Če se odločijo naročniki oddati naročilo za ekonomsko najugodnejšo ponudbo, ocenijo ponudbe, da bi določili, katera ponudba ponuja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo. V zvezi s tem določijo ekonomska in kakovostna merila, ki morajo v svoji celoti omogočati določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe za naročnika. Določitev teh meril je odvisna od cilja naročila, ker morajo omogočati oceno kakovosti izvedbe, ponujene v vsaki ponudbi, glede na cilj naročila, kakor je opredeljen v tehničnih specifikacijah, ter najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo ponudbe, ki jo je treba oceniti.

Da bi zagotovili enako obravnavo, bi morala merila za oddajo naročila omogočati objektivno primerjavo in oceno. Če so ti pogoji izpolnjeni, lahko ekonomska in kakovostna merila za oddajo naročila, kot je izpolnjevanje okoljskih zahtev, omogočijo naročniku, da zadovolji potrebe zadevne javnosti iz specifikacij naročila. Naročnik lahko pod enakimi pogoji uporabi merila, katerih cilj je izpolniti družbene zahteve, zlasti kot odgovor na potrebe, navedene v specifikacijah naročila, ter potrebe prikrajšanih skupin ljudi, katerim pripadajo tiste osebe, ki prejemajo/uporabljajo gradnje, dobave blaga in storitve.

VI. Naročila je treba oddati na podlagi objektivnih meril, ki zagotovijo skladnost z načeli preglednosti, nediskriminacije in enake obravnave in ki jamčijo za ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence. Zato je primerno dovoliti uporabo samo dveh meril za oddajanje naročila: "najnižja cena" in "ekonomsko najugodnejša ponudba".

VII. Veljavna zakonska ureditev zahteva od naročnika, da pripravi tehnične specifikacije s sklicevanjem na izčrpni seznam instrumentov, ki preprečujejo ovire za dostop naročil konkurenčnim ponudnikom tudi izven nacionalnih okvirov in proizvodnje. Od teh instrumentov so bili standardi najbolj pomembni. S tem so se standardi pogosto postavljali in izenačevali kot de facto zahteve naročnika. Takšno razumevanje je bilo v nasprotju z določilom o sklicevanju kjer se tudi druge rešitve lahko primerjajo z rešitvijo, ki jo zagotavlja standard. Nova direktiva in zakonski

predlog so spremenili prejšnjo ureditev s tem, da omogočajo naročniku, da poda svoje zahteve v smislu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev, hkrati tudi z uporabo evropskih standardov, ki so jih prevzeli nacionalni standardi in sklicevanje nanje kot možno izbiro.

VIII. Novi direktivi sta tudi zmanjšali in poenotili število mejnih vrednosti za katere ekvivalent in vrednost navzgor velja v celoti evropsko pravo, to je skupaj spoštovanje načel Pogodbe o ustanovitvi EU, določil direktiv in sodne prakse z odločitvami Evropskega sodišča. Doslej je namreč vrsta direktiv določala uporabo različnih mejnimi vrednostmi glede na naročnika in vrsto javnega naročila, kar je pogosto otežilo pravilno določanje uporabe mejne vrednosti, pogosto tudi zaradi njihovega večjega števila. Prav tako so v novih direktivah in predlogu zakona vse mejne vrednosti izražene v eurih, in ne izmenično v eurih in posebnih pravicah črpanja. Okvir in ureditev mejnih vrednosti je enostavnejša in uporabnikom prijaznejša. Odslej so in bodo vse mejne vrednosti izražene v eurih, s tem da zagotavljajo hkrati izpolnjevanje mednarodnih obveznosti in skladnost z mejnimi vrednostmi, ki jih določa Sporazum o vladnih naročilih GPA. Obenem zagotavljajo zaokroženo vrednost, ki sicer ni identična mejnim vrednostim, izraženim v posebnih pravicah črpanja, ampak je zaokrožena na najbližjih sto ali deset tisoč evrov pod mejno vrednostjo, ki jo določa GPA.

V direktivi 2000/18/EC in zakonskem predlogu pomeni takšna sprememba tri mejne vrednosti in to 137.000 evrov za naročila blaga in storitev, različno glede na vrsto naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter deloma naročniki s področja obrambe in 211.000 evrov za ostala naročila in deloma naročila za naročnike s področja obrambe; ter 5.278.000 evrov za javna naročila gradenj, kar še vedno nekoliko povečuje mejne vrednosti iz prejšnje zakonske ureditve ZJN-1.

IX. Enotni besednjak javnih naročil (CPV) pomeni referenčno nomenklaturo, ki skupaj s standardnimi obrazci za objave, predstavlja boljšo odprtost in preglednost javnih razpisov. Hkrati pomeni razvoj in izboljšanje glede na ostale nomenklature, s tem da je prilagojen samemu sektorju javnih naročil. Za uporabnike pomeni lažjo identifikacijo predmeta javnega naročila v objavi razpisa in tudi lažjo uporabo zaradi njegovega prevoda v uradne jezike vseh držav članic EU in je s tem pripomoček za iskanja tržnih priložnosti na področju javnih naročil.

X. Zakon določa na podlagi sprejetih direktiv tudi nekatere nove pojme, kot so:

- 'gospodarski subjekt' je skupni izraz za izvajalca storitev, dobavitelja blaga in izvajalca gradenj, in glede na prej veljavne direktive, za postopke oddaje blaga, storitev in gradenj, ki so ločeno urejali oddajo posameznih vrst javnih naročil.
- 'opisni dokument' pomeni predhodni opis načina izvedbe javnega naročila glede na potrebe in zahteve naročnika, ki podaja predhodno oznako rešitve. Uporaba 'opisnega dokumenta' je postala z novim zakonom potrebna glede na spremembe postopka s pogajanjem z uvedbo konkurenčnega dialoga.

XI. V novi zakon se na podlagi direktive vključuje okoljevarstveni vidik, ki ga je, podobno kot posamezne vidike socialne politike, mogoče vključiti v postopke oddaje javnih naročil:

prvič, na opredeljevanje predmeta javnega naročanja; drugič, na pripravo razpisne dokumentacije; tretjič, na pogoje za udeležbo; četrto, na merila za ocenjevanje, in končno, na samo izvedbo javnega naročila v pogodbenem obdobju.

Tako na primer naročila za gradnje ne pomenijo samo končnega proizvoda gradnje, ampak vključujejo tudi idejno zasnovo, načrtovanje, projektiranje in izvedbo gradbenih del. Priložnost za vključevanje okoljevarstvenih vidikov je mogoča že v fazi izdelave idejne zasnove in načrtovanja.

Oddaja naročil za storitve vključuje predvsem možnost določanja načina izvedbe naročila. Naročnik lahko določi izbrano rešitev ali pa se izogne zahtevam, ki bi ponudnike vodile k ponudbi proizvodov, kateri bi škodili okolju. Seveda pa taka zahteva ne sme kršiti načela enakopravnosti ponudnikov.

Definicija tehničnih specifikacij po novih direktivah se izrecno ne sklicuje na uporabo proizvodnega postopka, kot je to primer pri GPA, vendar lahko, v kolikor želi, naročnik določi okoljevarstvene zahteve v tehničnih specifikacijah in hkrati lahko opredeli okoljevarstvene karakteristike, kot so to določena proizvodna metoda, in/ali posebni okoljevarstveni učinki proizvoda ali storitve.

Obstaja tudi možnost sklicevanja na eko-oznake za različne proizvodne skupine, ki temeljijo na življenjski dobi proizvoda in so vezane na različne vidike, kot so: uporaba proizvoda, materiali, ki so zajeti v proizvodu, proizvodni postopek, reciklaža, navodila uporabnikom. To so dejansko tehnične specifikacije po smislu in pomenu izvedbenih ali funkcionalnih zahtev.

Obstaja tudi možnost uporabe variant. Proizvodi in storitve, ki manj škodijo okolju, so lahko na splošno dražji od drugih proizvodov in storitev. Ko naročnik določi predmet naročila, mora poiskati ravnotežje med gospodarnostjo in učinkovitostjo porabe sredstev na eni strani in okoljevarstvenimi cilji na drugi. Uporaba variant omogoča naročniku, da oceni, katera opcija najbolj ustreza tem zahtevam.

Zaposlitev in poklic sta ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo. V tem smislu invalidska podjetja in programi zaščitene zaposlitve v zaposlitvenih centrih učinkovito prispevajo k vključevanju ali ponovnem vključevanju invalidov na trg dela. Vendar se lahko izkaže, da invalidska podjetja ali zaposlitveni centri pod običajnimi konkurenčnimi pogoji ne morejo dobiti naročila. Zato je primerno določiti, da lahko države članice zanje pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila ali pridržijo izvedbo naročil za programe socialne ekonomije.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

(Analiza pretežno velja za pravni okvir v državah članicah pred sprejemom zakonodaje na podlagi direktive 2004/17/EC in direktive 2004/18/EC in informacijo o sedanjem poteku usklajevanja z novo evropsko zakonodajo)

I. Zakon o javnem naročanju na področju blaga, storitev in gradenj ima za namen uresničiti neposredne cilje, ki jih postavlja Evropska direktiva in pričakovanja domačih udeležencev v javnem naročanju. Eden od prioriternih ciljev je poenostavitev pravil oziroma postopkov oddaje javnih naročil.

Obveza države do EU obsega izpolnjevanje določil, ki jih postavlja Direktiva 2004/18/EC, sodna praksa Evropskega sodišča in Pogodba o ustanovitvi EU, kar je povezano z njihovim obveznim prenosom v nacionalno zakonodajo, kar velja za javna naročila, ki se oddajajo nad evropskimi mejnimi vrednostmi.

a. Analiza sedanjega zakonodajnega procesa v posameznih državah članic kaže, da ta poteka praviloma v smeri celovitega prenosa direktiv, kar velja za vrednosti naročil nad evropskimi mejnimi vrednostmi, s tem da jih v celoti prevzema nacionalni zakon. Ta način ureditve so sprejele nekatere države članice, zlasti tiste pri katerih so javna naročila že dolgoletna tradicija (Združeno kraljestvo, Nizozemska, Danska). Direktivi predstavljata celovit sistemski okvir, pri čemer njihov režim velja za naročila nad mejnimi vrednostmi.

Pri državah članicah z tradicijo javnega naročanja posebnega zakonskega urejanja oddaje javnih naročil z uporabo postopkovnih pravil pod evropskimi mejnimi vrednostmi ni zaslediti (Združeno kraljestvo, Nizozemska, Danska). Prvi dve državi imata sicer posebne predpise za regionalne in lokalne skupnosti za katere veljajo posebna zakonska določila glede objav razpisov in drugih obvestil predvsem na internetu.

b. Druge države, zlasti nove (Poljska, Češka republika, Madžarska) ne sprejemajo novih direktiv v integralnem besedilu, ampak na podlagi njih predvsem spreminjajo in dopolnjujejo obstoječo zakonodajo, s tem da je v nacionalni zakon vključen režim nad in pod mejnimi vrednostmi.

c. Tretji pristop je zaslediti pri Švedski, ki naj bi najprej sprejela direktivo kot nacionalni zakon nad evropskimi mejnimi vrednostmi skupaj z ureditvijo okvirnih sporazumov in nato režim pod mejnimi vrednostmi kot poseben zakon kasneje v letu 2006.

Z ureditvijo pod evropskimi mejnimi vrednostmi izkazujejo države članice nacionalne posebnosti strukture javnih naročil, kar se predvsem nanaša na izpolnjevanje načela proporcionalnosti.

II. Smer razvoja sistemkega urejanja javnega naročanja v okviru priprav nove nacionalne zakonodaje držav članic je mogoče sintetično povzeti s tem, da:

a. Tri države članice, Združeno kraljestvo, Nizozemska in Danska, ki imajo na področju javnih naročil največjo tradicijo in izkušnje v EU, imajo tudi najboljše rezultate glede izpolnjevanja načela gospodarnosti in učinkovite uporabe javnih sredstev. Vse te države so celovito prenesle obe direktivi v nacionalno zakonodajo in s tem predpisale režim, ki velja za javno naročanje nad evropskimi mejnimi vrednostmi.

- b. Poenostavitve pod evropskimi mejnimi vrednostmi pomenijo praviloma delno ali v celoti razbremenjevanje postopkovnih pravil.
- c. Izpolnjevanje načel transparentnosti in konkurenčnosti pod evropskimi mejnimi vrednostmi se zagotavlja praviloma z objavami naročil z elektronskimi sredstvi na internetu, portalu, lokalnem tisku itd.
- č. Način oddaje naročil, ki vrednostno ne dosegajo evropskih mejnih vrednosti, je v pristojnosti naročnika, ki lahko naročanje, zlasti za blago in storitve izvede na način povabila k oddaji ponudb ali drugače, kar je njegova diskrecijska pravica (na primer Nizozemska, Danska); prav tako postajajo pogajanja pomemben institut javnih naročil pod evropskimi mejnimi vrednostmi (Avstrija, Danska, Finska, Nemčija, Švedska).
- d. Večje vključevanje sekundarnih politik (mala podjetja, okoljevarstveni vidiki, zaposlovanje invalidov itd.) v zakonodajo, ne glede na vrednost naročil (nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi), je lahko ali proaktivno (Nemčija) ali nevtrarno (Poljska), kjer poljska nacionalna zakonodaja za ta področja povzema zgolj besedilo direktiv.
- e. Korak v smeri poenostavitve postopkov je viden tudi v težnji (Nizozemska, Nemčija), da se na skupen način uredijo uradni sezname (na osnovi 51. člena direktive 2004/18/EC), na katere se prostovoljno vpiše ponudnik, ki izpolnjuje pogoje za udeležbo, ki s tem za omejeno obdobje (2-3 leta) pridobi status sposobnega in usposobljenega ponudnika in s tem avtomatično izkazuje vsa ustrezna dokazila.
- f. Kljub različnim razmeram v državah članicah in neobveznemu predpisovanju novih metod naročanja po direktivi, vse države članice udeležujejo te nove metode naročanja v domačo zakonodajo kot prsto opcijo za naročnike, kot so okvirni sporazumi, skupno naročanje, dinamični nabavni sistemi, elektronska dražba in postopek konkurenčnega dialoga, kar naj bi praviloma veljalo za obe ravni naročil nad in pod mejnimi vrednostmi.
- g. Države, zlasti nekatere nove članice, ki pri novi zakonodaji določajo nacionalne mejne vrednosti, postavljajo to mejno vrednost na primer na 60.000 eurov, nad katero veljajo sicer standardni postopki vendar poenostavljeni (krajši roki, podajanje izjave namesto preložitve listin za izpolnitev pogojev, brez zahtev po dokazovanju ekonomske in tehnične sposobnosti). V tem razponu pri uporabi postopkov niso potrebne objave ampak zgolj povabilo izbranemu številu ponudnikov.

A. OBJAVE

Objava v Uradnem listu Evropske unije oziroma predstavitev naročnika (buyer profile) sta obvezna za vse naročnike držav članic za javna naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi. Komisija Evropske unije, Francija, Združeno kraljestvo in Nemčija smatrajo Uradni list Evropske unije tudi za tako imenovano točko dostopa (single point of access) objav vseh naročnikov Evropske unije. Evropska unija naj bi v okviru svojega Uradnega lista vzpostavila informacijski portal, na katerem bi bile povezave (linki) do spletnih strani držav članic, njihovih regij in lokalnih oblasti ter od tu dalje do spletnih strani naročnikov na vsaki od teh ravni oblasti.

Glede vrednosti javnih naročil, nad katerimi bodo objave obvezne, so države članice še negotove in neenotne. Združeno kraljestvo razmišlja o obveznosti objave v kateremkoli mediju pri £ 20.000, Francija v kateremkoli mediju nad 7.500 eurov, Češka republika v Uradnem listu (TED) nad 62.000 eurov, Irska republika nad 50.000 eurov in Danska nad 70.000 eurov.

B. POSEBNOSTI OBJAV - PORTAL ZA JAVNA NAROČILA

Združeno kraljestvo, Francija in Nemčija razumejo kot svojo točko dostopa Portal za javna naročila (Single point of access [SPA]), ki je Uradni list Evropske unije.

Objava v Uradnem listu Evropske unije oziroma predstavitev naročnika (buyer profile) sta obvezna za vse razpise nad EU mejnimi vrednostmi, s tem da deluje portal za javna naročila v treh državah članicah tj. Republiki Irski, Danski in Finski.

Portal je v obstoječi obliki mogoče razumeti kot:

- a) informacijski kanal, kjer se objavljajo javni razpisi in objave o oddanih javnih naročilih,
- b) kot odprti elektronski trg, ki je mesto, kjer se srečujeta povpraševanje (naročniki) in ponudba (ponudniki) in ki še zlasti deluje za naročila pod evropskimi mejnimi vrednostmi.

1. Irska republika je država članica Evropske unije, kjer deluje portal v obeh funkcijah. Portal za objave javnih razpisov je ustanovilo več vladnih organov na osnovi vladne uredbe ob uporabi javnih sredstev. Upravlja ga Ministrstvo za Finance, ki je hkrati odgovorno za pravilnost objav, vzdrževanje ter nadgradnjo. Objavljanje je za uporabnike brezplačno.

Javna naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi se obvezno pošilja v objavljanje v Uradni list Evropske unije [OJEU].

Obenem se ta naročila objavljajo na nacionalnem portalu javnih naročil www.etenders.gov.ie. Namen www.etenders.gov.ie je, v bližnji prihodnosti omogočiti 'on-line' konkurenco, prenos objav, vključno z objavami, ki se pošiljajo v Uradni list Evropske unije.

Javna naročila nad ocenjeno vrednostjo € 50.000 se prav tako objavljajo na nacionalnem portalu. Naročniki naj bi na portalu objavljali razpisno dokumentacijo v elektronski obliki in s tem omogočili lažji in hitrejši dostop in preglednost za zainteresirane ponudnike.

Pogosto se razpisi v OJEU in na portalu vzporedno objavljajo tudi v drugih nacionalnih in lokalnih glasilih.

Na portalu se objavljajo tudi obvestila o oddanih javnih naročilih. Obstaja ambicija, da bi portal avtomatsko opozarjal naročnike, ki so bili poprej objavili javni razpis, na zahtevo po objavi teh obvestil o oddaji naročila.

2. Leta 2001 je Finska z vladno uredbo postavila spletno stran JULMA – www.ktm.fi/julma, ki je kombinacija informacijskega kanala in odprtega elektronskega trga za javna naročila, čeprav praviloma za naročila pod mejnimi vrednostmi. Bolj natančno, portal je prirejen za objave javnih razpisov pod mejnimi vrednostmi in za razpise nad mejnimi vrednostmi za katere evropski zakon ne zahteva objav (javna naročila storitev po prilogi B). Vse objave, ki jih ponudniki pošljejo na spletno stran JULMA, se prav tako objavljajo v prilogi Finskega uradnega lista (Julkiset hankinnat).

Portal je postavilo Ministrstvo za trgovino in industrijo, oziroma njegov Informacijski oddelek in je odgovorno zanj ter ga prav tako tekoče vzdržuje in nadgrajuje.

Naročniki in ponudniki na spletu JULMA, lahko iščejo objave razpisov pri čemer lahko uporabijo različne kriterije iskanja. Objave se na tem spletu publicirajo brezplačno. Te objave se lahko prav tako objavljajo v časopisih in strokovnih publikacijah in na internetu, to je na spletnih straneh relevantnih naročnikov. Objavljanje naj bi potekalo v obsegu, ki naj zagotovi zadostno konkurenco.

V kolikor naročnik ne objavi razpisa pod evropskimi mejnimi vrednostmi, mora v vsakem primeru zagotoviti, da povabilo k oddaji ponudb prejme zadostno število kandidatov. Finska praksa zahteva v tem primeru spoštovanje sodne prakse in razsodb Evropskega sodišča, ki kot zadostno število postavlja pet kandidatov (v kolikor trg zagotavlja takšno število).

Za naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi, je objavljanje obvezno. Naročnik mora razpis najprej objaviti v prilogi Uradnega lista Evropske unije. Na Finskem se ti razpisi objavljajo v Finski prilogi uradnega lista, ki izhaja enkrat tedensko. Kršitev obveze po objavljanju pomeni občutno postopkovno napako, z možno posledico, da Nacionalno sodišče za trg razveljavi naročilo, tudi v primeru da je to oddano. V vsakem primeru se zahteva tudi objava obvestila o oddanem javnem naročilu.

3. Danska je uvedla portal za javna naročila I. 2002, vendar brez posebne zakonodaje, ki bi veljala za elektronsko javno naročanje. Pravna podlaga za portal sloni na sprejetih evropskih direktivah 2004/17/EC in 2004/18/EC, ki pomenijo hkrati veljavni nacionalni zakon, ter na zakonu o elektronskem podpisu.

Portal javnih naročil je izključno elektronski trg javnih naročil, do katerega imajo dostop javni in zasebni naročniki in njihovi ponudniki in katerega funkcionalnost, vmesnik, zaščito in transakcijske stroške regulira javni sektor. Za portal je značilno, da javni sektor ni investiral v zgraditev sistema, ampak je odgovoren zgolj za njegovo uporabo, pri čemer ta temelji na okvirnem sporazumu z zasebnim podjetjem gatetrade.net, kar uporabnikom zagotavlja dostop do sistema na podlagi plačila za vsako transakcijo.

Ministrstvo za znanost, tehnologijo in inovacije je bilo odgovorno za njegovo ustanovitev, v sodelovanju z Ministrstvom za finance, katero je skupaj z Agencijo za vladno upravo odgovorno za njegovo tekoče upravljanje in delovanje.

Ministrstvo za znanost, tehnologijo in inovativno dejavnost je postavilo in razvilo portal skupno z več piloti in njihovimi ponudniki in je dalje odgovorno za njegov razvoj s poudarkom na uvajanju orodij, ki naj bi zagotavljali uporabo elektronskega

naročanja za javni in zasebni sektor. Odgovorni nosilci portala so trenutno usmerjeni v razvoj zmogljivosti za po-pogodbeno fazo, ki bo omogočala procesiranje posameznih naročil in fakturiranje.

Danska pripravlja postavitve nacionalnega portala v obdobju enega leta. Integralno naj bi povezal funkcijo informacijskega kanala za objave nad in pod mejnimi vrednostmi in hkrati deloval kot odprti trg za javna naročila.

C. ANALIZA PO DRŽAVAH

1. Avstrija (Kabinet Ministrskega predsednika)

Avstrija ni bistveno spremenila sedanje pravne ureditve javnih naročil in je v novem zakonu, dodala samo določila direktiv, ki so nova, dodatna ali spremenjena glede na prejšnje direktive.

Nad mejnimi vrednostmi je ureditev javnega naročanja z zveznim zakonom enaka kot v direktivah, še zlasti glede standardnih postopkov in obveznosti javnih objav. V kolikor ni mogoče točno opredeliti predmeta naročila, se naročilo pod evropskimi mejnimi vrednostmi odda po postopku s pogajanjem po predhodni objavi. V nasprotnem primeru odda naročnik naročilo po odprtem postopku ali .

Novi zakon napotuje za vrednosti, ki nacionalne mejne vrednosti, ki so enake ali nižje od 20.000 eurov pri naročilih za blago in storitve in 40.000 eurov za gradnje, na široko uporabo pogajanj. Te nacionalne mejne vrednosti, ki jih zvezni avstrijski zakon imenuje spodnje mejne vrednosti in veljajo za naročila, ki so po vrednosti enaka ali nižja od njih, se oddajajo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Pri tem zakon za naročila pod evropskimi mejnimi vrednostmi zahteva, da njihova objava zagotavlja transparentnost na enostaven način prek na primer lokalnega oglaševanja ali v elektronski obliki prek interneta.

Za najmanjša naročila do 5.000 eurov naj bi zakon dovolil neposredno oddajanje naročil.

2. Danska (Danish Competition Authority, kot agencija v okviru Danish Ministry of Economic and Business Affairs)

a. Danska je v celoti in neposredno prenesla vse evropske direktive v nacionalno zakonodajo s štirimi vladnimi uredbami l.2002.

Vladni urad za konkurenco, ki je v okviru ministrstva za gospodarstvo, je v celoti odgovoren za politiko in pravni okvir javnega naročanja. Takšna organizacijska ureditev izhaja iz razumevanja in pomena načela konkurence, s tem da postavlja vladni urad za konkurenco kot prioriteto uveljavljanje učinkovite in proste konkurence na celotnem področju javnih naročil.

Javno naročanje z elektronskimi sredstvi deluje prek dveh sistemov elektronskega trga, to je Portala za javna naročila in Javnih naročil d.o.o. Funkcijo, varnost, in transakcijske stroške portala, ki je mesto, do katerega imajo dostop zasebni in javni naročniki in ponudniki, zagotavlja javni sektor, ki sam ni investiral v sistem, ampak

financira zgolj njegovo uporabo. Portal je dalje usmerjen v razvoj zmogljivosti tudi v po-pogodbno obdobje, zlasti glede procesiranja naročil in fakturiranja. Namen portala je zagotoviti učinkovito tržno stičišče oziroma skupno infrastrukturo z uporabo elektronskih sredstev, ki omogoča stik med naročniki in ponudniki.

Javna naročila d.o.o. so centralni nabavni organ, ki je organiziran kot javno podjetje in je v lasti države in občin. Po definiciji je oseba javnega prava, ki sklepa okvirne sporazume predvsem za vrste standardnih proizvodov.

b. Danska je sprejela obe Direktivi neposredno in v celoti z dvema pravnima aktoma, ki sta zagotovila, da je besedilo obeh direktiv dobilo zakonsko veljavo.

Besedilo posamezne direktive predstavlja aneks k vsakemu od dveh kratkih zakonskih besedil. Poleg tega je sprejetih tudi precej navodil, zlasti za male naročnike, glede na to, da jim nova zakonodaja lahko povzroča težave glede uporabe obeh direktiv; navodila so podana v obliki praktičnih primerov kako uporabljati nova pravila. Omenjeni način prevzema evropskih direktiv hkrati zagotavlja prehodno obdobje šestih mesecev, po katerem bodo sprejeti predpisi postali veljavni.

Poleg tega obstaja posebna zakonodaja, ki, kot zakon, ureja področje gradenj za vse vrednosti do evropskih mejnih vrednosti. Ta zakonodaja pokriva tudi naročila gradenj oseb zasebnega prava, v kolikor ta naročila sofinancirajo državni ali lokalni organi. Ministrstvo za finance je leta 2002 za vladne organe izdalo okrožnico z navodili za oddajo naročil za blago in storitve pod mejnimi vrednostmi. Ta navodila zagotavljajo večjo prožnost kot direktive, saj pod 70.000 euri ne zahtevajo uporabe standardnega postopka. Vendar tudi za to področje ne obstaja pravna podlaga z zahtevo po obveznem objavljanju razpisov.

Nacionalna zakonodaja nudi prožni okvir postopkov, zlasti glede uporabe postopka s pogajanjem ali celo pogajanj v okviru ostalih standardnih postopkov. Pod nacionalno mejno vrednostjo 270.000 evrov se lahko vedno uporabi postopek s pogajanjem.

Nacionalna zakonodaja zagotavlja tudi uporabo prožnega načina oddaj javnih naročil, kar zlasti velja za uporabo postopka s pogajanjem ali pogajanj v okviru drugih postopkov. Nacionalni sistem javnih naročil pozna t.im. pod mejna vrednost 270.000 evrov pod katerim je postopek s pogajanjem vedno mogoč.

Za naročila za blago in storitve, ki jih oddajo državni organi kot naročniki, se zahteva objava razpisa oziroma obvestilo o oddanem naročilu iznad vrednosti 70.000 evrov. Pod to vrednostjo danska zakonodaja ne zahteva nikakršnih postopkov.

Danska ne pozna horizontalne zakonodaje na področju javnih naročil; posebna zakonodaja velja za specifične vrste naročil (ta struktura z določili ostaja v veljavi tudi s sprejetjem nove zakonodaje):

- a. Evropski direktivi
- b. Pogodba o ustanovitvi EU (načela transparentnosti itd.)
- c. Danska zakonodaja za naročila gradenj pod EU mejnimi vrednostmi
- d. Okrožnica (navodila) Ministrstva za finance namenjena državnim organom kot naročnikom pri oddaji naročil blaga in storitev pod EU mejnimi vrednostmi.

3. Estonija (Public Procurement Office)

a. Zakon o javnih naročilih iz leta 2001 je bil večkrat dopolnjen in spremenjen v cilju popolnega usklajevanja z evropskimi direktivami in na tej osnovi sprejet l.2004. Postopkovna pravila v njem veljajo predvsem za naročila nad nacionalnimi mejnimi vrednostmi, ki znašajo 19.000 eurov za blago in storitve in 255.000 eurov za gradnje. Za naročila, katerih vrednost je pod evropskimi mejnimi vrednostmi in večja od 6.400 eurov za blago in storitve oziroma 32.000 eurov za gradnje, veljajo pravila objavljanja razpisa.

b. Obe novi direktivi bosta zajeti v enem zakonu v dveh delih: oddaja javnih naročil blaga, storitev in gradenj na eni strani in oddaja naročil na vodnem, energetskem in transportnem sektorju in sektorju poštnih storitev. Predvidoma bo zakon imel 100 strani in enako število členov.

Pod evropskimi mejnimi vrednostmi in iznad nacionalnih mejnih vrednosti [19.000 eurov za blago in storitve in 255.000 eurov za gradnje] velja obveza po objavljanju. Objavljanje naj bi bilo obvezno tudi v bodoče za naročila iznad nacionalnih mejnih vrednosti, tako razpis kot obvestilo o oddanem naročilu. Pod nacionalnimi mejnimi vrednostmi naj bi bilo obvezno objaviti samo obvestilo o oddanem naročilu (pravilo zbiranja statističnih podatkov).

Glede vprašanja ali bo nova zakonodaja predpisovala enak režim kot doslej, zaenkrat ni odločeno in kot kaže bo ureditev še enostavnejša, čeprav sedanja faza oblikovanja zakona kaže na to, da naj bi neka oblika postopka (poenostavljeni) vendarle veljala tudi v bodoče.

Za naročila malih vrednosti je v predlogu zakona mejna vrednost 6,500 eurov.

4. Finska (Ministrstvo za trgovino in industrijo)

a. Finska pripravlja dva zakona, enega za naročila blaga, storitev in gradenj. Zakon o javnih naročilih zajema področje uporabe, temeljna načela, postopke naročanja in pravno varstvo. Zakon velja za vsa javna naročila, ne glede na vrednost, torej tudi pod evropskimi mejnimi vrednostmi ter za sekundarne storitve iz priloge I B, v kolikor presegajo evropske mejne vrednosti. Naročniki, ki so po zakonu osebe javnega prava, morajo uporabiti postopke oddajanja z izrecnim poudarkom zagotavljanja konkurence in enakopravnosti med ponudniki.

b. Razumevanje zagotavljanja učinkovite konkurence je v tem, da potencialni ponudniki pridobijo informacije glede razpisov, ki so objavljeni, s čimer lahko dosegajo ugodnejše pogoje, naročniki pa se lažje seznanijo z velikostjo in močjo potencialnega trga. Postopki za oddajo naročil pod evropskimi mejnimi vrednostmi so prožnejši, vendar zahtevajo objavo razpisa zaradi potencialnega zagotavljanja čim večje konkurence. Ne glede na vrednost naročila postavlja zakon zahtevo o objavi naročila z namenom, da se zagotovi dovolj veliko število ponudb, v sorazmerju z velikostjo in vrsto naročila.

c. V tem okviru deluje informacijski mehanizem, ki nudi spletno stran in ki ga je osnovalo leta 2001 Ministrstvo za trgovino in industrijo: Elektronski informacijski kanal JULMA, ki predstavlja odprti elektronski trg javnih naročil in je namenjen zmanjševanju stroškov javnega naročanja in kreptivi konkurence. Velja naročilom pod mejnimi vrednostmi in naročilom nad evropskimi mejnimi vrednostmi za storitve iz priloge I B. V okviru elektronskih javnih naročil predstavlja to širitev njihove uporabe na vse objave javnih naročil in povečevanje dostopa do trgov javnih naroči, kar je eden od osnovnih ciljev dalje graditve informacijskega sistema javnih naročil.

č. Oddaja naročil pod evropskimi mejnimi vrednostmi (in prav tako za storitve iz priloge B) je prav tako določena v novem zakonu in je urejena bolj prožno kot nad evropskimi mejnimi vrednostmi s ciljem krepite konkurence.

Ne glede na vrednost naročila je potrebno ali objaviti razpis ali zagotoviti zadostno število ponudnikov, kar naj bi bilo v sorazmerju z velikostjo in kvaliteto naročila, s povabilom za oddajo ponudb.

d. Pod evropskimi mejnimi vrednostmi se uporablja tudi postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti v primeru, kadar je povabilo za oddajo ponudb poslano neposredno samo določenim ponudnikom. V tem primeru objava razpisa ni obvezna. Število kandidatov je lahko omejeno in je v sorazmerju z velikostjo in kvaliteto naročila. Sodna praksa Evropskega sodišča postavlja minimum števila kandidatov na pet, v kolikor jih je razpoložljivih tudi toliko usposobljenih in sposobnih.

e. Finski predlog zakona predvideva nacionalne mejne vrednosti 15.000 eurov za blago in storitve (30.000 eurov za nekatere storitve npr. na področju zdravstva) in 100.000 eurov za gradnje.

5. Madžarska (Urad za javna naročila)

Madžari so zgolj spremenili in dopolnili veljavni zakon iz l.1995.

Pri sedanjem režimu velja za madžarska javna naročila male vrednosti mejna vrednost 8.000 eurov za blago in gradnje ter 12.000 eurov za gradnje. Pod temi mejnimi vrednostmi ni postopkovnih pravil; veljajo samo načela javnega naročanja v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske unije.

Pod evropskimi mejnimi vrednostmi velja poenostavljeni postopek, ki ne zahteva objav v formalnih glasilih (razen za naročila, ki so večje vrednosti).

Indikativen je sedanji predlog, ki utegne prevladati, da zadostuje pošiljanje povabila za oddajo ponudb trem oziroma petim ponudnikom, kar naj bi veljalo kot režim za naročanje pod EU mejnimi vrednostmi.

6. Nemčija (Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit)

Nemčija sprejema en zakon, ki združuje obe direktivi. Razlogi za to so poenostavitev besedila v izogib ponavljanju besedila iz obeh direktiv in lažja in hitrejša pot sprejemanja samo enega zakona v vladni in parlamentarni proceduri. Z zakonodajo so zlasti čakali do federalnih volitev, v septembru 2005, ker je zakonodaja javnih

naročil politično občutljiva tema, glede na ločevanje federalnih in pokrajinskih (Ländern) pristojnosti ter razmejevanju med proračunsko in konkurenčno zakonodajo. Po volitvah naj bi bil osnutek predložen federalni vladi v obravnavo, čeprav obstaja bojazen, da bo zakonodaja kasnila glede na obveze do Bruslja.

Celotni zakon obsega 65 členov, ki se nanašajo ali samo na oddajo naročil za blago, storitve in gradnje na eni strani, ali samo na oddajo naročil na vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev na drugi strani ali kombinirano. Na primer: določilo, ko naročnik izbere postopek oddaje naročila, je ta kot sledi: ali za oddajo naročil za blago, storitve in gradnje na eni strani, ali samo na oddajo naročil na vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev na drugi strani. Dalje so v zakonu posebna določila izrecno za oddajo naročil na vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev zajeta v osmih členih.

Prav tako so v predlaganem zakonskem besedilu posebnosti, ki so širše od tistih, ki jih predpisujejo ali predvidevajo direktive. Tako je na primer v nacionalnem predlogu zajeta proaktivna politika do malih in srednjih podjetij kot ponudnikov, kjer naj bi naročnik delil velika naročila na več sklopov z namenom, da bi bili ti dostopni tudi malim podjetjem. Prav tako je predvidena možnost formiranja združenja ponudnikov (association of bidders) predvsem majhnih, ki lahko oddajo skupno ponudbo. Prav tako je predvideno določilo za t.i. inovativne ponudnike, kjer zakon in praksa kažeta, da so prav mala podjetja najbolj inovativna, pri čemer je to določilo v povezavi s tehničnimi specifikacijami in variantnimi ponudbami.

Ureditev pod evropskimi mejnimi vrednostmi zahteva izpolnitev načela transparentnosti, dokumentiranosti in spet transparentnosti po oddaji naročila. Prvo pomeni objavo naročila in obvestila o oddaji naročila v nacionalnem ali lokalnem glasilu ali internetu (brez obveze objavljanja v Uradnem listu Evropske unije), drugo je obveznost evidenc in tretje obvezna objava obvestila o oddanem naročilu.

Pod evropskimi mejnimi vrednostmi se lahko uporabi katerikoli od konvencionalnih postopkov, odprti postopek, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali postopek s pogajanjem; hkrati je odprta možnost uporabe postopka s pogajanjem v vsakem primeru.

Uporaba novih metod oddajanja je zajeta v zakonodajnem paketu - okvirni sporazumi, dinamični nabavni sistem, konkurenčni dialog in elektronska dražba in jih naročnik lahko uporabi.

Konkurenčni dialog je možen tudi pod mejnimi vrednostmi in za vse vrste naročil, vključno z naročili gradenj.

Obratna dražba se po novi zakonodaji uporablja nad in pod mejnimi vrednostmi za vse vrste naročil, razen za tiste, ki jih prepoveduje direktiva in za naročila gradenj. Postopkovna pravila za izvedbo dražbe pod mejnimi vrednostmi niso obvezna. Ponudbe pri dražbi se obvezno sprejemajo na osnovi elektronskega podpisu.

Dinamični nabavni sistem se bo lahko uporabil za enostavne vrste blaga in storitev nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi. Postopkovna pravila ne bodo obvezna.

Novi nemški zakon predvideva tudi pred-kvalifikacijsko fazo za naročila gradenj, kar ne pomeni predhodne faze v postopku izbora kandidatov, ampak predvsem izvedbo 52. člena Direktive 2004/18/EC za ponudnike, ki morajo vsakič zagotavljati in predložiti dokazila o sposobnosti in usposobljenosti. Prostovoljna udeležba in pridobitev potrdila veljavnega za določeno obdobje, lahko poenostavi in razbremeni postopek in njihovo udeležbo, z zgolj predložitvijo takšne listine oziroma potrdila.

V Nemčiji obstajajo priročniki za metodologijo izračunavanja ocenjene vrednosti zlasti za področje gradenj. Izdale so jih predvsem nekatere pokrajine, ne pa zvezna vlada.

7. Nizozemska (Ministrstvo za gospodarstvo)

Obstaja okvirna zakonodaja, ki daje pravno podlago za izvedbo evropskih Direktiv. Besedilo direktiv je enako besedilu nacionalnega zakona. Zakon je osnova dvema uredbama, ki določata pravila za postopke za naročanje blaga, storitve in gradnje in za postopke oddaje naročil na vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, s tem da so postopki obvezni samo za naročila gradenj pod mejnimi vrednostmi, ki jih oddajajo vladni resorji in vladne službe.

Priprava nove zakonodaje poteka v smeri dveh ciljev:

- a. zmanjševanje obsega pravil, ki so zajeti v raznih podzakonskih predpisih in
- b. izpolnitev zahteve parlamenta, da se v novem zakonskem paketu okrepi veljava določil, ki povečujejo transparentnost in konkurenčnost zlasti na področju naročil gradenj.

Nizozemski zakonodajni paket je obenem usmerjen k zmanjševanju prevelikega dosedanjega administriranja, kar je rezultat prevelikega števila pravil in normiranja. Predvsem gre tu za obseg dokazil glede izpolnjevanja pogojev za udeležbo, kar pomeni, da daje sedanji postopek naročniku možnost, da sam prosto oblikuje pogoje za udeležbo in s tem uporabo večjega števila dokazil. Namen nove zakonodaje je vzpostaviti centralizirani institucionalni okvir, ki naj določi maksimalni obseg pogojev za udeležbo, predvsem referenc za obdobje petih let ter finančno in tehnično sposobnost.

Dokazovanje finančne sposobnosti kot pogoja za udeležbo naj ne bi veljalo za naročila male vrednosti.

Ureditev pod mejnimi vrednostmi naj pomeni, da povabi naročnik k oddaji ponudb toliko ponudnikov kot meni, da je izpolnjeno načelo konkurenčnosti.

Novi zakon ne bo zavezoval naročnikov pri oddaji naročil pod evropskimi mejnimi vrednostmi. Tako naročniki, ki so organi centralne vlade, ne bodo zavezani za izvedbo postopkov. Občine bodo po posebni zakonodaji zavezane za spoštovanje načela transparentnosti z objavami preko interneta ali lokalnega tiska.

8. Poljska (Vladni urad za javna naročila)

Poljska je sprejela Zakon za javna naročila leta 2004, tik pred vstopom v EU. Zato bo nove direktive implementirala zgolj v amandmajski obliki k obstoječemu zakonu, s tem da je ta zakonodajni paket že predložen v parlamentarno proceduro. S tem, da

so splošne volitve v septembru, je izid parlamentarne obravnave negotov, z možnostjo, da se predlagani zakon (v amandmajski obliki) vrne ponovno pripravljavcu zakona.

Novosti, ki jih predvideva paket v pogledu nacionalne specifikacije so:

- mala in srednja podjetja nimajo posebnih določil, ampak je njihova obravnava v zakonskem besedilu določena posredno;
- okoljevarstveni vidiki so v zakonskem besedilu zajeti s tem, da jih naročnik lahko določi v opisu predmeta naročila;
- nove metode oddaje naročil so zajete v amandmajih, s tem da je konkurenčni dialog določen bolj formalno in zavezujoče za udeležence v postopku, kot je to opredeljeno v direktivi;
- za dinamični nabavni sistem zakonodajalec meni, da v direktivi ni pojasnjen zadovoljivo zato je pri usklajevanju precej vrst njegovega razumevanja;
- okvirni sporazumi so v zakonodaji predvideni nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi, s tem da je postopek s pogajanjem pri njih enakovreden ostalim standardnim postopkom.

Ureditev pod mejnimi vrednostmi je v zakonu zapisana in je določena kot manj zavezujoča in enostavnejša kot nad evropskimi mejnimi vrednostmi. Poljska meni, da je ta ureditev potrebna zaradi preprečevanja korupcije. Enaka so mnenja nekaterih, da so objave pod mejnimi vrednostmi potrebne zaradi transparentnosti, preglednosti in v izogib koruptivni praksi. Te objave so določene samo za nacionalna glasila oziroma za naročila najmanjše vrednosti, kot objave na oglasni deski.

Poljska nacionalna mejna vrednost, ki je 60.000 eurov, s tem da se vse objave razpisov zbirajo v Uradu za javna naročila in tiste nad to mejno vrednostjo objavijo v nacionalnem glasilu (PPP Bulletin). Objave nad evropskimi mejnimi vrednostmi se objavijo tako v Uradnem listu Evropske unije in v nacionalnem glasilu. Pri naročilih pod mejnimi vrednostmi so roki za predložitev ponudb lahko krajši, vendar ne manj kot 15 dni (odprti postopek) in ne manj kot 7 dni od pošiljanja povabila k oddaji ponudb pri postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti.

9. Švedska (NOU – Urad za javna naročila)

Naročila s področja naročil blaga, storitev in gradenj ter oddaje naročil na vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi skupno ureja zakon o javnih naročilih. Zakon določa, da se vsa naročila nad evropskimi mejnimi vrednostmi objavijo v Uradnem listu Evropske unije. Zakon določa za naročila pod temi mejnimi vrednostmi in naročila za storitve iz priloge B obvezno objavo z namenom, da se zagotovi učinkovita konkurenca. Medtem ko se za naročila nad mejnimi vrednostmi uporabljajo standardni postopki (odprti in postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopek s pogajanjem), se za naročila pod mejnimi vrednostmi uporabljajo tri vrste postopkov.

Enostavni postopek je tisti, kjer naročnik povabi ponudnike prek javnega razpisa, ki se objavi v elektronski podatkovni bazi, ki je javno dostopna ali prek objavljanja na drug način, kot na primer uradni list ali glasila gospodarskih zbornic, s poudarkom v

zakonskim določilo, da se na ta način zagotavlja konkurenca. Naročnik se lahko nato pogaja z enim ali več zainteresiranimi ponudniki, ki so predložili ponudbo.

Selektivni postopek je tisti, kjer imajo vsi ponudniki možnost, da predložijo ponudbo, s tem da nato naročnik pozove tiste, ki izpolnjujejo pogoje za udeležbo, da predložijo ponudbo.

Postopek neposrednega naročanja velja za naročila nizke vrednosti pri čemer zakon določa, da naročnik v tem primeru obvezno določi zgornjo mejo vrednosti svojega naročila in izvede primerjavo ponudbenih cen; prav tako izdelava naročnik interna pravila za takšen postopek naročanja.

b. Predvidena sta dva zakonodajna paketa, eden za naročila blaga, storitev in gradenj, drugi za oddajo naročil na vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev. Postopek sprejemanja nove zakonodaje vključuje dve stopnji: prva vse kar je obveznega po evropskih direktivah ter okvirni sporazumi in druga celotna ureditev kar je pod evropskimi mejnimi vrednostmi. Zadnja, se bo, kot kaže pomaknila preko roka, ki ga postavljajo direktive za prenos v nacionalno zakonodajo držav članic. Prenos direktiv nad evropskimi mejnimi vrednostmi je skorajda replika besedila evropske zakonodaje, dodana so mu samo pojasnila. Ta del bo v kratkem predložen v obravnavo vladi.

Posebna skupina raziskuje možnosti ureditve pod mejnimi vrednostmi (investigation survey). Kot kaže bodo pod mejnimi vrednostmi vključili zakonodajno ureditev iz sedanjega zakona, ki predpisuje t.i. poenostavljene postopke ali celo uvedbo novega, ki naj bi se imenoval neposredno naročanje (brez objav, vendar s povabili za oddajo ponudb najmanj trem ponudnikom oz. petim ponudnikom).

Švedska nima metodologije izračunavanja ocenjene vrednosti ali pricing sistema.

10. Združeno kraljestvo (Office of Government Commerce)

a. Britansko zakonodajo na področju javnih naročil tvori sekundarna zakonodaja, ki ima moč zakonskega instrumenta in prenaša evropske direktive za celotno področje Združenega kraljestva. Zakonska regulativa velja za oddajo naročil nad evropskimi mejnimi vrednostmi z zahtevo po objavi standardnih obrazcev v Uradnem listu Evropske unije.

Za oddajo naročil pod evropskimi mejnimi vrednostmi ne obstaja poseben zakon ali druga pravna ureditev razen zahtev glede izvajanja postopkov in objavljanja, ki jih lokalnim skupnostim na nalaga zakon o lokalni upravi in splošnih načel Pogodbe o ustanovitvi EU. Ureditev in pristop k javnemu naročanju pod mejnimi vrednostmi zagotavlja vladna politika, ki predpisuje, da javno naročanje izrecno izhaja iz temeljnega vodila javnega naročanja to je vrednosti za denar (VFM), v vsakem primeru na podlagi konkurence. Potemtakem so razpisi nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi v funkciji uresničevanja pridobivanja vrednosti za denar prek konkurence pri čemer je celotni režim javnega naročanja podrejen VFM. Tako na primer dopuščajo postopki oddaje javnega naročanja uporabo dveh meril za izbiro najboljše ponudbe in to cene ali ekonomsko najugodnejše ponudbe. Vendar politika določa, da naročnik praviloma uporabi drugo merilo, ker se izenačuje s pridobivanjem vrednosti za denar.

b. Sprejeta sta bila dva zakona, ki vsak ločeno prevzemata evropski direktivi. Odlika obeh osnutkov je, da je besedilo verodostojni prevod EU direktiv, s tem, da je to besedilo razčlenjeno (tudi na način alinej) in s tem poenostavljeno, čeprav v ničemer ne spreminja besedila direktiv. S tem je dosežena poenostavitev in boljše razumevanje za uporabnike.

Britanci so v oba zakona dali možnost uporabe modernih metod javnega naročanja t.j. konkurenčni dialog, obratno dražbo, dinamični nabavni sistem; okvirne sporazume uporabljajo kot izredno pogosto metodo naročanja in so jo vključili tudi v sedanja zakona. Vse omenjene metode so uporabne nad in pod EU mejnimi vrednostmi.

Pod evropskimi mejnimi vrednostmi v obeh zakonskih besedilih ni zavezujočih določil, niti določanja postopkovnih pravil. Vsako ministrstvo je za naročanje odgovorno zase in je enako kot lokalne skupnosti zavezano, da pri oddaji javnih naročil dosega vrednost za denar (gospodarnost in učinkovito rabo javnih sredstev). Ministrstva so za doseganje vrednosti za denar pri oddaji naročil odgovorna Trezorju, ki je izdal tovrstna navodila, lokalne skupnosti pa prav tako, glede na sedaj in tudi v prihodnje veljavni zakon o lokalni upravi.

Mejne vrednosti, za katere velja načelo transparentnosti in načelo konkurenčnosti, so stvar diskrecijskega odločanja vsakega naročnika (ministrstva). Izkušvena praksa potrjuje, da se naročilo praviloma objavi v primerih kot njegova vrednost preseže £ 20,000.

4. FINANČNE POSLEDICE ZAKONA

Finančne posledice zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva bodo predvidoma ugodne, predvsem z vidika novih postopkov, tehnik javnega naročanja, ustrezne racionalizacije načina naročanja pod mejnimi vrednostmi in zaradi postopnega, vendar kontinuiranega, prakticiranja elektronskega javnega naročanja. Tako ta zakon kot Zakon o javnem naročanju predvidevata vzpostavitev portala javnih naročil. Za portal je v proračunu za leto 2007 zagotovljenih 190.000.000 SIT, za zagotavljanje operativnega delovanja infrastrukture in vzdrževanje portala za dobo petih let pa 160.000.000 SIT.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Zakon nima drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

Prvi del SKUPNE DOLOČBE ZAKONA

Prvo poglavje

Splošne določbe

1.1. Predmet urejanja zakona

1. člen (Predmet zakona)

(1) Ta zakon določa obvezna ravnanja naročnikov in ponudnikov pri javnem naročanju blaga, storitev in gradenj.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta št. 2004/18/ES z dne 31.03.2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, storitev in blaga (UL L, št. 134 z dne 30.04.2004, str. 114) in Direktiva komisije 2005/51/ES z dne 7. septembra 2005 o spremembi Priloge XX k Direktivi 2004/17/ES in Priloge VII k Direktivi 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o javnih naročilih (UL L, št. 257 z dne 01.10.2005, str. 127), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/18/ES).

(3) Če naročnik izvaja dejavnost na vodnem, energetske, transportnem področju ali področju poštne storitev, veljajo za naročanje v zvezi s to dejavnostjo določbe zakona, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitev.

1.2 Definicije pojmov

2. člen (Pomen v zakonu uporabljenih pojmov)

(1) V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. »Dinamični nabavni sistem« je način izvedbe postopka javnega naročanja v okviru odprtega postopka, ki v celoti poteka na elektronski način. Uporablja se pri običajnih nabavah, katerih značilnost je, da v obliki kot so dostopne na trgu, v celoti izpolnjujejo zahteve naročnika. Ta postopek je časovno omejen, ves čas trajanja omogoča udeležbo ponudniku in ponudnici (v nadaljnjem besedilu: ponudnik), ki izpolnjuje pogoje in je predložil prijavo, skladno z razpisno dokumentacijo.

2. »Elektronska dražba« je ponavljajoči se postopek, kot del postopka javnega naročanja, ki poteka na elektronski način, v katerem ponudniki predstavijo nove cene, popuste in/ali izboljšanje ponudbe v okviru določenih elementov.

3. »Elektronska sredstva« pomenijo uporabo elektronske opreme za obdelavo podatkov (vključno z digitalno kompresijo) in shranjevanje podatkov, ki se pošiljajo ter prejemajo po žici, radiu, mikrovalovnih, optičnih ali drugih elektromagnetnih sredstvih.

4. »Enotni besednjak javnih naročil (CPV)«, sprejet z Uredbo Komisije (ES) št. 2151/2003 z dne 16. decembra 2003 o spremembi Uredbe (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem besednjaku javnih naročil (CPV), (UL L, št. 329 z dne 17.12.2003, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2151/2002/ES), je enakovredna referenčna nomenklatura, ki se uporablja v javnem naročanju. Enotni besednjak javnih naročil je enakovreden z drugimi veljavnimi nomenklaturami. V primeru različnih razlag področja uporabe tega zakona se zaradi morebitnih razlik med nomenklaturama:

- Enotni besednjak javnih naročil in NACE (Splošna industrijska klasifikacija ekonomskih aktivnosti v Evropskih skupnostih) iz Seznama dejavnosti na področju gradenj, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam dejavnosti na področju gradenj), uporablja nomenklatura NACE,
- Enotni besednjak javnih naročil in CPC (Osrednja klasifikacija proizvodov in storitev - začasna različica) iz Seznama storitev, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam storitev), uporablja nomenklatura CPC.

5. »Gospodarski subjekt« je skupni izraz za dobavitelja blaga, izvajalca storitev in izvajalca gradenj, ki je lahko vsaka pravna ali fizična oseba ali subjekt javnega prava ali skupina teh oseb in/ali organov, ki na trgu ponujajo bodisi izvedbo gradenj in/ali gradnjo, blago ali storitve.

6. »Industrijski ali poslovni značaj« ima subjekt, ki deluje v pogojih proste konkurence na trgu z drugimi subjekti, tako, da izvaja gospodarske aktivnosti, to pomeni industrijske ali druge poslovne aktivnosti, katerih namen je dobava blaga ali storitev zasebnim ali javnim gospodarskim subjektom.

7. »Javno naročilo gradenj« je javno naročilo, katerega predmet je bodisi izvajanje bodisi projektiranje in izvajanje gradenj, ki so povezane z eno od dejavnosti iz Seznama dejavnosti na področju gradenj ali gradnja ali izvedba ene od dejavnosti na področju gradenj in ki ustreza zahtevam, ki jih določi naročnik. »Gradnja« je rezultat dejavnosti iz te točke, ki predstavlja gospodarsko in tehnično funkcionalno celoto.

8. »Javno naročilo blaga« je javno naročilo, katerega predmet je nakup, zakup, najem ali nakup blaga na kredit, z možnostjo odkupa ali brez te možnosti. Javno naročilo, katerega predmet je dobava blaga in vključuje storitev namestitve in inštalacije, ki je vezana na to blago oziroma, da se blago lahko uporablja v skladu z njegovim namenom, se obravnava kot »javno naročilo blaga«.

9. »Javno naročilo storitev« je javno naročilo, katerega predmet je izvajanje ali izvedba ene ali več storitev iz Seznama storitev. Javno naročilo, katerega predmet so blago in storitve iz Seznama storitev se obravnava kot »javno naročilo storitev«, če vrednost zadevnih storitev presega vrednost blaga, ki je zajeto v naročilu. Javno naročilo, katerega predmet so storitve iz Seznama storitev in vključujejo dejavnosti iz

Seznam dejavnosti na področju gradenj, ki so samo dodatek glavnemu predmetu naročila, se obravnava kot javno naročilo storitev.

10. »Kandidat« je tisti, za katerega je v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem ali v konkurenčnem dialogu naročnik na podlagi njegove prijave oziroma ponudbe ugotovil, da izpolnjuje pogoje za priznanje sposobnosti in pričakuje povabilo k sodelovanju.

11. »Naročnikove spletne informacije o javnem naročanju« so del spletne strani naročnika, ki vsebuje informacije o javnih naročilih, ki jih naročnik namerava oddati, se izvajajo, so preklicana ali zaključena, predhodna informativna obvestila, ter vsakršne druge informacije, ki koristijo potencialnim ponudnikom pri pripravi ponudb, kot so kontaktna točka ali kontaktna oseba, njena telefonska številka, številka telefaksa, poštni in e-naslov.

12. »Okvirni sporazum« je sporazum med enim ali več naročniki in enim ali več ponudniki, katerega namen je določiti pogoje za naročila, ki se bodo oddajala v določenem obdobju zlasti glede cene in, če je to mogoče, upošteva količino.

13. »Pisen« ali »pisno« pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere, natisne in nato pošlje. Pomeni tudi informacije, ki se pošiljajo in hranijo na elektronski način.

14. »Pogodba o izvedbi javnega naročila« je odplačna pogodba med enim ali več ponudniki ter enim ali več naročniki, katere predmet je izvedba gradenj, dobav blaga ali opravljanje storitev v skladu s pomenom iz tega zakona.

15. »Ponudnik« je gospodarski subjekt, ki je pravna ali fizična oseba, ki ponuja izvedbo gradenj, storitev in/ali dobavo blaga in odda ponudbo.

16. »Popolna ponudba« je ponudba, ki je pravočasna, formalno popolna, sprejemljiva, pravilna in primerna.

17. »Formalno nepopolna ponudba« je tista ponudba, ki je nepopolna v delih, ki ne vplivajo na njeno razvrstitev.

18. »Pravočasna ponudba« je ponudba, ki jo naročnik prejme do izteka roka, določenega za prejem ponudb.

19. »Nepravilna ponudba« je tista ponudba, ki je v nasprotju s predpisi ali je ponudbena cena očitno sestavljena na način, ki ni skladen s pravili poštene konkurence ali ne izpolnjuje pogojev iz 41. do 47. člena tega zakona.

20. »Nepremerna ponudba« je tista ponudba, ki ne izpolnjuje pogojev, vezanih na vsebino predmeta javnega naročila in zato ne odgovarja v celoti zahtevam naročnika, določenim v razpisni dokumentaciji.

21. »Nesprejemljiva ponudba« je tista ponudba, v kateri je cena nesprejemljivo visoka.

22. »Portal javnih naročil« je spletni informacijski portal ministrstva, pristojnega za finance, kamor naročniki neposredno pošiljajo v objavo obvestila o javnih naročilih in razpisne dokumentacije v skladu s tem zakonom.

23. »Odprti postopek« je postopek, v katerem lahko vsak gospodarski subjekt predloži ponudbo.

24. »Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti« je postopek, katerega namen je oddaja javnega naročila in ki poteka v dveh fazah. V prvi fazi lahko katerikoli gospodarski subjekt predloži prijavo k sodelovanju, v drugi fazi pa lahko oddajo ponudbo samo kandidati, katerim je bila priznana sposobnost za izvedbo tega naročila in ki jih povabi naročnik.

25. »Postopek s pogajanjem« pomeni tisti postopek, ki vključuje pogajanja z namenom oddaje javnega naročila, v katerem naročnik povabi gospodarske subjekte in se z njimi pogajajo o vseh pogojih za naročilo.

26. »Natečaj« je postopek, ki naročniku omogoča, da pridobi, predvsem na področjih urbanističnega ali prostorskega in krajinskega načrtovanja, arhitekture, inženiringa in informacijske tehnologije ali obdelave podatkov, načrt ali projekt, ki ga izbere žirija po razpisu natečaja z ali brez podelitve nagrad.

27. »Konkurenčni dialog« je postopek, ki ga naročnik uporabi v primerih oddaje posebno zahtevnih javnih naročil, v katerem lahko kateri koli gospodarski subjekt zahteva sodelovanje in v katerem naročnik opravi dialog s kandidati, ki sodelujejo v postopku, s ciljem oblikovati eno ali več variant, ki lahko izpolnijo njegove zahteve, in na podlagi katerih naročnik izbrane kandidate povabi, da predložijo ponudbo. Za namen uporabe postopka iz te točke se za javno naročilo šteje, da je »posebno zahtevno«, če ni mogoče objektivno:

- opredeliti tehničnih specifikacij v skladu s točko b), c) ali d) tretjega odstavka 37. člena tega zakona, ki bi lahko zadovoljila naročnikove potrebe ali dosegla cilje, in/ali
- določiti pravnih in/ali finančnih elementov projekta oziroma predmeta javnega naročila.

28. »Postopek zbiranja ponudb« je postopek javnega naročanja, v katerem predložijo svoje ponudbe ponudniki na podlagi povabila naročnika.

29. »Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi« je postopek javnega naročanja, v katerem predložijo svoje ponudbe ponudniki na podlagi obvestila o javnem naročilu, objavljenega na portalu javnih naročil.

30. »Predhodno informativno obvestilo« je objava namena oddaje javnih naročil blaga, storitev ali gradenj za naslednjih 12 mesecev.

31. »Sklop« je del javnega naročila, ki tvori zaključeno celoto in ga je mogoče oddati ločeno.

32.»Skupni nabavni organ« je naročnik, ki na podlagi pooblastila drugih naročnikov ali pristojnega državnega ali občinskega organa:

- naroča blago in/ali storitve ali
- izvede postopek oddaje javnega naročila ali izvede postopek za sklenitev okvirnega sporazuma za gradnje, dobave blaga ali storitev.

33.»Svetovalni odbor za javna naročila« je organ Evropske komisije (v nadaljevanju: Komisija), sestavljen iz predstavnikov in predstavnic (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) držav članic Evropske unije, ki redno preučuje na predlog Komisije ali države članice uporabo ukrepov Sveta v zvezi z javnimi naročili.

(2) Za namene 2. točke 17. člena in 97. člena tega zakona imajo v tem zakonu uporabljeni pojmi naslednji pomen:

1. »Javno telekomunikacijsko omrežje« pomeni javno telekomunikacijsko infrastrukturo, ki omogoča prenos signalov med določenimi omrežnimi priključnimi točkami po žici, mikrovalovnih, optičnih sredstvih ali drugih elektromagnetnih sredstvih;

2. »Omrežna priključna točka« pomeni vse fizične povezave in specifikacijo njihovega tehničnega dostopa, ki tvorijo del javnega telekomunikacijskega omrežja in so potrebne za dostop do tega javnega omrežja in za učinkovito komuniciranje v njem;

3. »Javne telekomunikacijske storitve« pomenijo telekomunikacijske storitve, katerih upravljanje so države članice posebej dodelile enemu ali več telekomunikacijskim subjektom;

4. »Telekomunikacijske storitve« pomenijo storitve, katerih izvajanje je v celoti ali delno sestavljeno iz prenosa in/ali usmerjanja signalov po telekomunikacijskem omrežju s pomočjo telekomunikacijskih procesov, razen storitev radijske radiodifuzije in televizije.

3. člen (Naročniki)

(1) Naročniki po tem zakonu so:

- organi Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti,
- javni skladi, javne agencije, javni zavodi,
- javni gospodarski zavodi in drugi subjekti javnega prava.

(2) »Subjekt javnega prava« je po tem zakonu vsak subjekt:

- a) ki je ustanovljen za opravljanje dejavnosti, ki so v splošnem interesu in ki nimajo industrijskega ali poslovnega značaja,
- b) ki je pravna oseba in
- c) je v višini več kot 50 % financiran iz sredstev države, regionalnih ali lokalnih organov ali drugih subjektov javnega prava ali ti organi opravljajo

nadzor nad poslovanjem take osebe ali ki imajo upravljavski ali nadzorni odbor, katerega več kakor polovico članov imenuje država, regionalni ali lokalni organi ali drugi subjekti javnega prava.

(3) Za naročnika se šteje tudi združenje, ki ga oblikuje eden ali več naročnikov iz prvega odstavka tega člena.

(4) Seznam naročnikov je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije. Ministrstvo, pristojno za finance, redno obvešča Komisijo o spremembah na seznamu naročnikov.

(5) V primeru dvoma, ali določen subjekt izpolnjuje pogoje, ki opredeljujejo naročnika po tem zakonu, lahko subjekt, ki izkaže pravni interes, pri ministrstvu, pristojnemu za finance, v pisni obliki poda predlog za ugotovitev statusa naročnika. Če se z odločitvijo ministrstva, pristojnega za finance, subjekt ne strinja, o tem odloči Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada). Pravila in postopek za ugotavljanje statusa naročnika določi Vlada Republike Slovenije z uredbo.

4. člen

(Obravnavanje gospodarskih subjektov)

(1) Naročnik ne sme zavrniti kandidata oziroma ponudnika z utemeljitvijo, da bi moral imeti kandidat oziroma ponudnik za opravljanje določene dejavnosti po slovenski zakonodaji status fizične ali pravne osebe, če sme kandidat oziroma ponudnik isto dejavnost opravljati v državi članici, v kateri je ustanovljen.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek pa lahko naročnik v primeru javnih naročil storitev, gradenj ter blaga, ki vključujejo dodatne storitve in/ali namestitvena ter inštalacijska dela, ne glede na to ali so ponudniki pravne ali fizične osebe od le teh zahteva, da v ponudbi ali prijavi za sodelovanje navedejo imena in ustrezno strokovno usposobljenost osebja, ki bo odgovorno za izvedbo zadevnega naročila.

(3) Skupine gospodarskih subjektov lahko predložijo ponudbo ali se prijavijo za kandidate. Naročnik od teh skupin ne sme zahtevati, da se povežejo v kakršno koli pravno formalno obliko, vendar lahko za izvedbo naročila od izbrane skupine zahteva predložitev ustreznega akta o skupni izvedbi naročila (na primer pogodbe o sodelovanju), če je to nujno za uspešno izvedbo javnega naročila.

(4) Naročnik mora v razpisni dokumentaciji od ponudnikov zahtevati, da v svoji ponudbi navedejo vsak del naročila, ki ga morebiti nameravajo dati v podizvajanje tretji osebi, ter vse predlagane podizvajalce.

(5) Ponudnik, kateremu je bilo oddano naročilo, v razmerju do naročnika v celoti odgovarja za izvedbo prejetega naročila.

(6) Vlada z namenom zagotovitve finančne discipline s predpisom natančneje določi pravila v primerih, ko ponudniki nastopajo s podizvajalci, tako, da v pogodbi glavni izvajalec pooblasti naročnika, da na podlagi potrjenega računa oziroma situacije neposredno plačuje podizvajalcem. Glavni izvajalec mora računu oziroma situaciji obvezno priložiti potrjene račune oziroma situacije svojih podizvajalcev.

(7) Naročnik lahko od ponudnikov zahteva, da v ponudbeni dokumentaciji predložijo tudi sestavo (kalkulacije) ponudbene cene v zvezi z javnim naročilom, zlasti v primeru javnih naročil, ki se izvajajo v sodelovanju s podizvajalci.

1.3. Temeljna načela

5. člen

(Načela, na katerih temelji javno naročanje)

Ureditev, razvoj sistema javnega naročanja in njegovo izvajanje mora temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/04, v nadaljnjem besedilu: PES) in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

6. člen

(Načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti)

(1) Naročnik mora izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito uporabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, zapisane v internih aktih naročnika ali drugih programih.

(2) Naročnik mora oddati javno naročilo po sklopih, če ga je mogoče razdeliti na sklope in če to prispeva k večji gospodarnosti in učinkovitosti izvedbe javnega naročila in s tem hkrati zagotovi nediskriminatorno obravnavo in s tem večjo dostopnost javnega naročila gospodarskim subjektom.

7. člen

(Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki)

(1) Naročnik v postopku javnega naročanja ne sme omejevati konkurence med ponudniki, zlasti ne sme omejevati možnih ponudnikov z neupravičeno uporabo postopka, pri izvajanju javnega naročanja pa mora ravnati v skladu s predpisi o varstvu oziroma preprečevanju omejevanja konkurence.

(2) Naročnik ne sme zahtevati od ponudnika, da pri izvedbi naročila zaposli določene podizvajalce, ali da izvede kakšen drug posel, kot na primer izvoz določenega blaga ali storitev, če s posebnim zakonom ali mednarodnim sporazumom ni določeno drugače.

8. člen

(Načelo transparentnosti javnega naročanja)

(1) Ponudnik mora biti izbran na pregleden način in po predpisanem postopku.

(2) Postopki naročanja po tem zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami javnih naročil glede na vrednosti iz 12. člena tega zakona tako v Uradnem listu Evropske unije kot tudi na portalu javnih naročil.

9. člen
(Načelo enakopravne obravnave ponudnikov)

(1) Naročnik mora zagotoviti, da med ponudniki v vseh fazah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov, ni razlikovanja, upošteva medsebojno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila.

(2) Naročnik mora zagotoviti, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo klasifikacijo.

(3) V primeru javnega naročanja, ki vključuje projektiranje, izbrani projektant ne sme sodelovati na razpisu za izvedbo naročila, ki ga je projektiral, razen če pridobi pisno soglasje ministra, pristojnega za finance, ki ga minister izda v primeru, ko projektant, ki je hkrati ponudnik za izvedbo naročila, razpolaga s svojo specifično tehnološko oziroma konstrukcijsko rešitvijo za izvedbo projekta, ki zaradi nižje cene ali višje kvalitete izvedbe projekta predstavlja njegovo konkurenčno prednost, s katero drugi ponudniki ne razpolagajo.

10. člen
(Načelo sorazmernosti)

Javno naročanje se mora izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

1.4. Posebne ali izključne pravice

11. člen
(Dodelitev posebnih ali izključnih pravic)

Če naročnik dodeli posebne ali izključne pravice za opravljanje javne storitve subjektu, ki ni naročnik po tem zakonu, mora z aktom, s katerim dodeli to pravico, določiti, da mora ta subjekt v zvezi z naročili blaga, kot del njegovih dejavnosti za katere ima posebne ali izključne pravice, ki jih odda tretjim osebam, upoštevati načelo nediskriminacije na podlagi sedeža ali državljanstva.

1.5. Področje uporabe

12. člen
(Mejne vrednosti za objave)

(1) Naročnik mora poslati v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti in portalu javnih naročil naročila, katerih vrednost je brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) enaka ali večja od naslednjih vrednosti:

1. v primeru naročanja blaga:

- a) 137.000 eurov, če blago naročajo naročniki iz Seznama naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, ki je priloga

uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti), ki so organi Republike Slovenije in njihovi organi v sestavi in naročniki s področja obrambe, če je predmet naročila blago iz Seznama blaga, ki ga naročajo naročniki na področju obrambe, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam blaga),

- b) 211.000 eurov, če blago naročajo drugi naročniki po tem zakonu, in če naročajo blago naročniki s področja obrambe, ki ni na Seznamu blaga;

2. v primeru naročanja storitev:

- a) 137.000 eurov, če storitve naročajo naročniki iz Seznam naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, ki so organi Republike Slovenije in njihovi organi v sestavi;
- b) 211.000 eurov:
 - če storitve naročajo drugi naročniki po tem zakonu;
 - za javna naročila, ki jih odda kateri koli naročnik v zvezi s storitvami kategorije 8 iz Seznama storitev A, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam storitev A), elektronskimi komunikacijskimi storitvami kategorije 5, katerih postavke v nomenklaturi CPV so enakovredne referenčnim številkam CPC 7524, 7525 in 7526, in/ali s storitvami iz Seznama storitev B, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam storitev B);

3. 5.278.000 eurov za javna naročila gradenj.

(2) Naročnik mora objaviti na portalu javnih naročil naročila, katerih vrednost je z DDV enaka ali večja od naslednjih vrednosti:

- 1. v primeru naročanja blaga in storitev: 60.000 eurov,
- 2. v primeru naročanja gradenj: 120.000 eurov.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena naročnik objavi javna naročila, katerih predmet je nakup ali najem oziroma vse druge oblike pridobitve zemljišča, obstoječih objektov ali drugih nepremičnin ali pravic, ki so z njimi povezani na portalu javnih naročil, upošteva pri tem določbo drugega odstavka tega člena.

(4) V primerih, ko Komisija objavi spremembe mejnih vrednosti iz tega zakona, vlada v Uradnem listu Republike Slovenije objavi nove evropske mejne vrednosti iz tega zakona.

13. člen

(Naročila, ki jih naročnik subvencionira ali sofinancira z več kakor 50 % deležem)

(1) Ta zakon se uporablja za oddajo:

- a) naročil gradenj, ki jih naročniki neposredno sofinancirajo z več kakor 50 % deležem, katerih ocenjena vrednost brez DDV je 5.278.000 eurov ali več in
 - če ta naročila vključujejo gradbene dejavnosti, ki so navedene v Seznamu dejavnosti na področju gradenj,
 - ali če vključujejo gradbena dela za bolnišnice, objekte za šport, rekreacijo in prosti čas, šolske in univerzitetne objekte ter objekte, ki se uporabljajo za upravne namene;
- b) naročil storitev, ki jih naročniki neposredno sofinancirajo z več kakor 50 % deležem, katerih ocenjena vrednost brez DDV je enaka ali večja od 211.000 eurov in ki so povezana z naročilom gradenj kot to določa a) točka tega odstavka.

(2) Če javna naročila, ki jih sofinancirajo naročniki v višini več kot 50%, oddajo naročniki, ali katere koli druge osebe, morajo pri oddaji javnega naročila ravnati v skladu s tem zakonom.

14. člen

(Metode za izračun ocenjene vrednosti javnih naročil, okvirnih sporazumov in dinamičnih nabavnih sistemov)

(1) Naročnik mora izračunati ocenjeno vrednost javnega naročila upošteva celotno skupno vrednost plačil brez DDV, vključno z možnostjo povečanja obsega naročila in katerimkoli povečanjem vrednosti pogodbe zaradi izbire pravilnega postopka javnega naročanja. Ocenjena vrednost javnega naročila mora vključevati tudi vrednost morebitnih nagrad in drugih izplačil kandidatom in ponudnikom.

(2) Ocenjena vrednost javnega naročila mora biti veljavna na dan pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo, oziroma v primeru, da objava ni potrebna, ko naročnik izda sklep o začetku postopka oddaje naročila.

(3) Naročnik ne sme določiti ocenjene vrednosti javnega naročila tako, da bi se zaradi nižje ocenjene vrednosti izognil uporabi tega zakona glede na mejne vrednosti predmeta javnega naročila.

(4) V zvezi z javnimi naročili gradenj mora izračun ocenjene vrednosti javnega naročila gradenj vključevati tako stroške gradnje kot tudi skupno ocenjeno vrednost blaga, potrebnega za izvedbo gradenj, ki ga je naročnik dal na voljo izvajalcu gradenj.

(5) V zvezi z javnimi naročili, ki jih je možno deliti na sklope veljajo naslednja pravila:

- a) če lahko iz javnega naročila gradnje ali storitev izhaja možnost, da se naročilo lahko odda tudi po sklopih, se upošteva skupna ocenjena vrednost vseh sklopov. V primeru, da je skupna vrednost sklopov enaka ali večja od mejne vrednosti, od katere dalje je potrebno objaviti javno naročilo v Uradnem listu Evropske unije, se za oddajo vsakega posameznega sklopa uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za naročila, katerih vrednost je enaka ali večja od mejne vrednosti, od katere dalje je potrebno objaviti javno naročilo v Uradnem listu Evropske unije. Naročnik pa lahko odstopi od upoštevanja pravila za objave v Uradnem listu Evropske unije v zvezi s sklopi, katerih ocenjena vrednost brez DDV je manjša kakor 80.000 eurov za storitve ali 1 milijon eurov za gradnje, če skupna vrednost teh sklopov ne presega 20 % skupne vrednosti vseh sklopov javnega naročila.
- b) če je na podlagi informacij o nabavah podobnega blaga mogoče zaključiti, da gre za naročila, ki se lahko oddajajo istočasno v ločenih sklopih, se upošteva skupna ocenjena vrednost vseh sklopov, upošteva mejno vrednost, od katere dalje je potrebno objaviti javno naročilo v Uradnem listu Evropske unije. Če je skupna vrednost sklopov enaka ali večja od mejne vrednosti, od katere dalje je potrebno objaviti javno naročilo v Uradnem listu Evropske unije, se za oddajo vsakega posameznega sklopa uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za naročila, katerih vrednost je enaka ali večja od mejne vrednosti, od katere dalje je potrebno objaviti javno naročilo v Uradnem listu Evropske unije. Naročnik pa lahko odstopi od upoštevanja pravila za objave v Uradnem listu Evropske unije v zvezi s sklopi, katerih ocenjena vrednost brez DDV je manjša kakor 80.000 eurov, če skupna vrednost teh sklopov ne presega 20 % skupne vrednosti vseh sklopov.

(6) Glede javnih naročil blaga v zvezi z zakupom, najemom ali nakupom na kredit so vrednosti, ki jih je treba uporabiti pri izračunu ocenjene vrednosti naročila, naslednje:

- a) pri javnih naročilih za določeno obdobje, če je to obdobje krajše ali enako 12 mesecem, celotna ocenjena vrednost za ves čas trajanja naročila ali če je obdobje trajanja javnega naročila daljše od 12 mesecev, celotna vrednost, ki vključuje ocenjeno preostalo vrednost;
- b) v primeru naročil za nedoločeno obdobje ali naročil, za katera obdobja ni mogoče določiti, njihova mesečna vrednost, pomnožena z 48.

(7) V primeru javnih naročil blaga ali storitev, ki so dostopne na trgu ali ki bodo predmet ponovne oddaje v določenem obdobju, mora izračun ocenjene vrednosti temeljiti na:

- a) dejanski celotni vrednosti istovrstnih zaporednih naročil, oddanih v zadnjih 12 mesecih ali v finančnem letu, upošteva spremembe količine ali vrednosti, ki bi nastale v 12 mesecih po prvotnem naročilu, ali
- b) celotni ocenjeni vrednosti zaporednih naročil, oddanih v 12 mesecih po prvi dobavi ali med finančnim letom, če le-to ni daljše od 12 mesecev.

(8) Pri javnih naročilih storitev mora izračun ocenjene vrednosti temeljiti:

1. za naslednje vrste storitev:
 - a) za zavarovalniške storitve: višina premije in druge oblike plačil;
 - b) za bančne in druge finančne storitve: pristojbine, provizije, obresti in druge oblike plačil;
 - c) za naročila idejnih načrtov: honorarji, plačljive provizije in druge oblike plačil;
2. za naročila storitev brez navedene skupne cene:
 - a) v primeru javnih naročil za določeno obdobje, če je to obdobje 48 mesecev ali manj: skupna vrednost za njihovo celotno trajanje;
 - b) v primeru naročil za nedoločeno obdobje ali naročil z obdobjem, daljšim kakor 48 mesecev: njihova mesečna vrednost, pomnožena z 48.

(9) Za okvirne sporazume in dinamične nabavne sisteme je vrednost, ki jo je treba upoštevati, maksimalna ocenjena vrednost (brez DDV) vseh naročil, predvidenih za celotno obdobje okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema.

(10) V primeru, da predmet javnega naročila lahko vzdržuje, nadgrajuje ali servisira samo za to pooblaščen oseba, morajo biti ti elementi, ocenjeni za dobo petih let, vključeni v izračun ocenjene vrednosti javnega naročila.

1.6. Posebne situacije

15. člen

(Javno naročanje na področju obrambe)

(1) Ta zakon se uporablja za javna naročila, ki jih oddaja naročnik s področja obrambe, upoštevaje pri tem pravila iz 296. člena PES.

(2) Naročnik mora o izvedenih javnih naročilih na podlagi 296. člena PES poročati Vladi Republike Slovenije do konca februarja tekočega leta za preteklo leto.

16. člen

(Javna naročila in okvirni sporazumi, ki jih oddajo skupni nabavni organi ali se izvajajo na podlagi pooblastila)

(1) Naročnik lahko naroči izvedbo gradenj in storitev ter nabavo blaga od ali preko skupnega nabavnega organa. Skupni nabavni organ za izvedbo postopka javnega naročanja ne sme zaračunati provizije.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka se šteje, da je naročnik ravnal v skladu s tem zakonom, v kolikor je v skladu s tem zakonom ravnal skupni nabavni organ.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je skupni nabavni organ odgovoren za izvedbo javnega naročanja takrat, kadar izvaja naročanje na podlagi sklepa vlade.

(4) Naročniki lahko za izvedbo in odločanje v postopkih javnega naročanja pooblastijo le druge naročnike iz Seznama subjektov in kategorij subjektov javnega prava, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam subjektov in kategorij subjektov javnega prava) in Seznama naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti. Teh pristojnosti javni naročnik ne sme prenesti na osebo zasebnega prava.

1.7. Izjeme pri javnem naročanju, za katere se zakon ne uporablja

17. člen

(Splošne izjeme, ki niso predmet javnega naročanja)

(1) Ta zakon se ne uporablja za:

1. javna naročila, ki se oddajajo v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetske in transportnem področju ter področju poštnih storitev s strani naročnikov, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz 5. do 9. člena Zakona o javnem naročanju na vodnem energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (Uradni list RS, št. ...; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3), in oddana zaradi izvajanja teh dejavnosti, ali za javna naročila, ki so izključena iz področja uporabe navedenega zakona;

2. javna naročila, ki naročnikom, ki delujejo na področju telekomunikacij, omogočajo, da nudijo ali izkoriščajo telekomunikacijska omrežja ali nudijo izvajanje ene ali več telekomunikacijskih storitev, kadar drugi subjekti lahko prosto ponujajo enake storitve na istem geografskem območju in pod dejansko enakimi pogoji;

3. javna naročila, s katerimi se razkrivajo podatki z določeno stopnjo tajnosti, če morajo njihovo izvedbo spremljati posebni varnostni ukrepi v skladu z zakoni, ali kadar to zahteva zaščita temeljnih varnostnih interesov Republike Slovenije in so določeni s predpisom Vlade Republike Slovenije; naročnik mora o izvedenih javnih naročilih poročati Vladi Republike Slovenije do konca februarja tekočega leta za preteklo leto.

4. javna naročila, za katera veljajo drugačna postopkovna pravila naročanja in so dodeljena:

- a) na podlagi mednarodnega sporazuma, sklenjenega v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, med Republiko Slovenijo in eno ali več tretjimi državami, ter vključujejo bodisi blago ali gradnje, namenjene skupnemu izvajanju naročila gradnje ali uporabi gradnje s strani držav podpisnic, bodisi storitve, namenjene skupnemu izvajanju naročila storitev ali uporabi rezultatov projekta s strani držav podpisnic; o vseh sporazumih ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, obvesti Komisijo;

- b) na podlagi sklenjenega mednarodnega sporazuma, ki se nanaša na stacioniranje vojaških enot in zadeva podjetja v Republiki Sloveniji ali tretji državi;
 - c) na podlagi posebnega postopka mednarodne organizacije;
5. koncesije za storitve;
6. javna naročila storitev, oddana s strani enega naročnika drugemu naročniku ali združenju naročnikov na podlagi izključne pravice, ki jo uživajo v skladu z zakoni in drugimi predpisi.
7. javna naročila opreme, tehnike ter druga javna naročila za zagotovitev osnovnih pogojev za preživetje oziroma življenje ob naravni ali drugi nesreči, skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, kadar je vrednost naročila nižja od vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije;
8. pogodbe, sklenjene med enim ali več naročniki in enim ali več gospodarskimi subjekti, nad poslovanjem katerih imajo ti naročniki nadzor, primerljiv nadzoru nad notranjimi organizacijskimi enotami naročnika. Pri tem mora biti izpolnjen pogoj, da gospodarski subjekti sklepajo pogodbe, upoštevaje določbe tega zakona, tudi v primeru, če sami niso naročniki in da je ponudbena cena enaka ali nižja od cene na trgu.
9. javna naročila, katerih vrednost ne presega vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, če se predmet javnega naročila vključuje v izvajanje dejavnosti dobave blaga, izvajanja gradenj ali storitev, kadar naročnik v okviru te dejavnosti nastopa na trgu kot dobavitelj blaga ali izvajalec gradenj ali storitev.

(2) Pri naročanju gradenj, katerih vrednost ne presega vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, lahko naročnik, kadar gre za izvajanje dodatnih oziroma več del, dovoli izvajalcu, ki že izvaja dela na gradbišču, po potrditvi obsega del s strani osebe, ki opravlja nadzor nad gradbenimi deli, začetek opravljanja teh del istočasno z začetkom postopka pogajanj, v kolikor bi lahko zaradi zamika izvedbe del zaradi izvedbe postopka prišlo do dodatnih stroškov pri naročniku, pri tem pa vrednost teh del ne sme presegati 10% osnovne pogodbene vrednosti.

18. člen

(Posebne izjeme, ki niso predmet javnega naročanja – naročila storitev)

Ta zakon se ne uporablja za javna naročila storitev v zvezi s:

- 1. nakupom, razvojem, produkcijo ali koprodukcijo programskega materiala s strani radijskih ali televizijskih postaj in pogodbo o zakupu časa oddajanja;
- 2. storitvami na področju arbitraže in poravnave;

3. finančnimi storitvami glede izdaje, prodaje, nakupa ali prenosa vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov, zlasti glede transakcij naročnikov za pridobitev denarja ali kapitala ter storitvami Banke Slovenije;
4. pogodbami o zaposlitvi;
5. raziskovalnimi in razvojnimi storitvami, razen tistih, od katerih ima koristi izključno naročnik za uporabo pri upravljanju lastnih zadev in pod pogojem, da opravljeno storitev v celoti plača naročnik.

1.8. Posebni primeri naročanja

19. člen (Pridržana naročila)

(1) Naročnik, ki namerava oddati javno naročilo po tem členu, je to dolžan navesti v objavi javnega naročila in v razpisni dokumentaciji.

(2) Naročnik mora v primeru oddaje pridržanega javnega naročila ob izpolnjevanju vseh razpisanih pogojev izbrati ponudnika, ki izkaže status invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, v skladu z določbami Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 100/05 – UPB1, v nadaljnjem besedilu ZZRZI-UPB1) in katerega ponudbena cena oziroma ekonomsko najugodnejša ponudba ni višja kot 5 % ponudbene cene najugodnejšega ponudnika, ki ni invalidsko podjetje ali zaposlitveni center, pri čemer morajo podizvajalci izpolnjevati enake pogoje iz tega člena.

(3) Če naročnik na način iz prejšnjega odstavka nadomestno izpolnjuje kvoto, mora pri tem upoštevati tudi določbe 64. člena ZZRZI-UPB1.

1.9. Javna naročila storitev

20. člen (Storitve iz Seznama storitev A in Seznama storitev B)

(1) Javna naročila, katerih predmet so storitve iz Seznama storitev A, se oddajo v skladu s tem zakonom.

(2) Javna naročila, katerih predmet so storitve iz Seznama storitev B, se oddajo v skladu z določbami zakona, ki določajo opredelitev predmeta naročila oziroma tehnične specifikacije. Naročnik mora pri naročanju storitev iz Seznama storitev B spoštovati pravila tega zakona za objavo obvestil o oddaji naročila. V primeru odstopanja med nomenklaturama CPV in CPC, se uporablja nomenklatura CPC.

(3) Javna naročila, katerih predmet so storitve iz Seznama storitev A in Seznama storitev B, se oddajo v skladu s tem zakonom, če je vrednost storitev iz Seznama storitev A, večja od vrednosti storitev iz Seznama storitev B. V drugih primerih se naročila oddajo v skladu z določbami tega zakona, ki določajo tehnične specifikacije in pravila za objavo obvestil o oddaji naročila.

1.10. Sporazumi, sklenjeni v okviru Svetovne trgovinske organizacije

21. člen

(Pogoji v zvezi s sporazumi, sklenjenimi v okviru Svetovne trgovinske organizacije)

Pri oddaji javnega naročila morajo biti vsem gospodarskim subjektom iz držav članic Evropske unije zagotovljeni enaki pogoji, kakršni morajo biti zagotovljeni gospodarskim subjektom iz tretjih držav na podlagi Sporazuma o vladnih nabavah, sklenjenega v okviru Svetovne trgovinske organizacije (GPA).

1.11. Javnost in zaupnost

22. člen

(Varstvo podatkov)

(1) Naročnik mora zagotoviti, da so vsi podatki med postopkom oddaje javnega naročila, ki jih kot poslovno skrivnost določi ponudnik v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, poslovna skrivnost. Tajni podatki pa so tisti, ki jih kot tajne določa zakon, ki ureja tajne podatke ali drug zakon. Zaupne informacije se zlasti nanašajo na tehnične, komercialne in zaupne podatke iz ponudb.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega stavka je javni podatek cena iz ponudbe in v primeru merila ekonomsko najugodnejše ponudbe tisti podatki, ki izkazujejo oceno oziroma uvrstitev ponudbe v okviru drugih meril.

(3) Naročnik mora zagotoviti posredovanje, izmenjavo in shranjevanje informacij na tak način, da so varovani celovitost podatkov ter zaupno ravnanje s ponudbami in prijavi za sodelovanje. Pri posredovanju tehničnih specifikacij ponudnikom in kandidatom za izbiro dobaviteljev blaga in izvajalcev gradenj in storitev in v zvezi z oddajo naročil lahko naročnik zahteva varovanje tajnih podatkov, ki jim jih daje na razpolago.

(4) Naročnik mora imena ponudnikov in predložene ponudbe varovati kot poslovno skrivnost do roka, določenega za odpiranje ponudb.

(5) Vsi, ki so prejeli podatke, ki so določeni z zakonom kot tajni, morajo upoštevati tajno naravo prejetih podatkov glede na stopnjo tajnosti.

(6) Celotna dokumentacija o oddanem javnem naročilu je javna, v kolikor ne vsebuje zaupnih informacij iz tega člena. Med postopkom so poleg podatkov, ki so objavljeni, po odpiranju ponudb javni tudi podatki, navedeni v zapisniku o odpiranju ponudb, razen podatkov, ki se nanašajo na imena članov komisije. Naročnik ponudniku lahko dovoli vpogled v druge ponudbe in ostalo dokumentacijo šele po sprejemu odločitve in izdaji obvestila o oddaji naročila. Določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, glede vpogleda v dokumentacijo o javnem naročilu v času od odpiranja ponudb do sprejema odločitve o oddaji naročila, ne veljajo.

1.12. Jezik

23. člen

(Jezik v postopku javnega naročanja)

(1) Postopek javnega naročanja poteka v slovenskem jeziku. Naročnik lahko v razpisni dokumentaciji določi, da smejo ponudniki svoje ponudbe predložiti delno ali v celoti v tujem jeziku, zlasti v delu, ki se nanaša na tehnične značilnosti, kakovost in tehnično dokumentacijo, kot so na primer prospekti, propagandni ter tehnični material in drugo. V izjemnih primerih lahko naročnik, kadar obstaja pomanjkanje slovenske terminologije na specifičnem tehničnem področju, pripravi razpisno dokumentacijo ali del razpisne dokumentacije v tujem jeziku. Če naročnik dovoli, da ponudnik predloži del ponudbene dokumentacije v enem od uradnih jezikov Evropske unije ali drugem tujem jeziku, mora naročnik navesti v katerem jeziku in za kateri del ponudbe gre.

(2) Če naročnik ob pregledovanju in ocenjevanju ponudb meni, da je treba del ponudbe, ki ni predložen v slovenskem jeziku, uradno prevesti v slovenski jezik, lahko to zahteva in ponudniku določi ustrezní rok. Stroške prevoda nosi ponudnik.

(3) Za presojo spornih vprašanj se vedno uporablja ponudba oziroma njen uradni prevod v slovenskem jeziku, v primeru, da je bila razpisna dokumentacija ali del razpisne dokumentacije podan v tujem jeziku, pa tuji jezik.

(4) Določbe tega člena, ki veljajo za slovenski jezik, veljajo na dvojezičnih območjih, v okviru izvajanja posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske skupnosti, smiselno tudi za italijanski oziroma madžarski jezik.

Drugo poglavje

Postopki naročanja

24. člen

(Vrste postopkov)

(1) Postopki javnega naročanja so:

a) če je vrednost predmeta javnega naročila enaka ali presega mejne vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona:

1. odprti postopek,
2. postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti,
3. konkurenčni dialog,
4. postopek s pogajanjem brez predhodne objave,
5. postopek s pogajanjem po predhodni objavi.

b) če je vrednost predmeta javnega naročila:

- v primeru naročanja blaga in storitev enaka ali višja od 60.000 eurov in nižja od 137.000 eurov in
- v primeru naročanja gradenj enaka ali višja od 120.000 eurov in nižja od 274.000 eurov in,

se uporabi postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi ali katerikoli drug postopek iz prejšnje točke tega člena.

c) če je vrednost predmeta javnega naročila:

- v primeru naročanja blaga in storitev enaka ali višja od 10.000 eurov in nižja od 60.000 eurov in
- v primeru naročanja gradenj enaka ali višja od 20.000 eurov in nižja od 120.000 eurov,

se uporabi postopek zbiranja ponudb.

(2) Javno naročanje iz a) točke prejšnjega odstavka se izvaja ob uporabi odprtega postopka ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. V posebnih razmerah, ki so izrecno določene v 29. členu tega zakona, lahko naročnik odda svoja javna naročila s pomočjo konkurenčnega dialoga. V posebnih primerih in razmerah, izrecno navedenih v 30. in 31. členu tega zakona, lahko uporabi postopek s pogajanjem z ali brez objave obvestila o naročilu.

(3) V primeru, da se kadarkoli v postopku ugotovi, da vrednost javnega naročila presega katero od mejnih vrednosti iz tega zakona, mora naročnik javno naročanje prekiniti in začeti nov postopek, skladno določbam tega zakona.

(4) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za javna naročila, katerih vrednost je nižja od 10.000 eurov brez davka na dodano vrednost (DDV) za blago in storitve in 20.000 eurov brez davka na dodano vrednost (DDV) za gradnje. Naročniki so glede teh naročil dolžni voditi le evidenco o njihovi oddaji, ki obsega navedbo predmeta in vrednosti javnega naročila.

(5) Vlada lahko s predpisom podrobneje določi izvajanje postopkov javnega naročanja.

25. člen

(Oddaja naročila po odprtem postopku)

Odprti postopek oddaje javnega naročila je postopek, pri katerem lahko vsi, ki imajo interes pridobiti javno naročilo, predložijo svoje ponudbe, pripravljene skladno z vnaprej določenimi zahtevami naročnika iz razpisne dokumentacije.

26. člen

(Oddaja naročila po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti)

Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti je postopek, katerega namen je oddaja javnega naročila in v katerem naročnik v prvi fazi na podlagi vnaprej predloženih prijav prizna sposobnost ponudnikom in v drugi fazi povabi k oddaji ponudb kandidate, ki jim je priznal sposobnost.

27. člen

(Konkurenčni dialog)

(1) Konkurenčni dialog je postopek, ki se lahko uporablja kadar uporaba odprtega ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti zaradi zahtevnosti javnega

naročila ni mogoča in pod pogojem, da je merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika ekonomsko najugodnejša ponudba.

(2) Med potekom dialoga je naročnik dolžan zagotoviti enako obravnavo vseh ponudnikov. Še zlasti naročnik ne sme ponujati informacij na diskriminatoren način, zaradi katerega bi lahko nekateri ponudniki dobili prednost pred drugimi.

(3) Naročnik drugim udeležencem ne sme razkriti predlagane rešitve ali drugih zaupnih informacij, posredovanih s strani določenega kandidata, ki sodeluje v dialogu, brez njegove privolitve.

(4) Naročniki začnejo dialog s tistimi kandidati, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje iz 44. do 50. člena tega zakona, in so le-ti v naprej določeni v razpisni dokumentaciji, katerega cilj je ugotoviti in opredeliti sredstva, ki so najbolj primerna za zadovoljitev njihovih potreb. V tem dialogu lahko z izbranimi kandidati razpravljajo o vseh vidikih predmeta naročila.

(5) Naročnik lahko izvaja dialog vse do pridobitve končne rešitve oziroma rešitev, ki ustrezajo njegovim potrebam. Pri tem po potrebi med sabo primerja predložene rešitve.

(6) Po zaključku dialoga naročnik o tem obvesti udeležence in jih pozove k predložitvi končne ponudbe, na podlagi sprejete rešitve oziroma rešitev iz zaključenega dialoga. Ponudbe morajo vsebovati vse zahteve iz razpisne dokumentacije.

(7) Naročnik lahko od ponudnikov zahteva, da predložene končne ponudbe razjasnijo ali podrobno obrazložijo. Navedene razjasnitve ali podrobne obrazložitve oz. dodatne informacije ne smejo vključevati sprememb osnovnih elementov iz ponudbe ali iz povabila k oddaji ponudbe, ki bi lahko imele za posledico izkrivljanje konkurence ali diskriminacijski učinek.

(8) Naročnik oceni ponudbe in izbere najugodnejšo ob uporabi merila ekonomsko najugodnejše ponudbe, kot je opredeljeno v objavi ali razpisni dokumentaciji.

(9) Naročnik lahko od izbranega ponudnika zahteva pojasnilo oziroma utemeljitev ponudbe ali potrditev prevzetih obvez danih v ponudbi, vendar to ne sme povzročiti spremembe bistvenih elementov iz ponudbe ali iz povabila k oddaji ponudbe oziroma razpisne dokumentacije, ki bi lahko imele za posledico izkrivljanje konkurence ali diskriminacijo med ponudniki.

(10) Naročniki lahko določijo nagrade ali plačila, ki jih bodo izplačali udeležencem v dialogu, kar morajo opredeliti v razpisni dokumentaciji.

28. člen

(Oddaja javnega naročila po postopku s pogajanjem po predhodni objavi)

(1) Naročnik sme oddati svoje javno naročilo po postopku s pogajanjem po predhodni objavi:

1. če v odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali v konkurenčnem dialogu ne dobi nobene pravilne ali sprejemljive ponudbe, pri čemer

pa se prvotno določene zahteve iz razpisne dokumentacije ne smejo bistveno spremeniti. Naročniku pa ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek s pogajanjem vključi vse tiste ponudnike, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje iz 44. do 50. člena tega zakona in so v prejšnjem odprtem postopku ali postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali konkurenčnem dialogu predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami, vezanimi na postopek oddaje ponudb;

2. v izjemnih primerih oddaje javnega naročila, ko narava naročila in z naročilom povezana tveganja ne dopuščajo naročniku, da bi predhodno v celoti ocenil vrednost naročila;

3. v primeru storitev, med drugim za storitve kategorije 6 iz Seznama storitev A, in intelektualnih storitev, kot so na primer storitve, ki vključujejo izdelavo načrtov za gradnje, če so značilnosti teh storitev take, da predmeta naročila ni mogoče določiti tako natančno, da bi bilo mogoče naročilo oddati z izbiro najugodnejšega ponudnika v skladu s pravili, ki veljajo za odprti postopek ali postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti;

4. v primerih javnih naročil gradenj, za gradnje, ki se izvajajo izključno zaradi raziskovanja, preskusov ali razvoja in ne zaradi ustvarjanja dobička iz te gradnje ali povrnitve stroškov raziskav in razvoja.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka se naročnik pogaja s ponudniki o ponudbah, ki so jih slednji predložili v tem postopku, da bi jih prilagodili zahtevam, ki jih je naročnik navedel že v objavi oziroma v razpisni dokumentaciji, z namenom izbire najugodnejšega ponudnika, ob uporabi vnaprej določenih meril. V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka cena iz ponudbe, predložene v postopku s pogajanjem, ne sme presegati cene iz ponudbe istega ponudnika, predložene v neuspešnem prej izvedenem postopku javnega naročanja.

(3) Naročnik mora med pogajanjem zagotoviti enako obravnavo vseh ponudnikov. Zlasti ne sme posredovati udeležencem pogajanj informacij na diskriminatoren način, zaradi katerega bi lahko bili nekateri ponudniki v prednosti pred drugimi. Pred pogajanjem mora naročnik ponudnike, ki jih namerava povabiti k pogajanjem, seznaniti s pravili, po katerih bodo pogajanja potekala.

29. člen

(Oddaja javnega naročila po postopku s pogajanjem brez predhodne objave)

(1) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za javna naročila gradenj, javna naročila blaga in javna naročila storitev:

1. če v postopku oddaje javnega naročila v odprtem postopku ali postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ne pridobi nobene ponudbe ali nobene primerne ponudbe oziroma nobene prijave in pod pogojem, da se prvotno določen predmet javnega naročila in vsebina razpisne dokumentacije bistveno ne spremenita in pod pogojem, da se Komisiji pošlje poročilo, če slednja to zahteva;

2. če lahko zaradi tehničnih oziroma umetniških zahtev predmeta javnega naročila ali iz razlogov, ki so povezani z varovanjem izključnih pravic, naročilo izpolni le določen ponudnik;

3. samo če je to nujno potrebno, kadar je iz razlogov, ki jih ni bilo mogoče predvideti in jih v nobenem primeru ni mogoče pripisati naročnikovemu ravnanju, javno naročilo neizogibno potrebno oddati in ni mogoče spoštovati niti skrajšanih rokov, ki so predpisani za odprti postopek ali postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali postopek s pogajanjem po predhodni objavi;

4. če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katere dalje je treba objaviti javni razpis v Uradnem listu Evropske unije, če lahko naročilo izpolni vnaprej znano končno število sposobnih ponudnikov in pod pogojem, da enakopravno obravnava vse ponudnike.

(2) Cena iz ponudbe, predložene v postopku s pogajanjem v primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka, ne sme presegati cene iz ponudbe istega ponudnika, predložene v neuspešnem prej izvedenem postopku javnega naročanja.

(3) V primerih javnega naročanja na podlagi določb prvega odstavka tega člena, razen v primeru 1. točke prvega odstavka tega člena, mora naročnik pred začetkom postopka oddaje naročila ministrstvo, pristojno za finance, predhodno obvestiti o predmetu naročila, razlogih za uporabo tega postopka, vrednosti naročila, obdobju veljavnosti pogodbe in o gospodarskih subjektih, s katerimi se bo pogajal, če je to primerno več gospodarskih subjektov vključiti v postopek s pogajanjem in uporabo postopka v primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena utemeljiti.

(4) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za javna naročila blaga tudi v naslednjih primerih:

1. kadar je predmet javnega naročila blago, ki se izdelava izključno zaradi raziskovanja, poskusov, študij ali razvoja; ta določba ne vključuje serijske proizvodnje zaradi preživetja na trgu ali zaradi povrnitve stroškov raziskav in razvoja;

2. za dodatne nabave blaga s strani prvotnega dobavitelja, ki so namenjene za delno nadomestilo na trgu dostopnega blaga ali postavitvev ali kot povečanje obsega obstoječega blaga ali postavitvev, če bi zamenjava dobavitelja prisilila naročnika, da bi nabavil material, ki ima drugačne tehnične lastnosti, to pa bi povzročilo neskladnost ali nesorazmerne tehnične težave med obratovanjem in vzdrževanjem; trajanje teh naročil kot tudi ponovitev naročil praviloma ne sme presegati treh let;

3. za blago, ponujeno in kupljeno na blagovni borzi;

4. za naročanje blaga pod posebno ugodnimi pogoji, bodisi od ponudnika blaga, ki zaključuje svoje poslovanje, ali v primerih stečajja od stečajnih ali likvidacijskih upraviteljev, ali na podlagi sporazuma z upniki ali po postopku, opredeljenem v zakonodaji, ki ureja to področje.

(5) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za javna naročila storitev, kadar je naročanje storitev vezano na predhodno izvedeni postopek javnega natečaja in mora biti naročilo v skladu z uporabljenimi pravili v postopku natečaja oddano izbranemu kandidatu ali enemu izmed izbranih kandidatov. Če je kandidatov več morajo biti vsi povabljeni v pogajanja.

(6) Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporabi za javna naročila gradenj in javna naročila storitev tudi v primeru:

1. za dodatne gradnje ali storitve, ki niso vključene v prvotni projekt ali v prvotno naročilo, vendar so zaradi nepredvidenih okoliščin postale potrebne za izvedbo naročila gradenj ali storitev, zajetih v tem projektu ali naročilu, pod pogojem, da se naročilo odda ponudniku, ki izvaja prvotno naročilo;

- če teh dodatnih gradenj ali storitev ni mogoče tehnično ali ekonomsko ločiti od prvotnega naročila, ne da bi to naročnikom povzročilo resne težave, ali
- če so dodatne storitve ali gradnje, čeprav bi se lahko ločile od izvajanja prvotnega naročila, nujno potrebne za dokončanje tega naročila. Skupna vrednost dodatnih naročil, opredeljenih v tej točki, ne sme presegati 30 % zneska prvotnega naročila;

2. za dodatne gradnje ali storitve, ki predstavljajo ponovitev podobnih gradenj ali storitev kot so zajete v prvotnem naročilu, pod pogojem, da se oddajo istemu izvajalcu, kateremu je naročnik oddal prvotno naročilo, če so te gradnje ali storitve v skladu z osnovnim projektom oziroma prvotnim naročilom, oddanim na podlagi odprtega postopka ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. Možnost uporabe takšnega postopka mora biti navedena že v postopku oddaje prvotnega javnega naročila in pri izračunu ocenjene vrednosti naročila upoštevane vrednosti dodatnih gradenj ali storitev. Ta postopek se lahko uporablja samo tri leta po oddaji prvega naročila.

30. člen

(Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi)

(1) Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi lahko naročnik izvede na enega od naslednjih načinov, tako, da:

a) izmed prejetih ponudb izbere najugodnejšo ponudbo ob upoštevanju pogojev in meril, določenih v objavi obvestila o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb ali v razpisni dokumentaciji, ali

b) postopek razdeli v dve fazi:

- tako, da v prvi fazi na podlagi prejetih prijav ugotovi ali gospodarski subjekti, ki so predložili prijavo za sodelovanje, izpolnjujejo pogoje, opredeljene v objavi obvestila o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb in razpisni dokumentaciji in v drugi fazi te povabi k oddaji ponudbe ali
- tako, da v prvi fazi na podlagi prejetih prijav opravi dialog s prijavitelji, z namenom oblikovanja dokončne razpisne dokumentacije in ugotovi, kateri od njih izpolnjujejo zahtevane pogoje, v drugi fazi pa le-te povabi k oddaji ponudbe na podlagi končne razpisne dokumentacije.

c) po zaključenem pregledu in ocenjevanju ponudb izbere najugodnejšo ponudbo ali ponudnike s katerimi bo sklenil okvirni sporazum.

(2) Naročnik lahko v postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi vključi tudi pogajanja.

31. člen

(Posebni načini javnega naročanja in okvirni sporazum)

(1) Posebni načini javnega naročanja so:

1. dinamični nabavni sistem,
2. posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe,
3. elektronska dražba in
4. skupno javno naročanje.

(2) Naročnik lahko po izvedenem postopku javnega naročanja sklene okvirni sporazum.

32. člen

(Okvirni sporazumi)

(1) Za namen sklenitve okvirnega sporazuma naročnik upošteva postopkovna pravila tega zakona za vse faze do oddaje naročil na podlagi tega sporazuma. Stranke okvirnega sporazuma so izbrane ob uporabi meril za izbor v skladu s 48. členom tega zakona. Naročnik mora v razpisni dokumentaciji opredeliti način izbora ponudnikov za sklenitev okvirnega sporazuma glede na uspešnost v okviru posameznih meril.

(2) Veljavnost okvirnega sporazuma ne sme biti daljša od štirih let.

(3) Naročnik ne sme uporabljati okvirnih sporazumov neprimerno glede na namen in naravo predmeta naročila ali tako, da bi s tem kršil temeljna načela.

(4) Okvirni sporazum se sklene na podlagi predhodno izvedenega odprtega postopka ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali postopka s pogajanjem po predhodni objavi in postopka s pogajanjem brez predhodne objave. Na podlagi okvirnega sporazuma se naročila oddajo v skladu s postopki iz petega in šestega odstavka tega člena. Ti postopki se lahko izvedejo le med naročniki in izbranimi ponudniki v okviru izvedenega postopka javnega naročanja. Pri oddaji naročil na podlagi okvirnega sporazuma stranke v nobenem primeru ne smejo bistveno spreminjati pogojev iz sklenjenega okvirnega sporazuma.

(5) Če se okvirni sporazum sklene z enim gospodarskim subjektom, se naročila na podlagi tega sporazuma vedno oddajo v skladu s pogoji iz okvirnega sporazuma. V zvezi z oddajo teh naročil, se naročnik lahko v pisni obliki posvetuje s ponudnikom, stranko okvirnega sporazuma, in zahteva, da ta po potrebi predloži ponudbo.

(6) Kadar se okvirni sporazum sklene z večjim številom ponudnikov, se mora skleniti z vsaj tremi, če je število gospodarskih subjektov, ki izpolnjujejo pogoje zadostno

in/ali dovolj sprejemljivih ponudb, ki izpolnjujejo merila za izbor. Naročila na podlagi okvirnih sporazumov, sklenjenih z večjim številom gospodarskih subjektov, se lahko oddajo bodisi:

a) ob upoštevanju določb okvirnega sporazuma brez ponovnega odpiranja konkurence, v primerih, ko je vsebina določb tega sporazuma taka, da to omogoča,

b) če v okvirnem sporazumu niso vsi pogoji določeni, kadar izvajalci okvirnega sporazuma ponovno medsebojno konkurirajo na podlagi istih in po potrebi bolj natančno opredeljenih pogojev ter, če je to primerno, drugih pogojev iz določb okvirnega sporazuma, v skladu z naslednjim postopkom:

- za vsako naročilo, ki ga je treba oddati, se naročniki v pisni obliki posvetujejo z gospodarskimi subjekti, ki so sposobni izvesti naročilo;
- naročniki določijo rok, ki je dovolj dolg, da omogoča ponudnikom predložitev ponudb za vsako posebno naročilo, upoštevajoč dejavnike, kot so zapletenost predmeta naročila in čas, ki je potreben za pošiljanje ponudb;
- ponudbe se predložijo v pisni obliki in je njihova vsebina zaupna do izteka roka, določenega za odgovor;
- naročniki oddajo vsako naročilo ponudniku, ki je predložil najugodnejšo ponudbo na podlagi meril za izbor iz določb okvirnega sporazuma.

(7) O sklenitvi okvirnega sporazuma mora naročnik obvestiti ponudnike. Ponudnik lahko zahteva dodatno obrazložitev odločitve. Naročnik ni dolžan obvestiti sklenitelje okvirnega sporazuma o sklenitvi posamezne pogodbe na podlagi okvirnega sporazuma.

(8) Naročnik objavi predhodno informativno obvestilo, če namerava skrajšati rok za oddajo ponudb.

(9) Naročnik je dolžan objaviti obvestilo o oddaji javnega naročila v vseh primerih sklenitve okvirnih sporazumov, v roku 48 dni po sklenitvi okvirnega sporazuma. Naročnik ni obvezan objaviti obvestila o oddaji naročila v primerih sklenitve posamezne pogodbe na podlagi okvirnega sporazuma. Naročnik ni dolžan objaviti tistih informacij v zvezi s sklenitvijo okvirnega sporazuma, katerih objava bi ovirala izvajanje zakona ali bi bila drugače v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila bodisi poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov bodisi bi posegala v lojalno konkurenco med njimi.

33. člen (Dinamični nabavni sistemi)

(1) Pri vzpostavitvi dinamičnega nabavnega sistema, naročnik upošteva pravila za odprti postopek v vseh fazah do oddaje naročil, ki se bodo oddala v okviru dinamičnega nabavnega sistema. Vsi ponudniki, ki izpolnjujejo pogoje za uvrstitev in so predložili prijavo, skladno z razpisno dokumentacijo, ter vsi dodatni dokumenti se

vklučijo v sistem; prijave se lahko kadar koli popravijo, če so tudi po spremembi skladne z razpisno dokumentacijo. Zaradi vzpostavitve dinamičnega nabavnega sistema in oddaje naročil v njegovem okviru naročnik uporablja izključno elektronska sredstva.

(2) Za namene vzpostavitve dinamičnega nabavnega sistema naročnik:

a) objavi obvestilo o javnem naročilu z navedbo, da se uporablja dinamični nabavni sistem;

b) v razpisni dokumentaciji navede, med drugimi zadevami, značilnosti nabav, predvidenih v okviru dinamičnega nabavnega sistema, kakor tudi vse potrebne informacije v zvezi z nabavnim sistemom, uporabljeno elektronsko opremo ter tehničnimi pripravami in specifikacijami za povezavo;

c) po objavi obvestila in do zaključka delovanja sistema z elektronskimi sredstvi nudi neomejeni, neposredni in polni dostop do razpisne dokumentacije in do katerih koli dodatnih dokumentov ter v obvestilu navede internetni naslov, na katerem so ti dokumenti dostopni.

(3) Naročnik med celotnim trajanjem dinamičnega nabavnega sistema zagotavlja gospodarskim subjektom možnost, da oddajo prijavo in da pristopijo sistemu pod pogoji iz prvega odstavka tega člena. Naročnik zaključi ocenjevanje najpozneje 15 dni od datuma predložitve prijave. Vendar lahko podaljša to ocenjevalno obdobje, če se v tem času ne objavi nobeno povabilo k oddaji ponudb. Naročnik v najkrajšem možnem času obvesti ponudnika o njegovi vključitvi v dinamični nabavni sistem ali o zavrnitvi prijave.

(4) Vsako posamezno naročilo mora biti predmet povabila k oddaji ponudb. Naročnik pred povabilom k oddaji ponudb objavi poenostavljeno obvestilo o naročilu, ki vabi vse zainteresirane gospodarske subjekte, da predložijo prijavo v roku, ki ne sme biti krajši kakor 15 dni od datuma pošiljanja poenostavljenega obvestila. Naročnik ne sme nadaljevati s postopkom, dokler ne oceni vseh prijav, predloženih do tega skrajnega roka.

(5) Naročnik povabi vse ponudnike, ki so vključeni v dinamični nabavni sistem, da predložijo ponudbo za vsako posamezno naročilo, ki ga je treba oddati v okviru dinamičnega nabavnega sistema. Zaradi tega določi rok za oddajo ponudb. Naročilo odda ponudniku, ki je predložil najboljšo ponudbo na podlagi meril za izbor, navedenih v obvestilu o javnem naročilu v zvezi z vzpostavitvijo dinamičnega nabavnega sistema. Ta merila se lahko, če je to primerno, bolj natančno navedejo v povabilu.

(6) Dinamični nabavni sistem ne sme trajati dlje kakor štiri leta.

(7) Naročnik ne sme uporabljati tega sistema tako, da onemogoča, omejuje ali izkrivlja konkurenco.

(8) Gospodarskim subjektom naročnik ne sme zaračunati nobenih stroškov za vključitev v dinamični nabavni sistem.

(9) Naročnik mora objaviti obvestilo o izidu v 48 dneh po oddaji vsakega naročila, lahko pa objavi obvestilo o oddanih javnih naročilih za četrletje. V tem primeru mora naročnik vsa zbrana obvestila poslati v objavo v 48 dneh po koncu četrte obdobja, za katerega je vzpostavljen dinamični nabavni sistem.

34. člen

(Javna naročila gradenj: posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe)

(1) V primeru javnih naročil v zvezi z načrtovanjem in gradnjo subvencioniranega stanovanjskega programa, katerega obseg in zapletenost ter ocena trajanja potrebne gradnje zahteva, da je načrtovanje od začetka izvajano v okviru skupine, v kateri sodelujejo predstavniki naročnika, drugi strokovnjaki in gradbeni izvajalec, ki je odgovoren za izvedbo gradenj, se lahko sprejme poseben postopek oddaje naročil v zvezi z izbiro gradbenega izvajalca, ki je najprimernejši za vključitev v to skupino.

(2) Naročnik je dolžan v obvestilo o javnem naročilu vključiti zlasti čim bolj natančen opis predvidenih gradenj, da se lahko zainteresirani gradbeni izvajalci natančno seznanijo s projektom. Poleg tega naročnik v obvestilu o naročilu v skladu z 41. do 47. členom tega zakona navede pogoje za osebje, tehnično opremljenost in finančno stanje, ki jih morajo kandidati izpolnjevati.

(3) Če se uporablja poseben postopek, naročnik upošteva temeljna načela javnega naročanja, določbe tega zakona v zvezi z objavami, določanjem rokov, obveščanjem kandidatov in ponudnikov, sporočanjem, pripravi poročil o oddaji naročila in pogojih za ugotavljanje sposobnosti.

35. člen

(Uporaba elektronske dražbe)

(1) Naročnik se lahko odloči, da bo v odprtem postopku ali postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali v postopku s pogajanjem po predhodni objavi naročilo oddal na elektronski dražbi, če je takrat že mogoče natančno in nedvoumno določiti tehnične specifikacije naročila. V enakih okoliščinah se lahko elektronska dražba izvede po ponovnem odpiranju konkurence med strankami okvirnega sporazuma ter po začetku odpiranja konkurence za naročila, ki jih je treba oddati v okviru dinamičnega nabavnega sistema. Izvede se po prvem popolnem ocenjevanju ponudb in s tem omogoči razvrstitev ponudb z uporabo metod za avtomatsko ocenjevanje. Naročila storitev in naročila gradenj, ki vključujejo tudi storitve intelektualne narave, kot je na primer načrtovanje gradenj, ne morejo biti predmet elektronskih dražb. Elektronska dražba mora temeljiti:

- le na cenah, če se naročilo odda ponudniku z najnižjo ceno, ali
- na cenah in/ali novih vrednostnih elementih ponudb, navedenih v razpisni dokumentaciji, če se naročilo odda ekonomsko najugodnejšemu ponudniku.

(2) Naročnik, ki se odloči za izvedbo elektronske dražbe, mora to navesti v obvestilu o javnem naročilu. Razpisna dokumentacija mora vsebovati tudi naslednje podatke:

- a) značilnosti blaga oziroma storitev, katerih vrednost bo predmet elektronske dražbe, pod pogojem, da so te značilnosti merljive in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih;
- b) omejitve glede vrednosti, ki se lahko predložijo, kot izhajajo iz razpisne dokumentacije v zvezi s predmetom naročila;
- c) informacije, ki bodo na voljo ponudnikom med potekom elektronske dražbe, ter, če je mogoče, kdaj jim bodo na voljo;
- č) informacije v zvezi s postopkom elektronske dražbe;
- d) pogoje, pod katerimi bodo ponudniki lahko predložili ponudbe, ter, zlasti minimalne razlike, ki bodo, če je to primerno, zahtevane pri ponujanju;
- e) ustrezne informacije v zvezi z uporabljenimi elektronsko opremo ter z modalitetami in tehničnimi specifikacijami za povezavo s sistemom, ki bo uporabljen.

(3) Pred začetkom postopka elektronske dražbe mora naročnik opraviti začetno ocenjevanje ponudb v skladu z merilom/merili za ocenjevanje in njihovimi ponderji. Vsi ponudniki, ki predložijo sprejemljive ponudbe, morajo biti na elektronski način istočasno povabljeni, da predložijo nove cene in/ali nove vrednosti; povabilo mora vsebovati vse informacije o povezavah vsakega od njih z uporabljenimi elektronsko opremo ter datum in čas začetka elektronske dražbe. Elektronska dražba se lahko izvede v več zaporednih fazah. Elektronska dražba se ne sme začeti prej kakor dva delovna dneva po datumu odpošiljanja povabil.

(4) Če se naročilo oddaja na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, je treba povabilu dodati izid celotnega ocenjevanja ustreznega ponudnika, ki je opravljeno v skladu z merili iz 48. člena tega zakona. Povabilo mora vsebovati tudi matematično formulo, ki jo je treba uporabiti pri elektronski dražbi za določitev avtomatičnih ponovnih razvrstitev na podlagi predloženih novih cen in/ali novih vrednosti. Ta formula mora vključevati ponderje za vsa merila, ki so predvidena za določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe in so navedena v obvestilu o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji; vendar se morajo za ta namen vsi razponi vnaprej zmanjšati na določeno vrednost. Če so dovoljene variante, se mora za vsako varianto določiti ločena formula.

(5) Naročnik mora v vsaki fazi elektronske dražbe takoj sporočiti vsem ponudnikom vsaj tiste informacije, ki jim omogočijo, da kadar koli preverijo svojo relativno uvrstitev. Sporočiti mora tudi druge informacije v zvezi z drugimi predloženimi cenami ali vrednostmi, če je to navedeno v razpisni dokumentaciji. Lahko tudi kadarkoli objavi število udeležencev v tej fazi dražbe. Vendar pa naročnik v nobenem primeru in v nobeni fazi elektronske dražbe ne sme razkriti imen ponudnikov.

(6) Elektronska dražba se lahko zaključi na enega ali več naslednjih načinov, kot sledi:

- a) v povabilu k sodelovanju pri elektronski dražbi mora naročnik navesti datum in čas zaključka dražbe vnaprej;

b) v povabilu k sodelovanju mora naročnik navesti, da bo dražba zaključena, ko ne bo več ponujenih novih cen ali novih vrednosti. V tem primeru mora naročnik v povabilu k sodelovanju v elektronski dražbi opredeliti rok, po izteku katerega ni več mogoče predložiti nove ponudbe in pomeni zaključek elektronske dražbe;

c) ko se izvede toliko faz dražbe, kolikor jih je bilo navedenih v povabilu k sodelovanju na dražbi.

(7) Če se naročnik odloči, da bo elektronsko dražbo zaključil v skladu s c) točko prejšnjega odstavka, če je mogoče v kombinaciji z načinom, opredeljenim v b) točki prejšnjega odstavka, mora biti v povabilu k sodelovanju opredeljen čas za vsako fazo dražbe.

(8) Po zaključku elektronske dražbe mora naročnik oddati naročilo na podlagi izidov elektronske dražbe, ki so izračunani z uporabo vnaprej objavljenih meril in njihovih ponderjev. Naročnik ne sme uporabljati elektronske dražbe nepravilno ali na tak način, da ovira, omejuje ali izkrivlja konkurenco ali spreminja predmet naročila, kot je opredeljen v objavljenem obvestilu o naročilu in v razpisni dokumentaciji.

(9) Če se elektronska dražba izvede na podlagi elektronske oddaje ponudb, mora naročnik ponudnike o tem seznaniti že v razpisni dokumentaciji, ponudnikom pa mora biti omogočen vpogled v trenutno razvrstitev na podlagi meril že ob prvi prijavi v informacijski sistem elektronske dražbe.

36. člen

(Skupno javno naročanje vlade)

(1) Vlada lahko skladno z letnim programom javnih naročil za posamezno skupno javno naročilo neposrednim uporabnikom državnega proračuna in organom v sestavi odobri skupno naročanje, če na predlog naročnikov, utemeljen z analizo, oceni, da skupne nabave povečujejo gospodarnost in učinkovitost porabe proračunskih sredstev in ne zmanjšujejo konkurence na trgu.

(2) Vlada mora v sklepu o določitvi skupnega javnega naročila določiti vrsto blaga ali storitev ter časovno obdobje skupnega javnega naročila, skupni nabavni organ ter odgovorne osebe za pravilno in gospodarno ter učinkovito izvedbo skupnega naročila, okvirni terminski plan izvedbe skupnega javnega naročila in vrsto postopka oddaje skupnega javnega naročila.

(3) Upravni organi morajo najkasneje v tridesetih dneh po sprejemu sklepa o določitvi skupnih javnih naročil iz prvega odstavka tega člena skupnemu nabavnemu organu sporočiti svoje potrebe.

(4) V primerih skupnega javnega naročanja, ki se izvaja na podlagi drugih zakonov ali interesa naročnikov, se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za skupno javno naročanje vlade.

Tretje poglavje

Splošna pravila glede določitve tehničnih in drugih elementov javnega naročanja

37. člen (Tehnične specifikacije)

(1) Tehnične specifikacije iz 1. točke Seznama opisov določenih tehničnih specifikacij, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam opisov določenih tehničnih specifikacij), se navedejo v dokumentaciji javnega naročila, kot npr. v obvestilu o javnem naročilu, razpisni dokumentaciji ali dodatnih dokumentih. Kadarkoli je to mogoče, je potrebno tehnične specifikacije določiti tako, da upoštevajo standarde za dostop za invalidne osebe ali standarde za gradbene objekte, namenjene vsem uporabnikom.

(2) Tehnične specifikacije morajo omogočati enakopraven dostop vsem ponudnikom in ne smejo ustvarjati ovir za dostop javnih naročil konkurenčnim gospodarskim subjektom. Tehnične specifikacije morajo biti oblikovane na podlagi funkcionalnih zahtev predmeta naročila, vezanih na objektivne potrebe in zahteve naročnika, tako, da nedopustno ne omejujejo konkurence med ponudniki.

(3) Ne glede na tehnična pravila, ki jih kot obvezna določajo predpisi, se morajo tehnične specifikacije oblikovati:

a) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz Seznama opisov določenih tehničnih specifikacij, ter po prednostnem vrstnem redu, na slovenske standarde, ki prenašajo evropske standarde, evropska tehnična soglasja, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki so jih določili evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na slovenske standarde, slovenska tehnična soglasja ali slovenske tehnične specifikacije, povezane z načrtovanjem, izračunom in izvedbo gradenj in uporabo blaga. Pri vsakem sklicevanju se navedejo besede »ali enakovredni«; ali

b) v smislu navedbe storilnostnih ali funkcionalnih zahtev, ki lahko vključujejo tudi elemente, ki se nanašajo na varovanje okolja. Vendar morajo biti ti parametri dovolj natančni, da omogočajo ponudniku opredelitev predmeta naročila in da omogočijo naročnikom oddajo naročila; ali

c) v smislu storilnostnih ali funkcionalnih zahtev iz b) točke tega odstavka s sklicevanjem na specifikacije iz a) točke tega odstavka, ki so sredstvo, s katerim se izrazi domneva o skladnosti s temi storilnostnimi ali funkcionalnimi zahtevami; ali

č) s sklicevanjem na specifikacije iz a) točke tega odstavka v zvezi z enimi značilnostmi ter s sklicevanjem na navedene storilnostne ali funkcionalne zahteve iz b) točke tega odstavka v zvezi z drugimi značilnostmi.

(4) Če naročnik izkoristi možnost sklicevanja na specifikacije iz a) točke prejšnjega odstavka, ne sme zavrnil ponudbe z obrazložitvijo, da blago ali storitve, ki so ponujene, niso skladne s specifikacijami, na katere se sklicuje, če ponudnik v svoji

ponudbi z ustreznimi sredstvi in na način, ki ga je naročnik opredelil kot sprejemljivega v razpisni dokumentaciji, dokaže, da rešitve, ki jih predlaga, na enak način izpolnjujejo zahteve, določene v tehničnih specifikacijah. Ustrezno sredstvo je lahko tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preskusih priznanega organa.

(5) Če naročnik izkoristi možnost iz a) točke tretjega odstavka tega člena, da določi tehnične specifikacije v smislu storilnostnih ali funkcionalnih zahtev, ne sme zavrniti ponudbe za gradnje, proizvode ali storitve, skladne s slovenskim standardom, ki prevzema evropski standard, z evropskim tehničnim soglasjem, skupno tehnično specifikacijo, mednarodnim standardom ali tehničnim referenčnim sistemom, ki so ga določili evropski organi za standardizacijo, če se te specifikacije nanašajo na storilnostne ali funkcionalne zahteve, ki jih določajo. Ponudnik mora v svoji ponudbi dokazati s katerimi koli ustreznimi sredstvi in na način, ki je sprejemljiv za naročnika, da gradnja, blago ali storitev, ki je skladna s standardom, izpolnjuje storilnostne ali funkcionalne zahteve naročnika. Ustrezno sredstvo bi lahko bila tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preskusih priznanega organa.

(6) Če naročnik določi okoljske značilnosti v smislu storilnostnih ali funkcionalnih zahtev iz b) točke tretjega odstavka tega člena, lahko uporabi tudi podrobne specifikacije ali po potrebi njene dele v skladu z evropskimi ali (več-)nacionalnimi znaki za okolje ali s katerim koli drugim znakom za okolje, pod pogojem, da:

a) so navedene specifikacije primerne za opredelitev značilnosti blaga ali storitev, ki so predmet naročila;

b) so zahteve za znak pripravljene na podlagi znanstvenih informacij;

c) so znaki za okolje sprejeti ob uporabi postopka, v katerem lahko sodelujejo zainteresirane strani, kot so vladni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in okoljske organizacije ter

č) da so na voljo vsem zainteresiranim.

(7) Naročnik lahko navede, da se za blago in storitve z znakom za okolje domneva skladnost s tehničnimi specifikacijami iz razpisne dokumentacije; sprejeti mora vsako drugo primerno dokazilo, kot je tehnična dokumentacija proizvajalca ali poročilo o preskusih priznanega organa.

(8) Za namene tega člena se za priznane organe štejejo laboratoriji za testiranje in kalibracijo ter certifikacijski in nadzorni organi, ki so usklajeni z evropskimi standardi. Naročnik mora sprejeti potrdila, ki jih izdajo priznani organi s sedežem v drugih državah članicah, lahko pa sprejme tudi potrdila, ki jih izdajo priznani organi s sedežem v drugih državah.

(9) Če tega ne upravičuje predmet naročila, se tehnične specifikacije ne smejo sklicevati na posamezno znamko ali vir ali na posebni postopek ali na blagovne znamke, patente, tipe ali posebno poreklo ali proizvodnjo, če bi se s takim navajanjem dajala prednost nekaterim podjetjem ali nekaterim proizvodom ali bi s tem bili izločeni. To sklicevanje je dovoljeno v primerih ko drugače ni mogoče opisati

predmeta naročila, v skladu s tretjim in četrtem odstavkom tega člena; pri takem sklicevanju se navede besedo »ali enakovredni«.

(10) Če so funkcionalne zahteve iz tehničnih specifikacij opredeljene kot pogoj, potem je dokazno breme za njihovo izpolnitev na strani ponudnika.

38. člen (Variantne ponudbe)

(1) Če je merilo za oddajo ekonomsko najugodnejša ponudba, lahko naročnik določi, da bo upošteval variante, ki jih predložijo ponudniki.

(2) Naročnik mora v obvestilu o javnem naročilu navesti, ali dopušča predložitev variant ali ne: v kolikor variantne ponudbe niso dopuščene jih naročnik ne sme upoštevati.

(3) Naročnik, ki dopusti predložitev variant, mora v razpisni dokumentaciji navesti minimalne zahteve, ki jih je treba upoštevati v variantnih ponudbah ter katere koli posebne zahteve za njihovo predstavitev.

(4) Obravnavajo se samo variante, ki izpolnjujejo minimalne zahteve naročnika. V postopkih za oddajo javnega naročila blaga ali storitev naročnik, ki je dopustil predložitev variant, ne sme zavrnilo variante izključno iz razloga, da bi, če bi bile uspešne, pripeljale bodisi do javnega naročila storitve namesto javnega naročila blaga ali do javnega naročila blaga namesto javnega naročila storitve.

39. člen (Pogoji, ki vključujejo socialne in okoljske vidike)

(1) Vlada lahko predpiše, da se morajo za določene vrste javnega naročanja in za posamezne proizvode in storitve določiti okoljske tehnične specifikacije ali okoljska merila za izbor. Pri tem mora Vlada na primeren način določiti tudi kakšna so ta merila in kako se jih uporablja.

(2) Naročnik lahko določi tudi druge pogoje za izvedbo naročila, ki se lahko nanašajo zlasti na socialne in okoljske vidike, če so ti pogoji v skladu s predpisi Evropske skupnosti in so navedeni v obvestilu o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji.

40. člen (Obveznosti v zvezi z davki, varstvom okolja, določbami za zagotavljanje zaposlovanja in pogojih za delo)

(1) Naročnik lahko v razpisni dokumentaciji navede organ ali organe, od katerih lahko kandidat ali ponudnik pridobi ustrezne informacije o obveznostih v zvezi z davki, varovanjem okolja, določbah za zagotavljanje zaposlovanja in pogojih za delo, ki veljajo v Republiki Sloveniji, regiji ali kraju, kjer je treba izvesti gradnje ali opraviti storitve, in veljajo za gradnje, ki se izvajajo na kraju samem, ali za storitve, ki se opravljajo med izvedbo naročila.

(2) Če nudi naročnik informacije iz prejšnjega odstavka, mora zahtevati od ponudnikov ali kandidatov v postopku javnega naročanja, da navedejo, da so pri pripravi svoje ponudbe upoštevali obveznosti v zvezi z določbami za zagotavljanje zaposlovanja in pogojev za delo, ki veljajo v kraju, kjer je treba izvesti gradnje ali opraviti storitve. Navedena zahteva ni v povezavi z določbo, ki ureja obravnavanje neobičajno nizkih ponudb.

Četrto poglavje

Pogoji za ugotavljanje sposobnosti in merila za izbor

41. člen

(Preverjanje sposobnosti, izbor udeležencev in oddaja naročil)

(1) Naročnik mora javno naročilo oddati na podlagi meril, opredeljenih v 48. členu tega zakona, ob upoštevanju določb 49. člena tega zakona, upošteva možnost ponujanja variant, potem ko naročnik preveri sposobnost gospodarskih subjektov za izvedbo javnega naročila, ki izpolnjujejo pogoje, vezane na osnovno sposobnost kandidata ali ponudnika in sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti. Preverjanje se nanaša na izpolnjevanje pogojev za ugotavljanje sposobnosti iz 44. do 47. člena tega zakona in na nediskriminacijske pogoje in merila iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Naročnik lahko od kandidatov in ponudnikov zahteva, da izpolnjujejo minimalno stopnjo sposobnosti glede ekonomskega in finančnega statusa in tehnične in poklicne sposobnosti. Količina informacij za ugotavljanje minimalne stopnje sposobnosti ponudnika za posamezno naročilo mora biti povezana in sorazmerna s predmetom naročila. Zahtevane minimalne stopnje sposobnosti ponudnika mora naročnik navesti v obvestilu o javnem naročilu.

(3) V postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi in v postopku konkurenčnega dialoga, lahko naročnik tako, da to navede v obvestilu o javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji, omeji število primernih kandidatov, ki jih bo povabil, da predložijo ponudbe, da se udeležijo pogajanj ali da sodelujejo v dialogu, če je prijavljenih dovolj primernih kandidatov. Naročnik v obvestilu o javnem naročilu navede objektivne in nediskriminatorne pogoje ali pravila, ki jih namerava uporabiti, minimalno število kandidatov, ki jih namerava povabiti, ter, če je to primerno, maksimalno število. V postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti mora naročnik povabiti najmanj pet kandidatov. V postopku s pogajanjem po predhodni objavi in v konkurenčnem dialogu mora naročnik povabiti najmanj tri kandidate. V vsakem primeru mora biti število povabljenih kandidatov zadostno za zagotovitev konkurence.

(4) Naročnik mora povabiti najmanj toliko kandidatov, kolikor jih je vnaprej določil kot minimalno število. Če je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje in minimalne stopnje sposobnosti, manjše od minimalnega števila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da povabi kandidata oziroma kandidate, ki izpolnjujejo pogoje. Naročnik v takem primeru ne sme vključiti v postopek drugih gospodarskih subjektov, ki se niso prijavi za sodelovanje, niti kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti.

(5) Če naročnik uporabi možnost zmanjšanja števila rešitev, o katerih je treba razpravljati, ali ponudb, o katerih se je treba pogajati v primeru uporabe konkurenčnega dialoga ali postopka s pogajanjem po predhodni objavi, mora to storiti ob uporabi razlogov in pravil, ki so navedena v obvestilu o javnem naročilu, razpisni dokumentaciji ali v drugem dokumentu, ki vsebuje podatke o vsebini javnega naročila. V vsakem primeru mora dobiti dovolj rešitev ali primernih kandidatov, da je zagotovljena konkurenca.

42. člen

(Osnovna sposobnost kandidata ali ponudnika)

(1) Naročnik mora iz postopka javnega naročanja izločiti vsakega kandidata ali ponudnika ter njegovega zakonitega zastopnika, v kolikor gre za pravno osebo, ki je bil pravnomočno obsojen zaradi naslednjih kaznivih dejanj, ki so opredeljena v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94, 23/99, 60/99, 40/04, 37/05 in 17/06), v nadaljnjem besedilu: Kazenski zakonik):

a) hudodelsko združevanje,

b) sprejemanje podkupnine pri volitvah (velja za fizične osebe), nedovoljeno sprejemanje daril, nedovoljeno dajanje daril, jemanje podkupnine (za fizične osebe), dajanje podkupnine, sprejemanje daril za nezakonito posredovanje in dajanje daril za nezakonito posredovanje,

c) goljufija, poslovna goljufija, preslepitev pri pridobitvi posojila ali ugodnosti in zatajitev finančnih obveznosti ter goljufija zoper finančne interese Evropskih skupnosti v smislu 1. člena Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti,

d) pranje denarja.

(2) Naročnik lahko zahteva od kandidatov ali ponudnikov, da predložijo pisna dokazila, da niso storili dejanj iz prejšnjega odstavka. Če gre za utemeljen dvom o osnovni sposobnosti kandidatov ali ponudnikov iz prejšnjega odstavka, naročnik lahko zaprosi pristojne organe, da pridobijo vse informacije o osnovni sposobnosti kandidatov ali ponudnikov iz prejšnjega odstavka, za katere menijo, da so potrebni. Če gre za kandidata ali ponudnika, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, lahko naročnik zaprosi za sodelovanje pristojne organe v državi, v kateri ima kandidat ali ponudnik svoj sedež. Informacije, ki jih morajo pridobiti naročniki, se morajo nanašati na pravne oziroma fizične osebe in vse druge osebe, ki so pooblaščenice za zastopanje, odločanje ali nadzor nad kandidatom ali ponudnikom.

(3) Naročnik lahko določi, da bo iz postopka oddaje naročila izločil kandidata ali ponudnika, če:

a) je v postopku prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije, kadar z njegovimi posli iz drugih razlogov upravlja sodišče, je opustil poslovno dejavnost ali je v katerem koli podobnem položaju;

b) je proti njemu uveden stečaj, likvidacije ali prisilne poravnave v skladu s predpisi;

c) je bil s pravnomočno sodbo v katerikoli državi obsojen za prestopok v zvezi z njegovim poklicnim ravnanjem;

d) je storil veliko strokovno napako iz področja predmeta javnega naročila, ki mu je bila dokazana s sredstvi, ki jih naročnik lahko utemelji;

e) ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države naročnika;

f) ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili davkov v skladu z zakonskimi določbami države, kjer ima sedež, ali določbami države naročnika;

g) je pri dajanju informacij, zahtevanih v skladu z 41. do 47. členom, 48. in 49. členom tega zakona, v tem ali predhodnih postopkih, namerno podal zavajajoče razlage ali teh informacij ni zagotovil.

(4) Kot pisno dokazilo, da kandidat oziroma ponudnik ni bil pravnomočno obsojen za kazniva dejanja iz prvega odstavka tega člena in a), b), c), e) ali f) točke prejšnjega odstavka velja:

a) kot dokazilo, da ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka tega člena potrdilo ministrstva, pristojnega za pravosodje; kot dokazilo, da zanj ni bil vložen predlog ali ni v postopku prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije, potrdilo sodišča, pri katerem je kandidat oziroma ponudnik registriran; kot dokazilo, da ni izpolnjeval obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost, dokazilo, ki ga izda pristojni organ; če ponudnik ali kandidat nima sedeža v Republiki Sloveniji se kot pisno dokazilo šteje dokument, ki ga v ta namen izda enakovredni državni organ v državi, v kateri ima ponudnik ali kandidat svoj sedež;

b) kot dokazilo, da nima davčnih dolgov potrdilo pristojnega davčnega organa; da ni bil pravnomočno obsojen zaradi zatajitve davčnih oziroma finančnih obveznosti, potrdilo ministrstva pristojnega za pravosodje; če ponudnik ali kandidat nima sedeža v Republiki Sloveniji se kot pisno dokazilo šteje dokument, ki ga v ta namen izda enakovredni državni organ v državi, v kateri ima ponudnik ali kandidat svoj sedež.

(5) Če država, v kateri ima kandidat oziroma ponudnik svoj sedež, ne izdaja takšnih dokumentov, naročnik lahko namesto pisnega dokazila sprejme zapriseženo izjavo prič ali zapriseženo izjavo kandidata oziroma ponudnika. V primerih naročil katerih vrednost je enaka ali presega vrednost iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, mora biti ta izjava podana pred pravosodnim ali upravnim organom, notarjem ali pristojnim organom poklicnih ali gospodarskih subjektov v državi, v kateri ima kandidat oziroma ponudnik svoj sedež.

(6) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance, oblikovanega na podlagi informacij ministrstva, pristojnega za pravosodje in Davčne uprave Republike Slovenije, obvesti Komisijo kateri državni organi in drugi subjekti so pristojni za izdajo dokazil iz četrtega in petega odstavka tega člena.

43. člen
(Sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti)

(1) Naročnik lahko od vsakega gospodarskega subjekta, ki želi sodelovati pri javnem naročanju, zahteva, da predloži dokazilo v skladu s predpisi države članice, v kateri je registriral dejavnost, o vpisu v register poklicev ali trgovski register ali da predloži zapriseženo izjavo ali potrdilo.

(2) Če morajo kandidati ali ponudniki imeti posebno dovoljenje ali morajo biti člani posebne organizacije, da bi lahko v državi, v kateri imajo svoj sedež opravljali storitev, ki je predmet naročila, lahko naročnik od njih zahteva, da v postopkih za oddajo javnih naročil storitev predložijo dokazila o tem dovoljenju ali članstvu.

44. člen
(Ekonomska in finančna sposobnost)

(1) Naročnik lahko od kandidatov in ponudnikov zahteva, da izpolnjujejo tudi pogoje iz tega člena. Izpolnjevanje minimalnih pogojev za priznanje sposobnosti za posamezno naročilo mora biti v povezavi in sorazmerno s predmetom naročila. Pogoje za priznanje sposobnosti je naročnik dolžan navesti v obvestilu o javnem naročilu bodisi opisno bodisi s sklicevanjem na določbe tega zakona.

(2) Naročnik lahko od gospodarskega subjekta kot dokaz o finančni in ekonomski sposobnosti gospodarskega subjekta zahteva predložitev enega ali več od naslednjih dokumentov, iz katerih bo lahko ugotovil izpolnjevanje zahtevane finančne in ekonomske sposobnosti, kot na primer:

a) ustrezne bančne izpiske, podatke o boniteti poslovanja ali, če je to primerno, dokazilo o škodnem zavarovanju poklicnega tveganja;

b) računovodske izkaze ali izvlečke iz računovodskih izkazov in poslovnih knjig z vsebino, kot jo naročnik določi v razpisni dokumentaciji, če jih zakonodaja države, v kateri je gospodarski subjekt registriran, zahteva;

c) različne oblike izpisov prometa ter, v kolikor je to primerno, prometa na področju javnega naročila za največ zadnja tri poslovna leta, upoštevajoč datum ustanovitve podjetja ali začetka poslovanja gospodarskega subjekta, če so informacije o tem prometu na voljo.

(3) Gospodarski subjekt se lahko, kadar je to primerno, za posamezno naročilo sklicuje na kapacitete drugih gospodarskih subjektov, ne glede na pravno naravo povezave z njimi. V takem primeru mora naročniku predložiti dokazilo, da bo zaradi tega imel na voljo sredstva, potrebna za izvedbo naročila. Kot dokazilo lahko na primer šteje pisni dogovor teh subjektov, sklenjen za ta namen. V primeru, da gospodarski subjekt zahtevanega dokazila ali dokazil ne predloži, naročnik lahko njegovo ponudbo izloči.

(4) Pogoji iz prejšnjega odstavka veljajo tudi v primeru, ko nastopa več gospodarskih subjektov skupaj. Pri tem se lahko sklicuje posamezni subjekt na sposobnosti sodelujočih v skupini ali drugih subjektov.

(5) Naročnik mora v obvestilu o javnem naročilu ali v povabilu k oddaji ponudb oziroma razpisni dokumentaciji navesti, katero dokazilo ali dokazila iz drugega odstavka je izbral in katera druga dokazila so gospodarski subjekti dolžni predložiti.

(6) Ponudnik mora v ponudbi predložiti izjavo, da ima plačane vse zapadle obveznosti do podizvajalcev v predhodnih postopkih javnega naročanja.

(7) Če gospodarski subjekt iz katerega koli utemeljenega razloga zahtevanih dokazov ne more predložiti, lahko ekonomsko in finančno sposobnost dokaže s katerim koli drugim dokumentom, za katerega naročnik meni, da je primeren.

45. člen

(Tehnična in/ali kadrovska sposobnost)

(1) Naročnik oceni in preveri tehnično in/ali kadrovska sposobnost gospodarskih subjektov v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena.

(2) Gospodarski subjekti lahko izkažejo izpolnjevanje tehnične sposobnosti glede na naravo, količino ali pomembnost in uporabo gradnje, storitve ali blaga, na enega ali več od naslednjih načinov:

a) s seznamom:

- gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih, skupaj s potrdili o dobro opravljenem delu za najpomembnejše gradnje. V potrdilih mora biti navedena vrednost, datum in kraj opravljenih gradenj z navedbo, da so bile opravljene po predpisih stroke in ustrezno zaključene in z navedbo podatkov naročnika. Naročnik lahko določi, da mu naročniki z njihove strani izdana potrdila o opravljenem naročilu posredujejo neposredno;
- najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih, skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov. Gospodarski subjekt mora predložiti dokazilo o dobavi in storitvah, če je bil naročnik po tem zakonu, v obliki izjav, ki jih izda ali soprodiše pristojni organ, ali v obliki pogodb, računov, ipd. oziroma če naročnik ni bil naročnik po tem zakonu, v obliki izjave naročnika ali v obliki pogodbe oziroma delov pogodbe v zvezi z javnim naročilom ali računom ali, če tega ni, v obliki izjave gospodarskega subjekta;

b) z navedbo tehničnega osebja ali strokovnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi naročila, ne glede na to, ali so zaposleni pri gospodarskem subjektu oziroma zanj opravljajo ali bodo opravljali dela, zlasti pa tistih, ki so odgovorni za nadzor kakovosti, ter v primeru javnih naročil gradenj tistih, od katerih lahko naročnik zahteva, da izvedejo gradnjo;

c) z opisom tehnične opreme in ukrepov, ki jih dobavitelj ali ponudnik storitev uporabljata za zagotovitev kakovosti, ter opis študijskih in raziskovalnih zmogljivosti;

d) če gre za kompleksne izdelke ali storitve, ali če je predmet naročila namenjen za posebne namene, se lahko opravi tudi ogled. Ogled opravijo predstavniki naročnika ali po naročnikovem pooblastilu pristojni organ države, kjer ima ponudnik svoj sedež, če ta organ s tem soglaša. Ogled obsega ponudnikove proizvodne ali tehnične zmogljivosti, če je potrebno tudi njegove raziskovalne in študijske zmogljivosti ter ukrepe za način ugotavljanja kakovosti;

e) z navedbo izobrazbene in strokovne kvalifikacije oseb pri izvajalcu storitve oziroma gradnje in/ali kvalifikacije oseb, odgovornih za vodenje projektov, zlasti pa oseb, ki bodo vodile izvedbo storitve oziroma gradnje;

f) če gre za javna naročila gradenj in javna naročila storitev ter samo v ustreznih primerih, z navedbo ukrepov za okoljsko upravljanje, ki jih bo lahko gospodarski subjekt uporabil med izvajanjem naročila;

g) z izjavo o povprečnem letnem obsegu razpoložljive delovne sile in številu oseb, odgovornih za vodenje projektov pri ponudniku storitev ali gradbenem izvajalcu za zadnja tri leta;

h) z izjavo o orodjih, obratni ali tehnični ali drugi opremi, ki je na voljo ponudniku storitev ali gradbenemu izvajalcu za izvedbo naročila;

i) z navedbo dela naročila, ki ga ponudnik storitev morebiti namerava oddati v podizvajanje;

j) v zvezi s proizvodi, ki jih je treba dobaviti:

- vzorci, opisi in/ali fotografijami, katerih ustreznost mora biti potrjena, če to zahteva naročnik;
- s certifikati, ki jih izdajajo uradne pooblaščenice ustanove ali pristojne agencije za nadzor kakovosti, s katerimi se potrdi skladnost izdelkov s tehničnimi specifikacijami ali veljavnimi standardi.

(3) Gospodarski subjekt se lahko, kadar je to primerno, za posamezno naročilo sklicuje na kapacitete drugih gospodarskih subjektov, ne glede na pravno naravo povezave z njimi. V takem primeru mora naročniku predložiti dokazilo, da bo zaradi tega imel na voljo sredstva, potrebna za izvedbo naročila. Kot dokazilo lahko na primer šteje pisni dogovor teh subjektov, sklenjen za ta namen. V primeru, da gospodarski subjekt zahtevanega dokazila ali dokazil ne predloži, naročnik lahko njegovo ponudbo izloči.

(4) Pogoji iz prejšnjega odstavka veljajo tudi v primeru, ko nastopa več gospodarskih subjektov skupaj. Pri tem se lahko sklicuje posamezni subjekt na sposobnosti sodelujočih v skupini ali drugih subjektov.

(5) V postopkih javnega naročanja, katerih predmet so dobave blaga, ki vključujejo namestitve ali vgraditev, opravljanje storitev in/ali izvedba gradenj, se lahko sposobnost gospodarskih subjektov, da opravijo storitev ali izvedejo namestitvena

dela ali gradnjo, oceni zlasti glede na njihove veščine, učinkovitost, izkušnje in zanesljivost, kot jih je naročnik opredelil v razpisni dokumentaciji.

(6) Naročnik mora v obvestilu o javnem naročilu ali v povabilu k oddaji ponudb navesti, katero dokazilo iz drugega odstavka tega člena bo štel kot ustrezno.

46. člen (Standardi za zagotovitev kakovosti)

Če zahteva naročnik predložitve spričeval neodvisnih organov, ki potrjujejo usklajenost gospodarskega subjekta z veljavnimi standardi za zagotovitev kakovosti, se mora sklicevati na sisteme zagotavljanja kakovosti, ki temeljijo na ustrezni seriji evropskih standardov, potrjenih s strani organov, ki so usklajeni s serijo evropskih standardov v zvezi z izdajanjem potrdil. Naročnik mora sprejeti enakovredna potrdila, ki jih izdajo organi s sedežem v drugih državah članicah. Od gospodarskih subjektov mora naročnik sprejeti tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za zagotavljanje kakovosti.

47. člen (Standardi za okoljsko upravljanje)

Če naročnik v primerih iz f) točke drugega odstavka 45. člena tega zakona zahteva spričevala neodvisnih organov, ki so pooblaščen za ugotavljanje in potrjevanje usklajenosti gospodarskega subjekta z veljavnimi standardi za varstvo okolja, se mora sklicevati na Sistem Skupnosti za okoljsko upravljanje in presojanje (EMAS) ali na standarde za varstvo okolja, ki temeljijo na evropskih ali mednarodnih standardih, ki so jih potrdili organi, ki jih priznava Evropska skupnost. Naročnik mora sprejeti enakovredna spričevala, ki jih izdajo organi s sedežem v drugih državah članicah, prav tako pa tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za varstvo okolja.

48. člen (Merila za izbiro ponudbe)

(1) Naročnik lahko odda naročilo:

a) na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe z uporabo različnih meril v povezavi s predmetom naročila, kot so na primer kakovosti, cene, tehničnih prednosti, estetskih in funkcionalnih lastnosti, okoljskih lastnosti, stroškov poslovanja, stroškovne učinkovitosti, poprodajnih storitev in tehnične pomoči, datuma dobave ter roka za dobavo ali dokončanje del ali

b) na podlagi najnižje cene.

(2) V kolikor naročnik navede merila v obvestilu o javnem naročilu in v razpisni dokumentaciji, morajo le-ta biti enaka.

(3) Naročnik mora v primeru oddaje naročila na podlagi merila ekonomsko najugodnejše ponudbe v obvestilu o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji ali v primeru konkurenčnega dialoga v opisnem dokumentu, opisati in ovrednotiti posamezno merilo za oddajo naročila. Merila ne smejo biti diskriminatorna in morajo

biti smiselno povezana z vsebino javnega naročila. Naročnik lahko ovrednoti merila z določitvijo maksimalnega razpona. Če po mnenju naročnika meril zaradi objektivnih razlogov ni mogoče ovrednotiti, mora naročnik v obvestilu o javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji ali v primeru konkurenčnega dialoga v opisnem dokumentu, navesti merila po vrstnem redu od najpomembnejšega do najmanj pomembnega.

(4) Pri ocenjevanju ponudb mora naročnik uporabiti le tista merila, ki so bila navedena v obvestilu o javnem naročilu ali razpisni dokumentaciji in način, kot so bila opisana in vrednotena, razen v primerih iz prejšnjega odstavka.

(5) V primeru dveh ali več ekonomsko najugodnejših ponudb naročnik izbere najugodnejšo ponudbo tudi na podlagi vnaprej določenih socialnih elementov, ki jih določi v razpisni dokumentaciji.

49. člen (Neobičajno nizka ponudba)

(1) Če naročnik meni, da je pri določenem naročilu ponudba neobičajno nizka oziroma v zvezi z njo obstaja dvom o možnosti izpolnitve naročila glede na blago, gradnje ali storitve, mora naročnik, preden zavrne takšno ponudbo, pisno zahtevati podrobne podatke o elementih ponudbe, za katere meni, da so merodajni za izpolnitev tega naročila, oziroma vplivajo na razvrstitev ponudb in jih je naročnik predhodno določil in od ponudnika zahtevati, da jih vrednostno utemelji. Te podrobnosti se lahko nanašajo zlasti na:

- a) ekonomičnost načina gradnje, proizvodnega procesa ali ponujene storitve;
- b) izbrane tehnične rešitve in/ali izjemno ugodne pogoje, ki jih ima ponudnik pri izvedbi gradnje, dobavi blaga ali opravljanju storitev;
- c) izvirnost gradenj, blaga ali storitev, ki jih predlaga ponudnik;
- d) skladnost s predpisi o zagotavljanju zaposlovanja in pogoji za delo, ki veljajo v kraju izvedbe gradenj, storitev ali dobav blaga;
- e) možnost, da ponudnik pridobi državno pomoč.

(2) Naročnik mora preveriti te postavke ob posvetovanju s ponudnikom, upoštevajoč predložena dokazila. V kolikor naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, tako ponudbo izloči.

(3) Če naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, ker je ponudnik pridobil državno pomoč, lahko zavrne ponudbo le, če se je prej posvetoval s ponudnikom, če slednji v primernem roku, ki ga določi naročnik, ne more dokazati, da je pomoč dodeljena zakonito. Če naročnik zavrne ponudbo v teh okoliščinah, mora o tem obvesti ministrstvo, pristojno za finance in Komisijo.

Peto poglavje

Roki

50. člen

(Roki za prejem prijav in ponudb)

(1) Pri določanju rokov za prejem prijav in ponudb mora naročnik upoštevati predvsem zapletenost naročila in čas, potreben za pripravo ponudb, upošteva je pri tem minimalne roke, določene s tem zakonom.

(2) Če je obvestilo o javnem naročilu objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, šteje rok za oddajo ponudbe od dneva, ko je naročnik odposlal Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti zahtevo za objavo v Uradnem listu Evropske unije.

51. člen

(Rok za prejem ponudb v odprtem postopku)

Rok za prejem ponudb v odprtem postopku mora biti najmanj 40 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo Uradnemu listu Evropske unije.

52. člen

(Skrajšanje rokov v odprtem postopku)

(1) V primeru, da naročnik objavi predhodno informativno obvestilo, se rok za prejem ponudb, določen v prejšnjem členu, lahko skrajša, vendar ne sme biti krajši od 29 dni.

(2) Rok začne teči od dneva pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti.

(3) Skrajšanje rokov na podlagi prvega odstavka tega člena je dovoljeno samo pod pogojem, če je predhodno informativno obvestilo vsebovalo vse informacije, ki jih mora vsebovati objava obvestila o javnem naročilu, kot je opredeljen v Seznamu informacij, ki morajo biti navedene v objavah, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam informacij, ki morajo biti navedene v objavah), v kolikor so te informacije bile na voljo ob objavi in če je predhodno informativno obvestilo bilo poslan v objavo najmanj 52 dni in največ 12 mesecev pred datumom pošiljanja obvestila o javnem naročilu.

53. člen

(Podaljšanje rokov)

Če se zaradi kakršnega koli razloga razpisna dokumentacija ali dodatne informacije, čeprav jih je gospodarski subjekt pravočasno zahteval, ne predložijo v rokih, določenih v tem zakonu, ali če se naknadno ugotovi, da se ponudbe lahko predložijo šele po ogledu lokacije ali po pregledu drugih dokumentov v zvezi s predmetnim javnim naročilom na kraju samem, mora naročnik rok za prejem ponudb podaljšati, tako da se lahko gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, ki so potrebne

za pripravo ponudb. Podaljšanje roka mora naročnik objaviti v Uradnem listu Evropske unije oziroma na portalu javnih naročil.

54. člen

(Roki v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti)

(1) Rok za prejem prijav in ponudb v primeru oddaje javnega naročila po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, je najmanj:

1. za prejem prijav za sodelovanje 30 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu;

2. za prejem ponudb v primeru postopkov s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti 35 dni od datuma pošiljanja povabila.

(2) V primeru, da naročnik objavi predhodno informativno obvestilo, se rok določen v drugi točki prejšnjega odstavka lahko skrajša, vendar ne sme biti krajši od 31 dni.

(3) Rok iz prvega in drugega odstavka tega člena začne teči od dneva pošiljanja povabila k oddaji ponudb v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti.

(4) Skrajšanje rokov na podlagi prvega odstavka tega člena je dovoljeno samo pod pogojem, če je predhodno informativno obvestilo vsebovalo vse informacije, ki jih mora vsebovati obvestilo o javnem naročilu, kot je opredeljeno v Seznamu informacij, ki morajo biti navedene v objavah, v kolikor so te informacije bile na voljo ob objavi in če je predhodno informativno obvestilo bilo poslano v objavo najmanj 52 dni in največ 12 mesecev pred datumom pošiljanja obvestila o javnem naročilu.

55. člen

(Rok za prejem prijav v konkurenčnem dialogu in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi)

Rok za prejem prijav v konkurenčnem dialogu in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi je 30 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu.

56. člen

(Določanje rokov iz razloga nujnosti v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopku s pogajanjem po predhodni objavi)

Če se iz razloga nujnosti, v primeru oddaje javnega naročila po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopku s pogajanjem po predhodni objavi, roki za oddajo ponudb ne morejo upoštevati, lahko naročniki določijo:

- rok za prejem prijav, ki ne sme biti krajši kakor 15 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo ali najmanj 10 dni, če je objava poslana na elektronski način, v skladu z obliko in postopkom za pošiljanje iz 2. točke Informacij povezanih z objavljanim, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Informacij povezanih z objavljanim);

- rok za prejem ponudb, ki ne sme biti krajši kakor 10 dni od datuma povabila k oddaji ponudb.

Šesto poglavje

Objave

57. člen (Vrste objav)

(1) Vrste objav so:

1. predhodno informativno obvestilo,
2. obvestilo o javnem naročilu,
3. obvestilo o oddaji naročila,
4. obvestilo o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi
5. obvestilo o oddaji naročila po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi.

(2) Naročnik vse vrste objav v zvezi z javnimi naročili objavi na portalu javnih naročil. Glede na vrednost javnega naročila naročnik objavi posamezno vrsto objave tudi v Uradnem listu Evropske unije.

58. člen (Oblika in način objave obvestil)

(1) Objave morajo imeti obliko standardnih obrazcev in vsebovati informacije iz Seznama informacij, ki morajo biti navedene v objavah. Naročnik lahko objavi tudi katero koli drugo informacijo, za katero meni, da je koristna. Naročnik je dolžan uporabljati standardne obrazce iz Uredbe Komisije (ES) št. 1564/2005 z dne 7. septembra 2005 o določitvi standardnih obrazcev za objavo obvestil v okviru postopkov javnih naročil v skladu z direktivama 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, št. 257/1 z dne 01.10.2005).

(2) Objave mora naročnik poslati na portal javnih naročil na elektronski način, v obliki in po postopku za pošiljanje v skladu z Informacijami povezanimi z objavljanjem. Objave, ki jih naročnik pošlje v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti, se pošljejo v elektronski obliki preko portala javnih naročil.

(3) Obvestila, ki so sestavljena in odposlana na elektronski način in so v obliki in glede pravil za pošiljanje usklajena s pravili iz 2. točke Informacij povezanih z objavljanjem, morajo biti objavljena najkasneje v roku pet dni po pošiljanju v objavo.

(4) Obvestilo o javnem naročilu se objavi v celoti v slovenskem jeziku. V drugih uradnih jezikih Evropske skupnosti se objavi povzetek pomembnih elementov vsakega obvestila.

(5) Stroški objavljanja objav, ki se objavijo na portalu javnih naročil, se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, stroški objavljanja objav, ki se objavijo v Uradnem listu Evropske unije, pa se krijejo iz proračuna Evropske skupnosti. V organizacijo in kritje stroškov objav so všteti tudi prevodi v druge uradne jezike Evropske Unije.

59. člen
(Pravilo zaporednosti objav)

(1) Obvestilo, ki ga je potrebno objaviti v Uradnem listu Evropske unije, ne sme biti objavljeno na portalu javnih naročil, preden je bilo odposlano v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti. Vsebina obvestila, objavljenega na portalu javnih naročil, mora biti enaka vsebini obvestila, objavljenega v Uradnem listu Evropske unije. V obvestilu, objavljenem na portalu javnih naročil, mora biti naveden datum odpošiljanja Komisiji.

(2) Portal javnih naročil in Urad za uradne objave Evropskih skupnosti izdata naročniku potrdilo o prejemu obvestila, poslanega v objavo, z navedbo datuma objave. Potrdilo je dokazilo o objavi. Dokazila o datumih odpošiljanja obvestil mora naročnik hraniti in jih po potrebi predložiti kot dokaz.

60. člen
(Predhodno informativno obvestilo)

(1) Naročnik mora objaviti predhodno informativno obvestilo le v primeru, ko pri javnem naročanju namerava skrajšati roke za prejem ponudb. Določbe tega člena ne veljajo za postopek s pogajanjem brez predhodne objave.

(2) Naročnik v primerih iz prejšnjega odstavka pošlje v objavo Komisiji ali portalu za javna naročila predhodno informativno obvestilo, ki vsebuje:

1. v primerih naročil blaga, skupno okvirno vrednost javnih naročil po vrstah blaga, ki jih naročnik namerava oddati v naslednjih 12 mesecih, če je skupna ocenjena vrednost enaka ali večja od 750.000 eurov. Naročnik je dolžan opredeliti vrste blaga s sklicevanjem na nomenklaturo CPV;
2. v primerih javnih naročil storitev, skupno ocenjeno vrednost javnih naročil za posamezno kategorijo storitev iz Seznama storitev A, ki jih naročnik namerava oddati v naslednjih 12 mesecih, če je skupna ocenjena vrednost večja ali enaka od 750.000 eurov;
3. v primerih javnih naročil gradenj mora objaviti bistvene značilnosti javnih naročil, ki jih namerava oddati, če je njihova skupna ocenjena vrednost enaka ali večja od vrednosti opredeljene v prvem odstavku 12. člena tega zakona.

(3) Predhodno informativno obvestilo mora naročnik na podlagi 1. in 2. točke prejšnjega odstavka poslati Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti ali objaviti na portalu javnih naročil čim prej po sprejemu proračuna.

(4) Predhodno informativno obvestilo mora naročnik na podlagi 3. točke drugega odstavka tega člena poslati Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti ali objaviti na portalu javnih naročil čim prej po odločitvi, ki vključuje načrt javnih naročil gradenj.

(5) Naročnik, ki objavi predhodno informativno obvestilo na portalu javnih naročil, mora v elektronski obliki poslati Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti obvestilo o objavi predhodnega informativnega obvestila na portalu javnih naročil, v

obliki in po postopku za pošiljanje obvestil iz 2. točke Informacij povezanih z objavljajem.

(6) Naročnik lahko objavi predhodno informativno obvestilo na portalu javnih naročil, ko je poslal Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti obvestilo o njegovi objavi v tej obliki; Predhodno informativno obvestilo mora vsebovati datum pošiljanja obvestila Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti.

61. člen

(Obvestilo o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi)

(1) Naročnik mora poslati v objavo na portal javnih naročil obvestilo o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi.

(2) Obvestilo o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednje podatke:

- a) podatke o naročniku,
- b) navedbo predmeta javnega naročila in če je to primerno njegov opis,
- c) podatke o postopku zbiranju ponudb z objavo obvestila o javnem naročilu: ali bo naročnik izvedel postopek v dveh fazah, ali bo v prvi fazi izvedel dialog s prijavitelji in ali bo v postopek vključil pogajanja,
- d) navedbo o vzpostavitvi dinamičnega nabavnega sistema, če je to primerno,
- e) pogoje, ki morajo biti izpolnjeni,
- f) merila, na podlagi katerih bo primerjal ponudbe,
- g) rok, v katerem morajo biti oddane prijave in/ali ponudbe,
- h) navedbo ali je objava hkrati razpisna dokumentacija.

62. člen

(Obvestilo o oddaji naročila)

(1) Naročnik je dolžan objaviti obvestilo o oddaji javnega naročila, katerega vrednost je enaka ali presega vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, v roku 48 dni po oddaji naročila.

(2) V primeru javnega naročila storitev iz Seznama storitev B mora naročnik v obvestilu navesti, ali soglaša z objavo vsebine.

(3) Naročnik ni dolžan objaviti tistih informacij v zvezi z javnim naročilom, katerih objava bi ovirala izvajanje zakona, škodila poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali posegala v lojalno konkurenco med njimi.

63. člen

(Obvestilo o oddaji naročila po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi)

(1) Naročnik mora poslati obvestilo o oddaji naročila po postopku zbiranja ponudb v objavo na portal javnih naročil.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati naslednje podatke:

- a) podatke o naročniku,
- b) navedbo predmeta javnega naročila in če je to primerno njegov opis,

- c) podatke o postopku zbiranju ponudb z objavo obvestila o javnem naročilu,
- d) merila, na podlagi katerih je primerjal ponudbe,
- e) navedbo izbranega ponudnika ali sklenitelja okvirnega sporazuma,
- f) pogodbeno vrednost in
- g) rok veljavnosti pogodbe.

64. člen
(Neobvezna objava)

Naročnik lahko v skladu s prejšnjima členoma objavi tudi obvestila o javnih naročilih, ki jih ni dolžan objaviti po tem zakonu.

Sedmo poglavje

Sporočanje

65. člen
(Pravila, ki se uporabljajo za sporočanje)

(1) Naročnik lahko v postopku javnega naročanja vsa sporočila in informacije pošilja po pošti, telefaksu, z elektronskimi sredstvi. V primeru pošiljanja prijav se lahko prenašajo sporočila in informacije tudi po telefonu.

(2) Naročnik mora izbrati tak način ali načine sporočanja, ki so dostopni vsem gospodarskim subjektom in jih ne smejo omejevati pri vključevanju v postopek javnega naročanja.

(3) Sporočanje ter izmenjava in shranjevanje informacij se morajo izvesti tako, da se zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnosti ponudb in prijav za sodelovanje in da naročnik pregleda vsebino ponudb in prijav za sodelovanje šele po izteku roka za njihovo predložitev.

(4) V primeru sporočanja podatkov na elektronski način, morajo biti sredstva in tehnične lastnosti take, da je zagotovljena enakopravnost, splošna dostopnost in povezljivost z informacijskimi in komunikacijskimi sredstvi v splošni rabi.

(5) Gospodarski subjekti lahko pošiljajo prijave za sodelovanje na enega od naslednjih načinov:

a) v pisni obliki ali po telefonu;

b) v kolikor so bile prijave za sodelovanje posredovane po telefonu je potrebno posredovati pisno potrditev pred iztekom roka za prejem prijav;

c) če so prijave za sodelovanje poslane po telefaksu naročnik lahko zahteva njihovo pisno potrditev po pošti ali na elektronski način, v kolikor bi bile uporabljene kot listinski dokaz. Take zahteve skupaj z rokom za pošiljanje potrditve mora naročnik navesti v obvestilu o javnem naročilu.

66. člen
(Elektronsko pošiljanje in sprejemanje ponudb)

Za sredstva za elektronsko pošiljanje in sprejemanje ponudb ter sredstva za elektronsko sprejemanje prijav za sodelovanje se uporabljajo naslednja pravila:

a) vse informacije v zvezi z razpisno dokumentacijo, ki so potrebne za elektronsko oddajo ponudb in prijav za sodelovanje, vključno s šifro, morajo biti na voljo zainteresiranim gospodarskim subjektom. Poleg tega morajo biti sredstva za elektronsko sprejemanje ponudb in prijav za sodelovanje v skladu z zahtevami iz Zahtev v zvezi z opremo za elektronsko sprejemanje ponudb, prijavami za sodelovanje ter načrti in projekti v natečajih, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zahtev v zvezi z opremo za elektronsko sprejemanje ponudb, prijavami za sodelovanje ter načrti in projekti v natečajih);

b) ponudniki in kandidati morajo vse dokumente, potrdila in izjave, ki ne obstajajo v elektronski obliki, povezane z izpolnjevanjem pogojev iz 42. do 47. člena tega zakona predložiti v pisni obliki do izteka roka za prejem ponudb ali prijav za sodelovanje.

67. člen
(Ponudba v elektronski obliki)

(1) Ponudnik lahko odda ponudbo v elektronski obliki, če to omogoča informacijski sistem, ki ga uporablja naročnik.

(2) Naročnik mora ponudnike o možnosti oddaje ponudb v elektronski obliki seznaniti v razpisni dokumentaciji. Informacijski sistem naročnika mora zagotoviti tehnološko neodvisen sprejem ponudb.

(3) Naročnikov informacijski sistem mora biti zgrajen tako, da omogoča odpiranje in vpogled v ponudbe šele po izteku roka za prejem ponudb. Informacijski sistem pri naročniku mora o tem voditi elektronski zapis o vseh aktivnostih, ki potekajo na informacijskem sistemu naročnika tako, da tega ni mogoče kasneje spremeniti.

(4) Ponudba v elektronski obliki mora biti varno elektronsko podpisana in podpis overjen s kvalificiranim potrdilom.

(5) Elektronski ponudbi mora biti dodan časovni žig.

(6) V nobenem primeru naročnik ne sme z zahtevo po prejemu ponudb v elektronski obliki preprečiti ali drugače omejiti konkurence med ponudniki. Naročnikov informacijski sistem mora omogočati pošiljanje povratnice o prejemu elektronske ponudbe ponudniku.

(7) Naročnikov informacijski sistem mora zagotoviti preprečitev zanikanja (nezatajljivost) identitete ponudnika.

(8) Naročnikov informacijski sistem mora omogočati arhiviranje elektronskih ponudb na način, kot to določa ta zakon, zakon, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis in zakon, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva in arhivov.

Drugi del

RAVNANJA V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA

Prvo poglavje

Skupne določbe

68. člen (Strokovna komisija)

Naročnik lahko za vodenje postopka javnega naročanja imenuje strokovno komisijo. Strokovna komisija lahko sodeluje v celotnem ali delu postopka javnega naročanja.

69. člen (Strokovni dialog)

Pred začetkom postopka javnega naročanja lahko naročnik z gospodarskimi subjekti izvede strokovni dialog in v okviru tega zaprosi ali upošteva nasvete, ki jih bo lahko uporabil pri pripravi razpisne dokumentacije, pod pogojem, da taki nasveti oziroma priporočila ne preprečujejo ali omejujejo konkurence.

70. člen (Faze postopka)

Postopek javnega naročanja poteka po naslednjih fazah, razen če ta zakon za posamezno vrsto postopka ne določa drugače:

1. predhodno informativno obvestilo, če je to primerno,
2. sklep o začetku postopka,
3. priprava razpisne dokumentacije,
4. objava obvestila o javnem naročilu,
5. predložitev in odpiranje ponudb,
6. pregled in ocenjevanje ponudb,
7. odločitev o oddaji javnega naročila,
8. objava obvestila o oddaji javnega naročila.

71. člen (Priprava razpisne dokumentacije in osnutka pogodbe)

(1) Vsebino razpisne dokumentacije lahko sestavljajo, če ta zakon za posamezno vrsto postopka ne določa drugače, naslednji elementi:

1. povabilo k oddaji ponudbe,
2. navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe,
3. pogoji za ugotavljanje sposobnosti in navodila o načinu dokazovanja sposobnosti ponudnika,

4. vzorec pogodbe,
5. elemente za pripravo predračuna z navodilom o izpolnitvi,
6. morebitna finančna ali druga zavarovanja.

(2) Razpisna dokumentacija lahko vsebuje tudi druge listine, ki so, glede na predmet naročila, potrebne pri izdelavi ponudbe. Podatki iz razpisne dokumentacije, ki so navedeni v objavi obvestila o javnem naročilu, morajo biti enaki podatkom navedenim v objavi obvestila o javnem naročilu. Kot del razpisne dokumentacije štejejo tudi informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom, sodelujočim v postopku oddaje javnega naročila.

72. člen

(Objava obvestila o javnem naročilu in razpisne dokumentacije)

Naročnik je dolžan objaviti obvestilo o javnem naročilu in razpisno dokumentacijo, vključno z njenimi spremembami in dopolnitvami na ali preko portala javnih naročil. Dostop, pregled in prevzem razpisne dokumentacije na portalu javnih naročil je brezplačen. Naročnik mora zagotoviti vpogled in prevzem tistih delov razpisne dokumentacije, ki iz tehničnih razlogov ne more biti dostopna na ali preko portala javnih naročil.

73. člen

(Predložitev ponudbe)

(1) Pravočasna predložitev ponudbe pomeni, da mora ponudnik naročniku ponudbo predložiti do roka, določenega za prejem ponudb.

(2) Naročnik mora določiti datum in uro roka za predložitev ponudbe v objavi in razpisni dokumentaciji.

(3) Če ni bila ponudba predložena v roku, določenem za prejem ponudb, se šteje, da je bila predložena prepozno. Tako ponudbo mora naročnik po končanem postopku odpiranja ponudb neodprto vrniti ponudniku, z navedbo, da je prepozna.

(4) Ponudnik mora ponudbo predložiti osebno, po pošti, po faxu ali z uporabo elektronskih sredstev ali na drug ustrezen način, skladno z zahtevami naročnika.

(5) Naročnik mora ob prejemu ponudbe označiti datum in uro prejema ponudbe in na zahtevo ponudnika izročiti potrdilo o prejemu.

74. člen

(Ponudba za sklope)

Če je naročnik dovolil, da se lahko ponudba predloži za posamezne sklope, mora ponudnik v svoji ponudbi navesti, ali se njegova ponudba nanaša na celotno naročilo ali le na posamezne sklope. Ne glede na to ali ponudnik oddaja ponudbo za vse sklope mora biti njegova ponudba predložena tako, da se lahko ocenjuje po sklopih. Po ocenitvi ponudb po posameznih sklopih in ocenitvi ponudb za vse sklope skupaj naročnik sklene pogodbo z enim ali več ponudniki, z najugodnejšo kombinacijo ponudb.

75. člen
(Javno odpiranje ponudb)

Odpiranje ponudb je javno v primerih javnih naročil, katerih ocenjena vrednost je enaka ali višja od vrednosti iz drugega odstavka 12. člena tega zakona.

76. člen
(Odpiranje ponudb)

(1) Odpiranje ponudb izvede naročnik. Odpiranje ponudb se izvede na kraju in ob času, ki sta navedena v objavi obvestila o javnem naročilu in v razpisni dokumentaciji. O odpiranju ponudb se vodi zapisnik. Ponudbe se odpirajo po vrstnem redu prejema.

(2) V zapisniku o odpiranju ponudb je potrebno navesti:

- naziv ponudnika ali šifro, če je bil razpis anonimen,
- variantne ponudbe, če so dopustne ali ponudbe z opcijami,
- ponudbeno ceno ter morebitne popuste.

V zapisnik se lahko vpišejo tudi drugi podatki iz ponudb, če tako odloči naročnik.

(3) V kolikor naročnik ne vroči zapisnika o odpiranju ponudb pooblaščenim predstavnikom ponudnikov na odpiranju ponudb, ga mora najkasneje v treh delovnih dneh posredovati vsem ponudnikom.

77. člen
(Preveritev ponudbe)

(1) Naročnik mora, najkasneje pred sklenitvijo pogodbe o oddaji naročila, lahko pa že prej, preveriti obstoj in vsebino podatkov iz izbrane ponudbe oziroma drugih navedb iz ponudbe.

(2) Ne glede na druge določbe tega zakona ponudniku ni treba predložiti nobenega dokazila o podatku, o katerem državni organ, organ lokalne skupnosti ali nosilec javnega pooblastila vodi uradno evidenco; namesto dokazila ponudnik poda izjavo o podatkih, ki jih mora vsebovati ponudba. Podatke iz uradnih evidenc naročnik pridobi sam. Za pridobitev osebnih podatkov je potrebno soglasje subjekta, na katerega se podatki nanašajo.

78. člen
(Dopustne dopolnitve ponudbe)

(1) V kolikor naročnik sam ali na predlog gospodarskega subjekta ugotovi, da je ponudba formalno nepopolna, mora dopustiti in omogočiti dopolnitev take ponudbe. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev njegove ponudbe le v primeru, če določenega dejstva ne more sam preveriti. Če ponudnik v roku, ki ga določi naročnik, ponudbe ustrezno ne dopolni, mora naročnik tako ponudbo izločiti.

(2) Ponudnik ne sme spreminjati svoje cene in ponudbe v okviru meril ter tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila oziroma tistih elementov ponudbe, ki lahko ali bi lahko vplivali na drugačno razvrstitev njegove ponudbe glede na ostale ponudbe, ki jih je naročnik prejel v postopku javnega naročanja.

79. člen (Odločitev o oddaji naročila)

(1) Naročnik po pregledu in ocenjevanju ponudb v razumnem roku, ki ne sme biti daljši od 60 dni, sprejme odločitev o oddaji naročila. Svojo odločitev mora obrazložiti in navesti ugotovitve in razloge zanjo. O svoji odločitvi mora naročnik pisno obvestiti ponudnike po pošti, faksu ali z elektronskimi sredstvi.

(2) Na pisni predlog ponudnika zoper odločitev naročnika, vložen v petih dneh od dneva prejema odločitve naročnik, lahko naročnik le-to spremeni in sprejme novo odločitev, skladno določbi prejšnjega odstavka. Od dneva prejema nove odločitve o oddaji naročila teče rok za vložitev zahtevka za revizijo.

(3) Ponudnik, ki ni bil izbran, lahko vloži pri naročniku zahtevo za dodatno obrazložitev odločitve o oddaji naročila, v kateri mora jasno navesti o čem mora naročnik podati obrazložitev. Zahteva se lahko vloži v petih dneh od dneva prejema odločitve naročnika. V kolikor zahteva ni obrazložena, naročnik ponudnika pozove, da jo v roku, ki ga določi naročnik, dopolni. Če ponudnik zahteve ne dopolni, jo naročnik zavrže. Naročnik mora poslati ponudniku dodatno obrazložitev odločitve oziroma zavrženje zahteve v razumnem roku. Od dneva prejema dodatne obrazložitve odločitve o oddaji naročila teče rok za vložitev zahtevka za revizijo, skladno z zakonom, ki ureja revizijo postopkov javnega naročanja.

(4) Naročnik sme zavrniti zahtevo za dodatno obrazložitev odločitve delno ali v celoti, če bi bilo lahko razkritje takih podatkov v nasprotju s predpisi ali bi lahko s tem razkril poslovno skrivnost ponudnika ali če bi lahko sporočeni podatki vplivali na pošteno konkurenco med ponudniki ali drugimi udeleženci v postopku, skladno z določili tega zakona o varstvu podatkov. Naročnik ne sme zavrniti zahteve komisije, pristojne za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, glede izročitve vseh podatkov o postopku oddaje naročila.

80. člen (Izločitev ponudb, prekinitvev postopka, zavrnitev vseh ponudb)

(1) V postopku oddaje javnega naročila mora naročnik po opravljenem pregledu in dopolnitvi ponudb v skladu z 78. členom tega zakona izločiti vse ponudbe, ki niso popolne.

(2) Naročnik lahko kadarkoli prekine postopek javnega naročanja.

(3) Naročnik lahko zavrne vse ponudbe. Če je naročnik zavrnil vse ponudbe, mora o tem takoj pisno obvestiti ponudnike ali kandidate in navesti razloge, zaradi katerih ni izbral nobene ponudbe ali o svoji odločitvi, da začne nov postopek ter obvestiti vlado

oziroma svoj nadzorni organ. Navedeno odločitev mora poslati v objavo na portal javnih naročil.

(4) V primeru javnih naročil, katerih vrednost je enaka ali večja od vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, mora naročnik obvestiti tudi Komisijo in odločitev poslati v objavo Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti.

Drugo poglavje

Posebne določbe v postopkih javnega naročanja

1.1. Posebne določbe za odprti postopek

81. člen

(Spremembe, dopolnitve in pojasnila razpisne dokumentacije)

(1) Po poteku roka za prejem ponudb naročnik ne sme več spreminjati ali dopolnjevati razpisne dokumentacije.

(2) Naročniki so dolžni na ali preko portala javnih naročil posredovati dodatna pojasnila v zvezi z razpisno dokumentacijo najpozneje šest dni pred iztekom roka za oddajo ponudb, pod pogojem, da je bila zahteva posredovana pravočasno.

1.2. Posebne določbe za postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti

82 člen

(Priprava razpisne dokumentacije in osnutka pogodbe)

(1) Naročnik pripravi razpisno dokumentacijo za vsako fazo postopka posebej. Razpisna dokumentacija za prvo fazo vsebuje:

1. povabilo k oddaji prijave,
2. navodila ponudnikom za izdelavo prijave,
3. navedbo števila kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe, če je to primerno,
4. pogoje, ki so vezani na predmet naročila in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik za izvedbo javnega naročila,
5. navedba meril za izbiro, če je to mogoče,
6. drugo.

(2) Razpisna dokumentacija za drugo fazo vsebuje:

1. povabilo k oddaji ponudbe,
2. navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe,
3. vzorec pogodbe,
4. elemente za pripravo predračuna z navodilom o izpolnitvi,
5. opis in ovrednotenje meril za izbiro,
6. drugo.

83. člen

(Spremembe, dopolnitve in pojasnila razpisne dokumentacije)

Naročniki so dolžni na ali preko portala javnih naročil posredovati dodatna pojasnila v zvezi z razpisno dokumentacijo najpozneje štiri dni pred iztekom roka za prejem ponudb, pod pogojem, da je bila zahteva posredovana pravočasno.

84. člen
(Obvestilo o priznanju sposobnosti)

Obvestilo o priznanju sposobnosti oziroma o zavrnitvi priznanja sposobnosti mora naročnik poslati tistim gospodarskim subjektom, ki so oddali prijavo.

85. člen
(Povabilo k oddaji ponudbe)

(1) Če se oddaja javno naročilo po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti mora naročnik hkrati povabiti vse kandidate k oddaji ponudb. Povabilo mora biti poslano kandidatom v pisni obliki.

(2) Povabilo kandidatom mora vsebovati podatek o objavi razpisne dokumentacije.

(3) Povabilo kandidatom je enako tudi v primeru, da z razpisno dokumentacijo razpolaga druga oseba in ne naročnik, ki je odgovoren za javno naročanje.

1.3. Posebne določbe za konkurenčni dialog

86. člen
(Priprava razpisne dokumentacije)

(1) Naročnik mora potrebe in zahteve, vezane na predmet javnega naročila, navesti v obvestilu o javnem naročilu in/ali v razpisni dokumentaciji.

(2) Naročnik lahko določi, da se ta postopek opravi v zaporednih fazah z namenom, da se izločijo ponujene rešitve, ki v manjši meri dosegajo določena in opisana merila, navedena v objavi ali v razpisni dokumentaciji. Navedeno možnost je naročnik dolžan navesti v obvestilu o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji.

(3) Naročnik pripravi razpisno dokumentacijo za vsako fazo postopka posebej. Razpisna dokumentacija za prvo fazo vsebuje:

1. povabilo k oddaji prijave,
2. navodila ponudnikom za izdelavo prijave,
3. navedba meril,
4. navedbo števila kandidatov, ki bodo povabljeni k oddaji ponudbe,
5. opis predmeta naročila ali ciljev, ki jih želi doseči naročnik za izvedbo naročila,
6. pogoje za prvo fazo,
7. drugo.

(4) Razpisna dokumentacija za ostale faze vsebuje:

1. povabilo k oddaji ponudbe,
2. navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe,
3. razpisno dokumentacijo, pripravljeno na podlagi izvedenega dialoga,

4. elemente za pripravo predračuna z navodilom o izpolnitvi,
5. opis in ovrednotenje meril za izbiro,
6. drugo.

87. člen
(Povabilo k oddaji ponudbe)

(1) Naročnik povabi kandidate k oddaji ponudbe v skladu s prvim odstavkom 88. člena tega zakona. Povabilo mora v primeru uporabe konkurenčnega dialoga vsebovati vsaj še:

1. sklicevanje na objavljeno obvestilo o javnem naročilu;
2. navedbo skrajnega roka za prejem ponudb, naslov, na katerega morajo biti poslani, ter jezik ali jezike, v katerih morajo biti sestavljene;
3. v primeru konkurenčnega dialoga datum in naslov, ki sta določena za začetek dialoga, ter jezik ali jezike, v katerih bo potekal;
4. sklicevanje na vse morebitne priložene dokumente, ki jih je treba oddati bodisi kot dodatek izjavam ponudnika ali kot dodatek informacijam v skladu s pogoji iz 44. in 45. člena tega zakona;
5. relativno pomembnost meril za oddajo naročila ali, če je to potrebno, padajoče zaporedje pomembnosti teh meril, če to ni opredeljeno v objavi obvestila o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji.

(2) V primeru naročil, ki se oddajo v skladu z določbo 27. člena tega zakona, se informacija iz prvega odstavka ne navede v povabilu k sodelovanju v dialogu, temveč v povabilu k oddaji ponudbe.

(3) Povabilo kandidatom je enako tudi v primeru, da z razpisno dokumentacijo razpolaga druga oseba in ne naročnik, ki je odgovoren za javno naročanje.

1.4. Posebne določbe za postopek s pogajanjem po predhodni objavi

88. člen
(Priprava razpisne dokumentacije in osnutka pogodbe)

(1) Naročnik lahko določi, da se postopek s pogajanjem opravi v zaporednih fazah, da bi zmanjšali število rešitev, o katerih se je treba pogajati, ob uporabi meril za izbiro. Naročnik mora v obvestilu o javnem naročilu ali v razpisni dokumentaciji določiti, da bo tako možnost uporabil in na kakšen način.

(2) Razpisna dokumentacija lahko vsebuje:

1. povabilo k oddaji ponudbe,
2. navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe,
3. pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik,
4. opis predmeta naročila ali ciljev, ki jih želi doseči naročnik z izvedbo naročila,

5. splošne pogoje pogodbe,
6. elemente za pripravo predračuna z navodilom o izpolnitvi.

89. člen

(Povabilo k pogajanju po predhodni objavi)

(1) Naročnik ponudnike, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, po pregledu ponudb povabi k pogajanju v skladu s prvim odstavkom 85. člena tega zakona. Povabilo mora vsebovati vsaj podatke iz prvega odstavka 87. člena tega zakona.

(2) Naročnik se pogaja s ponudniki o vseh pogojih za izvedbo naročila, opredeljenih v ponudbah, ki so jih slednji predložili, da bi jih prilagodili zahtevam, ki jih je navedel že v objavi oziroma v razpisni dokumentaciji, z namenom izbire najugodnejše ponudbe, ob uporabi v naprej določenih meril.

(3) Naročnik mora med pogajanjem zagotoviti enako obravnavo vseh ponudnikov. Zlasti ne sme posredovati udeležencem pogajanj informacij na diskriminacijski način, zaradi katerega bi lahko bili nekateri ponudniki v prednosti pred drugimi.

(4) Naročnik po zaključenih pogajanjih od ponudnikov zahteva predložitve končne ponudbe v skladu z doseženim na pogajanjih. V primeru, da naročnik postopek s pogajanjem opravi v več zaporednih fazah, velja navedeno za vsako fazo posebej.

1.5. Postopek s pogajanjem brez predhodne objave

90. člen

(Rok za prejem ponudbe)

Naročnik določi rok za prejem ponudbe glede na razloge, iz katerih lahko uporabi postopek s pogajanjem brez predhodne objave in glede na predmet naročila.

91. člen

(Povabilo k pogajanju brez predhodne objave)

Naročnik v postopku s pogajanjem ravna v skladu z 89. členom tega zakona.

1.6. Posebne določbe za postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi

92. člen

(Roki za prejem ponudb)

(1) Rok za prejem ponudb ali prijav mora biti tak, da omogoča gospodarskemu subjektu pripravo popolne ponudbe.

(2) V kolikor naročnik sam ali na pobudo gospodarskega subjekta oceni, da je to potrebno, rok za prejem ponudb ustrezno podaljša.

93. člen
(Razpisna dokumentacija)

(1) V postopku zbiranja ponudb naročnik pripravi razpisno dokumentacijo, predvsem pogoje, ki bodo sestavni del pogodbe o izvedbi naročila, če je to potrebno in v obsegu kot je to primerno, glede na način izvajanja postopka.

(2) Naročniku ni potrebno posebej pripraviti razpisne dokumentacije, v primeru, da so vsi potrebni podatki in podlage za oddajo ponudbe podani v objavi obvestila o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi.

94. člen
(Dokumentacija o postopku oddaje naročila)

(1) Dokumentacijo o oddaji posameznega naročila, ki jo je dolžan voditi naročnik, sestavljajo:

- objava obvestila o javnem naročilu ali povabilo k oddaji ponudbe,
- razpisna dokumentacija, če je to primerno,
- predložene ponudbe.

(2) Dokumentacijo sestavljajo tudi drugi dokumenti glede na način izvedbe javnega naročanja za oddajo naročil nižje vrednosti.

1.7. Posebne določbe za postopek zbiranja ponudb

95. člen
(Postopek zbiranja ponudb)

Za postopek zbiranja ponudb veljajo posebne določbe postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi, razen določbe 61. in 63. člena tega zakona.

Tretji del
PRAVILA, KI UREJAJO NATEČAJE

96. člen
(Področje uporabe)

(1) Javne natečaje organizirajo:

a) naročniki iz Seznama naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, ki so organi Republike Slovenije in njihovi organi v sestavi, če je vrednost javnega naročila enaka ali večja od 137.000 eurov;

b) naročniki, ki niso navedeni v Seznamu naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, če je vrednost javnega naročila enaka ali večja od 211.000 eurov;

c) vsi naročniki, če je vrednost javnega naročila enaka ali večja od 211.000 eurov, če se javna naročila nanašajo na storitve kategorije 8 iz Seznama storitev A, telekomunikacijske storitve kategorije 5, katerih vrstne številke v nomenklaturi CPV

so enakovredne referenčnim številkam CPC 7524, 7525 in 7526, in/ali na storitve iz Seznama storitev B.

(2) Določbe tega dela zakona se uporabljajo za:

a) natečaje, ki se organizirajo kot del postopka za oddajo javnega naročila storitev;

b) natečaje s podelitvijo nagrad in/ali plačil udeležencem.

(3) V primerih iz a) točke prejšnjega odstavka se mejna vrednost nanaša na ocenjeno vrednost javnega naročila storitev brez DDV, vključno z vsemi morebitnimi nagradami in/ali plačili udeležencem. V primerih iz b) točke prejšnjega odstavka se mejna vrednost nanaša na skupni znesek nagrad in plačil, vključno z ocenjeno vrednostjo javnih naročil storitev brez DDV, ki se lahko pozneje oddajo po petem odstavku 29. člena tega zakona, če naročnik v obvestilu o natečaju ne izključi take oddaje naročila.

97. člen (Izključitev iz področja uporabe)

Določbe tega dela zakona se ne uporabljajo za:

a) natečaje v smislu tega zakona, organizirane s strani naročnikov, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz 5. do 9. člena ZJN-3, in organizirane zaradi izvajanja teh dejavnosti; ravno tako se ne uporablja za natečaje, ki so izključeni iz področja uporabe tega zakona. Vendar se ta zakon še naprej uporablja za natečaje, razpisane s strani naročnikov, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz 8. člena ZJN-3, in razpisane zaradi izvajanja teh dejavnosti. to zahteva področna zakonodaja.

b) natečaje, ki so organizirani v enakih primerih, kot tisti v drugi, tretji in četrti točki 17. člena tega zakona za javna naročila storitev.

98. člen (Splošne določbe)

(1) Pravila za organizacijo in izvedbo natečajev mora naročnik sporočiti zainteresiranim za sodelovanje pri natečaju.

(2) V natečajih udeležencem pravica do sodelovanja ne sme biti omejena:

a) na ozemlje ali del ozemlja države članice;

b) z utemeljitvijo, da bi po zakonodaji države članice, v kateri natečaj poteka, morali le-ti biti fizične ali pravne osebe.

99. člen
(Objave)

(1) V kolikor želijo naročniki izvesti natečaj, morajo le-to objaviti.

(2) Naročniki, ki so izvedli natečaj, so dolžni objaviti izide natečaja v skladu z določbami tega zakona. Naročnik mora imeti dokazilo o dnevu odpošiljanja v objavo. Naročnik ni dolžan objaviti informacij o izidih natečaja, če bi njihova objava ovirala izvrševanje zakona, bila v nasprotju z javnim interesom, posegala v legitimne poslovne interese posameznega javnega ali zasebnega podjetja ali bi lahko škodila lojalni konkurenci med ponudniki storitev.

(3) Za natečaje se uporablja tudi 67. člen tega zakona.

100. člen
(Oblika in način objave natečajev)

(1) Objave iz prejšnjega člena morajo vsebovati informacije iz Seznama informacij, ki morajo biti navedene v objavah o natečajih, ki je priloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Seznam informacij, ki morajo biti navedene v objavah o natečajih), v skladu s standardnimi vzorci obvestil.

(2) Objave se opravijo v skladu z določbami tega zakona.

101. člen
(Sredstva sporočanja)

(1) Za vsa sporočila v zvezi z natečajem se uporablja prvi, drugi in četrti odstavek 68. člena tega zakona.

(2) Naročnik mora zagotoviti posredovanje, izmenjavo in shranjevanje informacij na tak način, da so varovani celovitost podatkov ter zaupno ravnanje z vsemi informacijami, ki jih sporočijo udeleženci natečaja. Žirija ne sme pregledati načrte in projekte pred iztekom roka za njihovo oddajo.

(3) Vse informacije v zvezi z razpisno dokumentacijo, ki so potrebne za elektronsko predstavitev načrtov in projektov, vključno s šifro, morajo biti na voljo zainteresiranim gospodarskim subjektom. Poleg tega morajo biti sredstva za elektronsko sprejemanje načrtov in projektov v skladu z zahtevami iz Zahtev v zvezi z opremo za elektronsko sprejemanje ponudb, prijavi za sodelovanje ter načrti in projekti v natečajih.

102. člen
(Sestava žirije)

Žirija mora biti sestavljena izključno iz fizičnih oseb, ki niso sorodstveno, poslovno ali kakorkoli drugače povezane z udeleženci natečaja. Žirijo sestavljajo predsednik, namestnik in vsaj dva člana. Če naročnik od udeležencev natečaja zahteva posebna strokovna znanja in izkušnje, mora imeti vsaj tretjina članov žirije enaka ali enakovredna strokovna znanja in izkušnje.

103. člen
(Izbor tekmecev)

Če je število udeležencev na natečaju omejeno, morajo naročniki določiti jasna in nediskriminatorna merila za izbor. V vsakem primeru mora biti število kandidatov, povabljenih k sodelovanju, zadostno za zagotovitev prave konkurence.

104. člen
(Odločitve žirije)

- (1) Žirija mora biti samostojna pri sprejemanju svojih odločitev ali mnenj.
- (2) Žirija mora pregledati načrte in projekte, ki jih predložijo kandidati, upošteva anonimnost ter izključno na podlagi meril iz obvestila o javnem natečaju.
- (3) Žirija mora v poročilu, ki ga podpišejo njeni člani, razvrstiti projekte od prvega do zadnjega na podlagi ocene vsakega projekta, skupaj s svojimi opombami in vsemi točkami, ki bi jih bilo treba pojasniti.
- (4) Žirija mora spoštovati anonimnost udeležencev natečaja do sprejema mnenja ali odločitve.
- (5) Po potrebi se lahko kandidate povabi k dialogu, da zaradi pojasnitve katerih koli vidikov projektov, odgovorijo na vprašanja, ki jih je žirija navedla v poročilu iz tretjega odstavka tega člena.
- (6) O dialogu med člani žirije in kandidati mora žirija sestaviti izčrpan zapisnik.

Četrty del

POROČILA IN STATISTIKA

Prvo poglavje

Poročila

105. člen
(Končno poročilo o oddaji naročila)

(1) Naročnik mora sestaviti pisno poročilo o vsakem oddanem naročilu, sklenjenemu okvirnemu sporazumu in vzpostavljenemu dinamičnemu nabavnemu sistemu, ki mora vsebovati predvsem naslednje podatke:

a) ime in naslov naročnika, predmet in vrednost naročila, okvirnega sporazuma ali dinamičnega nabavnega sistema;

b) imena izbranih kandidatov ali ponudnikov in razloge za njihovo izbiro ter razvrstitev ponudb tako, da je razvidno, katera izmed njih najbolj ustreza postavljenim merilom oziroma kakšen je nadaljnji vrstni red glede na ustreznost postavljenim merilom;

- c) imena zavrženih kandidatov ali ponudnikov in razloge za njihovo zavrnitev;
 - d) razloge za zavrnitev neobičajno nizkih ponudb;
 - e) ime izbranega ponudnika in razloge za izbiro njegove ponudbe, ter, v kolikor je to znano, delež naročila ali okvirnega sporazuma, ki ga izbrani ponudnik namerava dati v podizvajanje tretji osebi;
 - f) glede postopkov s pogajanji okoliščine iz 28. in 29. člena tega zakona, ki upravičujejo uporabo teh postopkov;
 - g) če gre za konkurenčni dialog, okoliščine iz 27. člena tega zakona, ki upravičujejo uporabo tega postopka;
 - h) po potrebi razloge, na podlagi katerih se je naročnik odločil, da ne odda naročila ali sklne okvirnega sporazuma ali da ne vzpostavi dinamičnega nabavnega sistema.
- (2) Naročniki morajo sprejeti ustrezne ukrepe za dokumentiranje poteka postopkov za oddajo naročila, ki se izvajajo na elektronski način.
- (3) Poročilo ali njegovi najpomembnejši podatki se sporočijo Komisiji, če le-ta to zahteva.

Drugo poglavje

Statistika

106. člen (Statistično poročilo)

- (1) Naročniki morajo ministrstvu, pristojnemu za finance, posredovati poročilo o oddanih javnih naročilih v preteklem letu do konca februarja tekočega leta. Ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi predloženih poročil najkasneje do 30. septembra tekočega leta pripravi statistično poročilo o oddanih javnih naročilih in ga posreduje vladi v potrditev.
- (2) Vlada posreduje statistično poročilo o oddanih javnih naročilih, pripravljeno v skladu s 107. členom tega zakona, v katerem so ločeno navedena javna naročila blaga, storitev in gradenj, ki so jih oddali naročniki v predhodnem letu, najkasneje do 31. oktobra tekočega leta Komisiji.

107. člen (Vsebina statističnega poročila)

- (1) Statistično poročilo mora za vsakega naročnika iz Seznama subjektov in kategorij subjektov javnega prava in Seznama naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, vsebovati vsaj:

a) število in vrednost oddanih naročil;

b) število in skupno vrednost naročil, oddanih v skladu z omejitvami iz Sporazuma o vladnih nabavah.

(2) V kolikor je to mogoče, se podatki iz a) točke prejšnjega odstavka razčlenijo na:

- postopke za oddajo naročila, ki jih je naročnik uporabil;
- referenčne številke ali kategorije nomenklature CPV za vse te postopke gradenj iz Seznama dejavnosti na področju gradenj in blaga ter storitev iz Seznama storitev;
- ime, sedež ali državljanstvo gospodarskega subjekta, ki mu je naročilo oddano.

(3) Če so bila naročila oddana po postopku s pogajanjem, se podatki iz a) točke prejšnjega odstavka razčlenijo še na okoliščine iz 28. in 29. člena tega zakona, ter navedeta število in vrednost oddanih naročil s strani Republike Slovenije in države izbranega ponudnika.

(4) Statistično poročilo mora za vsako kategorijo naročnika, ki ni navedena v Seznamu naročnikov, ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti, vsebovati vsaj:

a) število in vrednost oddanih naročil, razčlenjenih v skladu s prejšnjim odstavkom;

b) skupno vrednost naročil, oddanih v skladu z omejitvami iz Sporazuma o vladnih nabavah.

(5) Statistično poročilo mora vsebovati vsako statistično informacijo, ki jo zahteva Sporazum o vladnih nabavah.

(6) Minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance, izda pravilnik o vrstah in načinu zbiranja podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu.

Peti del

PREKRŠKOVNI ORGAN

108. člen
(Prekrškovni organ)

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja Državna revizijska komisija

(2) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba Državne revizijske komisije, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih. Pooblaščen uradno osebo določi predsednik Državne revizijske komisije v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Šesti del
KAZENSKE DOLOČBE

109. člen
(Kazenske določbe)

(1) Z globo od 5.000 eurov do 350.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba; če:

1. odda naročilo brez izvedbe ustreznega postopka, razen v primerih, ko zakon to dopušča (25.- 29. člen zakona),
2. ne upošteva rokov za objavo in predložitev ponudb, opredeljenih v tem zakonu (50.-56. člen zakona),
3. določi merila za izbor v nasprotju s tem zakonom (48. člen zakona),
4. izbere način določitve vrednosti, da bi se zaradi nižje ocenjene vrednosti izognil postopku oddaje javnega naročila (14. člen zakona),
5. naročnik med izvajanjem predmeta javnega naročila spremeni predmet pogodbe o oddaji javnega naročila tako, da je cena javnega naročila zaradi te spremembe višja kot cena ostalih popolnih ponudb.

(2) Z globo od 2.000 do 12.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba proračunskega uporabnika ali odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Sedmi del

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

110. člen
(Predpisi, ki prenehajo veljati)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00, 102/00, 2/04 in 36/04) in predpisi, izdani na njegovi podlagi:

- Pravilnik o vsebini, pogojih in omejitvah za izvedbo elektronske dražbe v postopkih oddaje javnih naročil (Uradni list RS, št. 130/04),
- Pravilnik o določitvi tolarskih protivrednosti, nad katerimi so potrebne objave javnih naročil v Uradnem glasilu Evropskih skupnosti (Uradni list RS, št. 40/04)
- Pravilnik o enotnih obrazcih za vse vrste objav, ki jih morajo naročniki objavljati po zakonu o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 44/04),
- Uredba o skupnih osnovah za pripravo notranjega akta za oddajo javnih naročil male vrednosti (Uradni list RS, št. 84/04),
- Uredba o kategorijah in seznamih naročnikov po Zakonu o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 73/04),
- Pravilnik o vrstah in načinu zbiranja podatkov ter enotnih obrazcih za sporočanje podatkov o oddanih javnih naročilih v preteklem letu (Uradni list

- RS, št. 41/05),
- Pravilnik o ugotovitvi, kdaj šteje ponudba za nepravilno, neprimerno ali nesprejemljivo (Uradni list RS, št. 33/04),
 - Pravilnik o natančnejši vsebini sklepa za začetek postopka oddaje javnega naročila (Uradni list RS, št. 32/04 in 87/04),
 - Pravilnik o vrstah finančnih zavarovanj, s katerimi ponudnik zavaruje izpolnitev svoje obveznosti v postopku oddaje javnega naročila (Uradni list RS, št. 25/04 in 87/04),
 - Navodilo o postopku odpiranja ponudb (Uradni list RS, št. 86/01).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 20. člen Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2006 in 2007 (Uradni list RS, št. 116/2005).

111. člen
(Valuta do vzpostavitve eura)

(1) Do uvedbe eura kot valute Republike Slovenije se v skladu s Sporočilom Komisije glede ustreznih vrednosti pragov direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta št. 2005/C 325/09 (UL C št. 325 z dne 22.12.2005, str. 17):

- namesto zneska 137.000 eurov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, b) točke prvega odstavka 26. člena tega zakona in prvega odstavka 101. člena tega zakona uporablja znesek 32.705.621 tolarjev,
- namesto zneska 211.000 eurov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, prvega odstavka 13. člena tega zakona in prvega odstavka 96. člena tega zakona, uporablja znesek 50.371.431 tolarjev,
- namesto zneska 5.278.000 eurov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona in prvega odstavka 13. člena tega zakona, uporablja znesek 1.260.001.948 tolarjev,
- namesto zneska 80.000 eurov iz petega odstavka 14. člena tega zakona uporablja znesek 19.098.173 tolarjev,
- namesto zneska 1.000.000 eurov iz petega odstavka 14. člena tega zakona uporablja znesek 238.727.159 tolarjev.

(2) Do uvedbe eura kot valute Republike Slovenije se:

- namesto zneska 10.000 eurov iz c) točke prvega odstavka in četrtega odstavka 24. člena tega zakona uporablja znesek 2.396.400 tolarjev,
- namesto zneska 20.000 eurov iz c) točke prvega odstavka in četrtega odstavka 24. člena tega zakona uporablja znesek 4.792.800 tolarjev,
- namesto zneska 60.000 eurov iz 1. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona in b) in c) točke 26. člena tega zakona uporablja znesek 14.378.400 tolarjev,
- namesto zneska 120.000 eurov iz 2. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona in b) in c) točke 26. člena tega zakona uporablja znesek 28.756.800 tolarjev,
- namesto zneska 274.000 eurov iz b) točke 24. člena tega zakona uporablja znesek 65.661.360 tolarjev,
- namesto zneska 2.000 eurov iz 109. člena tega zakona uporablja znesek 479.280 tolarjev,

- namesto zneska 5.000 eurov iz 109. člena tega zakona uporablja znesek 1.198.200 tolarjev,
- namesto zneska 12.000 eurov iz 109. člena tega zakona uporablja znesek 2.875.680 tolarjev,
- namesto zneska 350.000 eurov iz 109. člena tega zakona uporablja znesek 83.874.000 tolarjev.

112. člen

(Zaključitev postopkov začetih po prejšnjem zakonu)

(1) Postopki oddaje javnih naročil za katere so bila obvestila o javnem naročilu objavljena pred začetkom uporabe tega zakona, se izvedejo po dosedanjih predpisih..

(2) Druga faza postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali postopka oddaje javnega naročila po postopku s pogajanji se izvede po tem zakonu, če naročnik kandidatom še ni izročil razpisne dokumentacije.

113. člen

(Vzpostavitev portala javnih naročil)

(1) Poleg objave obvestil v Uradnem listu Evropske unije, glede na mejne vrednosti, se obvestila v zvezi z javnimi naročili do vzpostavitve portala javnih naročil objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ministrstvo, pristojno za finance, zagotovi vzpostavitev portala javnih naročil v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

114. člen

(Objave do vzpostavitve portala)

(1) Do vzpostavitve portala javnih naročil mora naročnik za prejem prijav za sodelovanje in za prejem ponudb upoštevati naslednje roke:

- v primeru iz 51. člena je rok za prejem ponudb najmanj 52 dni;
- v primeru iz prvega odstavka 52. člena in drugega odstavka 54. člena je minimalni rok za prejem ponudb 36 dni;
- v primeru iz 1. točke prvega odstavka 54. člena in 55. člena je rok za prejem prijav za sodelovanje 37 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu;
- v primeru iz 2. točke prvega odstavka 54. člena je rok za prejem ponudb 40 dni od datuma pošiljanja povabila.

(2) Do vzpostavitve portala javnih naročil se obvestila, ki se ne pošiljajo z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopki za pošiljanje iz 2. točke Informacij povezanih z objavljanjem, objavijo najpozneje 12 dni po pošiljanju ali v primeru skrajšanja rokov iz razloga nujnosti, najpozneje pet dni po pošiljanju.

(3) Vsebina obvestil, ki se ne pošiljajo z elektronskimi sredstvi v skladu z obliko in postopkom za pošiljanje iz 2. točke Informacij povezanih z objavljanjem, je omejeno na približno 650 besed.

115. člen
(Predpisi na podlagi tega zakona)

(1) Minister, pristojen za finance izda pravilnik iz 107. člena tega zakona v roku 3 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada izda predpis iz 3. in 4. člena tega zakona v roku 3 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(3) Vlada izda uredbo iz 2. člena, prvega odstavka 12. člena, četrtega odstavka 16. člena, prvega odstavka 37. člena, tretjega odstavka 52. člena, 56. člena in 66. člena v roku 15 dni po uveljavitvi tega zakona.

116. člen
(Veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne v roku enega meseca po objavi.

III. OBRAZLOŽITEV

Določene določbe zakona ostajajo v primerjavi z dosedanjo ureditvijo nespremenjene iz razloga, ker se tudi v evropskih okvirih niso spremenile glede na ureditev v prej veljavnih direktivah EU.

K 1. členu:

Pravna podlaga za predmetno ureditev je podana v direktivi Evropskega Parlamenta in Sveta št. 2004/18/EC z dne 31.03.2004 o koordinaciji postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, storitev in blaga.

Določba tretjega odstavka tega člena določa, da ta zakon ne velja za naročnike po tem zakonu, ki izvajajo dejavnost na vodnem, energetskem, transportnem področju ali področju poštnih storitev, pri oddaji javnih naročil, ki so povezana z izvajanjem navedenih dejavnosti.

K 2. členu:

Dinamični nabavni sistem je sistem javnega naročanja, katerega izvedba je mogoča izključno z elektronskimi sredstvi. Dejansko gre v primerih uporabe tega sistema za postopek javnega naročanja v dveh fazah. V prvi fazi se ugotovi sposobnost gospodarskega subjekta za izvedbo javnega naročila, v drugi fazi pa kandidati sodelujejo s svojimi ponudbami v naročanju, ki poteka v elektronski obliki.

Elektronska dražba je tehnika, ki jo lahko uvede naročnik v izvajani postopek javnega naročanja. Poteka izključno z uporabo elektronskih sredstev in omogoča naročniku, da z izvedbo enega ali več korakov ponovno odpira konkurenco med ponudniki, ki imajo možnost v okviru dražbe podati nove cene ali izboljšati svojo ponudbo glede drugih meril, ki jih je mogoče numerično enoznačno ovrednotiti.

Za blago, storitve in gradnje obstaja več različnih nomenklatur, ki so v veljavi (npr. NACE – La nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne). Pomensko in s predpisano šifro označujejo določeno vrsto dejavnosti ali blaga in so osnova za sklicevanje pri definiranju predmeta javnega naročila. Na področju javnih naročil obstajajo prizadevanja po uporabi ene nomenklature z nazivom »Enotni besednjak javnih naročil«. Enotni besednjak javnih naročil (Common procurement vocabulary) je nomenklatura, ki se uporablja v javnem naročanju, sprejeta z Uredbo Komisije. Neposredno se uporablja pri izpolnjevanju enotnih obrazcev za objave. V splošnem velja, da je ta nomenklatura enakovredna z drugimi veljavnimi nomenklaturami. Posebej pa je določeno, da kadar prihaja do razlik med CPV na eni strani in NACE (NACE -- Classification of Economic Activities in the European Community) se uporablja nomenklatura NACE in do razlik med CPC in CPV, se uporablja nomenklatura CPV.

Pogodba o oddaji javnega naročila je skupen pojem za pogodbe, ki se sklepajo skladno z določbami Obligacijskega zakonika in katerih predmet je dobava blaga, izvedba storitve ali gradnje javnim naročnikom.

Za naročilo velja, da je javno naročilo gradenj, le če njegov predmet izrecno zajema izvedbo dejavnosti iz Seznama dejavnosti na področju gradenj, tudi takrat ko naročilo zajema opravljanje drugih storitev, potrebnih za izvedbo teh dejavnosti. Pod tem pojmom je lahko zajeto samo izvajanje, lahko pa je vključeno tudi projektiranje. Zaradi različnosti javnih naročil gradenj ima naročnik možnost sprejeti določbo o naročilu načrtov in izvedbe gradnje, ki ga je treba oddati bodisi v ločenih delih ali skupaj.

Javno naročilo blaga opredeljuje vse vrste blaga, ki jih potrebujejo in za to naročajo posamezni javni naročniki. Oskrba z določenim blagom je možna z različnimi aranžmaji, ki jih določba taksativno našteva. To poleg nakupa pomen tudi zakup, najem, ali nakup blaga na kredit, z možnostjo odkupa ali brez te možnosti, kar je vezano na naravo predmeta naročila ali naročnikove potrebe. Ker sta namestitvev in inštalacija neposredno povezani z izpolnitvijo naročila blaga, zakon obe dejavnosti izrecno vključuje pod pojem naročila blaga.

Storitve so navedene v Seznamu storitev A in Seznamu storitev B. Osnovna značilnost storitev iz Seznama storitev A je ta, da ni nikakršnih omejitev za njihovo izvajanje, vezano na primer na geografski prostor, ureditev v posamezni državi ali drugo.

Razmejitev, ali gre za naročila storitve ali blaga, je vezana na vrednost storitve. Javna naročila storitev, zlasti na področju gospodarjenja z nepremičninami, lahko v nekaterih primerih vključujejo gradnje. Vendar, če so te gradnje priložnostne glede na osnovni namen izpolnitve naročila storitve in so njegova morebitna posledica ali dodatek, se tako naročilo šteje kot javno naročilo storitve.

Sklop tvori tisto zaključeno celoto v okviru javnega naročila, ki jo je mogoče oddati ločeno. Gre torej za oblikovanje vsebinsko ali/in vrednostno samostojnih delov javnega naročila. Namen ločene oddaje oziroma na drugi strani priprave ločene ponudbe je povečanje konkurenčnosti glede na stanje na relevantnem trgu in na ta način pridobitev boljših ponudb in povečanje učinkovitosti naročanja. Zakon ne določa obveze oblikovanja predmeta naročila v sklope, navedeno je prepuščeno naročniku. Razlog za oblikovanje sklopov ne sme biti delitev naročila z namenom izogniti se upoštevanju zakona o javnem naročanju.

Okvirni sporazum je nova oblika pravnega akta na področju javnega naročanja, s katerim se lahko zaključi postopek javnega naročanja in je podlaga za sklepanje posameznih pogodb za realizacijo predmeta javnega naročila.

Zakon določa, da je lahko izvajalec gradnje, dobavitelj blaga ali izvajalec storitve tako pravna kot fizična oseba, ki nastopa samostojno, se povezuje z drugimi osebami v okviru partnerskega nastopa ali z vključitvijo podizvajalcev in na trgu nastopa kot potencialni ponudnik gradenj, blaga ali storitev, tako zasebnemu kot javnemu sektorju.

Gospodarski subjekt je skupen izraz za osebe, fizične ali pravne, ki so potencialni ponudniki blaga, gradenj ali storitev. Zakon uvaja ta pojem zaradi enotne označbe za izvajalca gradenj, dobavitelja blaga ali izvajalca storitev v določbah, ki so skupne vsem.

Ponudnik v javnem naročanju je tisti gospodarski subjekt, ki v postopku javnega naročanja sodeluje s svojo ponudbo. Status ponudnika je torej vezan na akt predložitve pravočasne ponudbe.

Status kandidata je v določenih postopkih nujen predpogoj za možnost predložitve ponudbe. Ta pojem opredeljuje gospodarski subjekt, za katerega je, na primer v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem ali v konkurenčnem dialogu, ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje za izvedbo javnega naročila, tako tiste, ki jih določa zakon, kot tudi tiste, katerih izpolnjevanje zahteva naročnik. Kandidat je torej tisti, ki je uspešen v predkvalifikacijskem postopku.

Skupni nabavni organ je enačiti pojmu naročnika, kar pomeni, da je obvezan izvajati javno naročanje po tem zakonu. V javnem naročanju lahko deluje kot povezovalac svojega interesa in interesov drugih naročnikov ali kot izvajalec naročanja izključno za druge naročnike. Njegova vloga je izvajanje naročanja, zaradi tega tudi ni nujno naročnik po definiciji naročnika. Skupni nabavni organ lahko deluje v javnem naročanju na dva načina:

- prvi način je, ko izvede celoten ustrezen postopek javnega naročanja in sklene pogodbo, na podlagi katere se izvajajo določene dobave blaga in izvedbe storitev,
- drugi način je, ko za naročnike izvede javno naročanje po ustreznem postopku, na podlagi katerega vsak naročnik sklene svojo pogodbo.

Predstavitev naročnika je elektronski medij naročnika, na katerem le-ta objavlja svoje podatke in vse informacije o javnem naročanju. Po drugi strani služi kot enakovredno mesto za objavo določenih obvestil, kot so objave v Uradnem listu Evropske unije, na primer predhodnega informativnega obvestila.

Poleg poznanih postopkov, kot so bili urejeni v do sedaj veljavni zakonodaji: odprti postopek; postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti; postopek s pogajanjem po predhodni objavi, postopek s pogajanjem brez predhodne objave in postopek izvedbe javnega natečaja; uvaja zakon kot nov postopek konkurenčni dialog. Z uvedbo tega novega postopka je zapolnjena praznina med tistimi postopki, v katerih nastopi naročnik z dokončno razpisno dokumentacijo in jasnimi formalnimi in tehničnimi zahtevami za izpolnitev naročila in tistimi naročili, pri katerih je mogoče, zaradi njihove specifičnosti ali kompleksnosti predhodno usklajevanje s potencialnimi ponudniki, ki ga ni mogoče nadomestiti z raziskavo trga. Gre za dvofazni postopek, katerega prva faza je namenjena temu, da se v komunikaciji s potencialnimi ponudniki, ki podajo prijave, s katerimi izkazujejo svoj interes in predlog za izvedbo določenega naročila, oblikuje dokončen opis naročila in s tem razpisno dokumentacijo, ki je osnova za pripravo ponudb. Hkrati se v tej fazi tudi preveri sposobnost udeležencev in ugotovi kandidate.

Zaradi novega razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije ter zaradi poenostavitve, ki iz njih lahko izhajajo glede objave naročil ter učinkovitosti in preglednosti postopkov javnih naročil, je treba elektronska sredstva izenačiti z običajnimi sredstvi za komunikacijo in izmenjavo informacij. Izbrana sredstva in tehnologija bi morali biti, kolikor je mogoče, skladni s tehnologijami, ki se uporabljajo v drugih državah članicah. V določenih primerih, kot na primer pri dinamičnem nabavnem sistemu, je uporaba elektronskih sredstev pogoj.

Izrazi na področju telekomunikacij so v zakonu o javnem naročanju uporabljeni za označitev izjem, za katere se ta zakon ne uporablja.

K 3. členu:

Naročnik je skupni izraz za vse pravne subjekte, ki se morajo ravnati po tem zakonu, kadar izvajajo naročanje blaga, gradenj ali storitev, ki jih posredno ali neposredno potrebujejo za izvajanje svojih, z zakonom ali drugim aktom predpisanih oziroma določenih nalog. Zakon uvršča med naročnike, poleg tistih, ki sestavljajo javni sektor (posredni, neposredni uporabniki proračuna, javni skladi, javne agencije, javni zavodi, javna podjetja, javni gospodarski zavodi) vse osebe javnega prava, med katere sodijo tudi pravne osebe zasebnega prava, ki jih z namenom zadovoljevanja potreb v javnem interesu in ne zaradi opravljanja pridobitne dejavnosti ustanovi drug naročnik (država, občina, ...). Pravna oseba pa mora poleg tega izpolnjevati enega ali več naslednjih pogojev:

- več kot 50% ga financira naročnik ali
- njegovo poslovanje nadzira naročnik ali
- več kot polovico članov nadzornega sveta, upravnega odbora ali drugega organa, ki v skladu z zakonom zastopajo in predstavljajo pravno osebo lahko imenuje naročnik.

Iz navedenega je razvidno, da so poleg tradicionalnih javnih naročnikov naročniki po tem zakonu tudi vse tiste pravne osebe, katerih dejavnost je lahko izdelava ali izvajanje določenega predmeta ali dejavnosti ali trženje nečesa, vendar pod pogojem, da so bile ustanovljene zato, da se z njihovo dejavnostjo zagotovi ali zagotavlja zadovoljevanje splošnega interesa. Poleg tega je za opredelitev osebe kot osebe javnega prava še vsaj en pogoj, ki izkazuje pretežno finančno vezanost na naročnika, torej na javna sredstva, ali poslovanje podrejeno nadzoru naročnika, dovolj pa je tudi zgolj pravica (ki jo naročnik lahko izkoristi ali pa ne), da izkaže svoj vpliv na to osebo z imenovanjem več kot polovice članov v organe te osebe.

Kot je razvidno iz navedenega, vključuje zakon na strani naročnikov, torej tistih, ki morajo določno ravnati pri javnem naročanju, vse tiste pravne osebe, ki imajo zaradi svojega značaja javnosti neposredno, zaradi svoje upravne funkcije pa posredno, na primer zaradi neposrednega ali posrednega možnega dostopa do javnih sredstev, drugačen položaj kot subjekti na trgu.

K 4. členu:

Naročnik pogojev za sodelovanje ponudnikov ali kandidatov v postopkih javnega naročanja ne sme povezovati z zahtevo, da je ponudnik lahko zgolj pravna ali zgolj fizična oseba. Lahko pa zahteva v okviru pogojev za sodelovanje, da ponudniki navedejo, s katerimi kadri, ki so strokovno usposobljeni, bo izvedel naročilo oziroma navede, katere osebe bodo odgovorne za izvedbo naročila. Če nastopajo na strani ponudbe povezani ponudniki, naročnik za kandidiranje v postopku ne sme zahtevati od teh ponudnikov kakršnokoli pravno formalno povezovanje. To pomeni, da zadošča, da taki ponudniki navedejo, da se bodo povezali v primeru pridobitve naročila. Tudi od izbrane skupine ponudnikov lahko naročnik zahteva, da se povežejo v pravno formalno obliko, če je to nujno povezano z izvedbo naročila.

Določba četrtega in šestega odstavka predstavlja spremembo ureditve v primerih, ko ponudniki nastopajo v svojih ponudbah s podizvajalci v primeru naročil gradenj. Dosedanja praksa je pokazala, da je izvajanje pogodb sklenjenih na podlagi javnega naročanja bila pogosto oteženo zaradi plačilne nediscipline med izvajalci in podizvajalci. Namen določbe je torej, da se vzpostavi pravna podlaga za učinkoviti plačilno disciplino v vseh primerih javnih naročil v katere so vključeni tudi podizvajalci. Zakon daje pooblastilo vladi, da s predpisom natančneje določi pravila v primerih, ko ponudniki nastopajo s podizvajalci.

Določba sedmega odstavka izpostavlja pomembnost posameznih elementov cene. V zvezi z marsikaterim predmetom javnega naročanja in njegovo izpolnitvijo namreč ni pomembna samo končna cena iz ponudbe, ampak predvsem osnove in sestavine potrebne za oblikovanje cene. Šele s predstavitvijo posameznih sestavnih delov cene lahko naročnik v določenih primerih pridobi informacijo o možnosti izpolnitve naročila in primerljivosti s cenami iz ostalih ponudb.

K 5., 6., 7., 8., 9. in 10. členu:

Za oddajo naročil, sklenjenih v državah članicah v imenu države, regionalnih ali lokalnih in drugih oseb javnega prava, veljajo načela iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti načelo prostega pretoka blaga, načelo svobode ustanavljanja in načelo svobode opravljanja storitev ter načela, ki iz teh izhajajo, kot so načelo enakopravnosti, načelo nediskriminacije, načelo vzajemnega priznavanja, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti.

Z upoštevanjem temeljnih načel mora biti tudi zagotovljeno, da sodelovanje oseb javnega prava kot ponudnikov v postopku za oddajo javnega naročila ne povzroča kakršnega koli izkrivljanja konkurence v zvezi z zasebnimi ponudniki.

Načelna ločitev projektiranja od izvedbe javnega naročila je nujna zato, ker je projektant v boljšem položaju od ostalih ponudnikov, če lahko tudi sam sodeluje kot ponudnik za izvedbo. To pa predstavlja kršitev načela konkurence in enakopravne obravnave ponudnikov.

Na drugi strani možnost, da projektant sodeluje tudi pri izvedbi, poraja nezdravo prakso, ko si projektanti projekte prilagajajo svojim interesom kot izvajalci. Gre za nezdržljivost interesov, ki jo je dosednji zakon dopuščal, nedopustno pa je, da tako ostane še naprej. Med projektantom in izvajalcem projekta bi moralo obstajati produktivno nasprotje interesov, saj je projektant tisti, ki daje podlago funkcionalnega nadzora nad izvedbo projekta, zlasti v smislu stroškov. Če je projektant isti kot izvajalec, je projekt že v načelu neverodostojen, saj bo narejen po meri in interesih izvajalca, ne naročnika.

K 11. členu:

Zakon pri tem posega tudi na področje pridobljenih pravic na podlagi posebnih in izključnih pravic, tudi v primerih, ko ne pride do podelitve teh pravic po tem zakonu. V takih primerih zahteva od organa, pristojnega za podelitev teh pravic, da na primer v odločbi, s katero se podeli koncesija, zaveže koncesionarja, da pri naročilih za dobavo blaga, ki jih oddaja, ne razlikuje ponudnikov glede na njihovo državljanstvo oziroma glede na to, v kateri državi imajo sedež.

K 12. členu:

Mejna vrednost za obvezno objavo naročil v Uradnem listu Evropske unije, in sicer za blago in storitve za naročnike, ki so centralni nivo države je 137.000 eurov in za ostale naročnike 211.000 eurov; za gradnje pa 5.278.000 eurov. Posebej določba ureja pragova za objave naročil blaga, če so naročniki s področja obrambe (vezano na vrste blaga iz Seznama blaga). Višji vrednostni prag pri storitvah, to je 211.000 eurov velja za določene vrste storitev, na primer elektronske komunikacijske storitve, ne glede na vrsto naročnika. Nove mejne vrednosti, ki so rezultat periodičnih preračunov, ki jih pripravi Evropska komisija, se povzamejo v podzakonskem aktu, katerega izdaja je v pristojnosti vlade. Poudariti gre, da gre v tem primeru zgolj za spremembe, ki so rezultat preračunov glede na košarico valut in ne za morebitne vrednosti, ki se spremenijo s spremembo direktive.

Za javna naročila katerih vrednost je nižja od vrednosti od katere dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije je posebej določeno, da je potrebna njihova objava na portalu za javna naročila, če je njihova vrednost enaka ali presega 60.000 eurov za blago in storitve in 120.000 eurov za gradnje.

K 13. členu:

Območje delovanja zakona je razširjeno na področju naročil gradenj tudi na tista javna naročila, ki vključujejo v finančni konstrukciji več kot 50% javnih sredstev na način sofinanciranja ali subvencioniranja. Ob tem mora biti izpolnjen še eden od naslednjih pogojev: ali, da ta naročila vključujejo dejavnosti s področja gradbeništva, kot so določene v Seznamu dejavnosti na področju gradenj, ali da gre za gradbena dela na določenih vrstah objektov, ki jih zakon taksativno našteva: bolnice, objekti za šport, šolski in univerzitetni objekti in objekti, ki se uporabljajo za upravne namene. Drugače povedano gre za objekte, v katerih sicer naročniki po tem zakonu izvajajo svojo dejavnost in objekte, v katerih se izvaja dejavnost na področju izobraževanja, športa in zdravstva.

Enak princip velja tudi v primeru javnih naročil storitev pod pogojem, da je izvajanje teh storitev povezano z izvajanjem dejavnosti s področja gradbeništva iz Seznama dejavnosti na področju gradenj.

K 14. členu:

V javnem naročanju je pomen ugotovitve ocenjene vrednosti večplasten. Po eni strani je potrebna skrbnost pri ugotavljanju te vrednosti, ker je podlaga za objavo naročila v ustreznem mediju oziroma uporabi določenega postopka. Po drugi strani je odraz pregleda trga, ki se opravi pred izvedbo naročanja. Hkrati je lahko ena od informacij ponudnikom o predmetu javnega naročila, njegovi vrednostni komponenti. Zakonska norma v splošnem opredeljuje, da mora ocenjena vrednost obsegati oceno vrednosti celotnega naročila z morebitnimi možnimi povečanji obsega naročila, dopolnitvami in obnovitvami.

K 15. členu:

Določba pričujočega člena ureja, kako so naročniki s področja obrambe dolžni ravnati s podatki, ki so pomembni za zaščito interesov države na področju varnosti. Splošno pravilo, ki izhaja iz 296. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti je, da se ne dajejo informacije, ki bi lahko ogrozile varnost Republike Slovenije. Republika Slovenija lahko izvede vse potrebne ukrepe za njeno varnost v povezavi s proizvodnjo in prodajo orožja, streliva in vojaškega materiala. Navedeno pa ne sme negativno vplivati na konkurenco znotraj EU, kadar so predmet nabav za vojaške potrebe proizvodi, ki niso namenjeni, po svoji naravi, izključno za vojaške potrebe. Ni razloga, da bi informacije o takem blagu oziroma proizvodih lahko ogrožale varnostne interese.

K 16. členu:

Ureditev centralnega oziroma skupnega naročanja v direktivi 2004/18/EC ima podlago v dejstvu, da so v državah članicah razvili nekatere centralizirane načine nabav. Številni naročniki so odgovorni za naročanje ali oddajo javnih naročil/sklepanje okvirnih sporazumov za druge naročnike. Zaradi velikega obsega (učinek ekonomije obsega) posameznih naročil ti načini prispevajo k večji konkurenčnosti in nemotenemu javnemu naročanju. Zato je pomembno, da se vzpostavijo centralni nabavni organi, ki jih lahko uporabljajo naročniki. Ureditev obsega tudi pogoje, pod katerimi se, v skladu z načeloma nediskriminacije in enakopravnosti med ponudniki, šteje, da je naročnik, za katerega nabavni organ opravlja nabave v zvezi z gradnjami, blagom in/ali storitvami, usklajen s tem zakonom. Zakon ureja možnost centralnega naročanja. Centralno naročanje se izvaja izključno za potrebe naročnika in v nobenem primeru za nadaljnjo prodajo. Podlaga za izvedbo naročanja je dano pooblastilo. Zakon v tem primeru predvideva možnost, da vlada ustanovi skupni nabavni organ za izvajanje javnega naročanja za potrebe naročnikov, ki je tudi odgovoren za izvajanje naročanja. Poudariti je potrebno dve rešitvi, ki jih prinaša ta določba:

1. za izvedbo javnega naročanja skupni nabavni organ ne sme zaračunati provizije
2. odgovornost za pravilnost izvedbe javnega naročanja je v primerih, ko se to izvaja na podlagi sklepa vlade RS, prenesena na skupni nabavni organ.

K 17. in 18. členu:

V določbi tega člena so zajete izjeme, za katere se ta zakon ne uporablja:

Javna naročila, ki jih oddajo naročniki v sektorjih za vodo, energijo, transport in poštne storitve in ki spadajo v obseg navedenih dejavnosti, so zajeta v zakonu o javnem naročanju na vodnem, energetske in transportnem področju in področju poštne storitve. Vendar naročila, ki jih naročniki oddajo v okviru svojih storitvenih dejavnosti v pomorskem, priobalnem in rečnem prevozu, sodijo v področje uporabe tega zakona.

Glede na stanje učinkovite tržne konkurence v telekomunikacijskem sektorju po uveljavitvi pravil Evropskih skupnosti, katerih cilj je liberalizacija tega sektorja, je treba javna naročila na tem področju izključiti iz področja uporabe tega zakona, če je njihov namen predvsem omogočiti naročnikom, da opravljajo nekatere dejavnosti v telekomunikacijskem sektorju, ki se nanašajo na ponujanje ali izkoriščanje

telekomunikacijskih omrežij ali ponujanje izvajanja ene ali več telekomunikacijskih storitev.

Sprejeti je treba tudi določbo za primere, v katerih je mogoče omejiti uporabo ukrepov v zvezi z usklajevalnimi postopki bodisi zaradi državne varnosti ali zaupnosti bodisi zaradi veljavnosti posebnih pravil o oddaji naročil, ki izhajajo iz mednarodnih sporazumov, povezanih s stacioniranjem enot, ali ki so povezana z mednarodnimi organizacijami.

V skladu s 163. členom Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti je spodbujanje raziskovanja in tehnološkega razvoja sredstvo za krepitev znanstvenih in tehnoloških osnov gospodarstva Evropskih skupnosti, konkurenčna oddaja javnih naročil pa prispeva k temu cilju. Ta zakon naj ne bi pokrival sofinanciranja raziskovanja in razvojnih programov; zato v obseg tega zakona ne sodijo raziskovalna in razvojna naročila poleg tistih, od katerih ima koristi izključno naročnik za uporabo pri upravljanju lastnih zadev, pod pogojem, da opravljeno storitev v celoti financira naročnik.

Oddaja javnih naročil za nekatere avdiovizualne storitve na področju radiodifuzije bi morala omogočati upoštevanje vidikov kulturnega in družbenega pomena, zaradi katerih je uporaba pravil o javnih naročilih neustrezna. Zaradi tega je treba uveljaviti izjemo za javna naročila storitev v zvezi z nakupom, pripravo, produkcijo ali koprodukcijo vsakodnevnih oddaj in drugih pripravljalnih storitev, kot so tiste v zvezi s scenariji ali umetniškimi dejavnostmi, ki so potrebne za proizvodnjo oddaje, ter za naročila v zvezi s časom oddajanja. Vendar ta izjema ne velja za nabavo tehnične opreme, potrebne za produkcijo, koprodukcijo in oddajanje teh oddaj. Oddajanje naj ne bi bilo opredeljeno kot prenos in distribucija ob uporabi katere koli oblike elektronskega omrežja.

Storitve na področju arbitraže in pomiritve običajno opravljajo pristojni ali izbrani organi ali posamezniki na način, ki ga ni mogoče izvesti na podlagi pravil za oddajo javnih naročil.

V skladu s Sporazumom o vladnih nabavah finančne storitve iz obsega tega zakona ne vključujejo instrumentov monetarne politike, menjalnih tečajev, javnega dolga, upravljanja rezerv ali drugih politik, ki zadevajo transakcije vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov, zlasti transakcije naročnikov za pridobitev denarja ali kapitala. V skladu s tem niso zajeta naročila v zvezi z izdajo, nakupom, prodajo ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov. Izključene so tudi storitve centralne banke.

Posebna določba ureja kot izjemo tudi:

- javno naročanje za zagotovitev osnovnih pogojev za preživetje oziroma življenje ob naravni ali drugi nesreči,
- naročanje tistih naročil, ki so povezana in katerih izvedbo naročnik potrebuje, ko nastopa na trgu kot ponudnik.

Obe izjemi veljata pod pogojem, da ocenjena vrednost teh naročil ne presega vrednosti od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije.

V 8. točki prvega odstavka 17. člena je določeno, da se ta zakon ne uporablja za pogodbe, sklenjene med enim ali več naročniki in enim ali več gospodarskimi subjekti, nad poslovanjem katerih imajo ti naročniki nadzor. Pri tem mora biti izpolnjen pogoj, da gospodarski subjekti sklepajo pogodbe, upoštevaje določbe tega zakona, tudi v primeru, če sami niso naročniki in da je ponudbena cena enaka ali nižja od cene na trgu. Ta izjema velja tudi za naročila javnim gospodarskim zavodom v zavodih za izvrševanje kazni zapora.

K 19. členu:

Člen se nanaša na 19. člen Direktive 2004/18/ES, ki določa, da lahko države članice pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila za podjetja za zaposlovanje invalidov ali določijo, da se ta naročila izvedejo v okviru programov za zaposlovanje invalidov, če je večina zadevnih zaposlenih invalidov, ki zaradi narave ali resnosti invalidnosti ne morejo še naprej opravljati svojega poklica pod običajnimi pogoji.

Z navedeno določbo se v javno naročanje vnašajo tako imenovane socialne komponente in komponente, ki vključujejo varstvo okolja. Trg javnih naročil naj bi zagotavljal enakopravnost in dostopnost do javnih naročil tudi z vidika vključevanja tistih kategorij gospodarskih subjektov, ki jih je zaradi njihove specifikacije potrebno obravnavati pod drugačnimi pogoji.

Tako sta na primer zaposlitev in poklic ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar ter prispevata k vključevanju v družbo. V tem smislu gospodarski subjekti, ki zaposlujejo invalidne osebe in vključujejo izvajanje programov zaščitene zaposlitve, učinkovito prispevajo k vključevanju ali ponovnem vključevanju invalidov na trg dela. Vendar se lahko izkaže, da pod običajnimi konkurenčnimi pogoji ne morejo dobiti naročila. Zato je primerno določiti, da lahko naročniki za te subjekte pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih oddaje javnega naročila ali pridržijo izvedbo naročil za programe zaščitene delovnih mest.

Zakon v tem primeru govori torej o pridržanih pravicah. Pridržane pravice pomenijo določeno prednost v javnem naročanju za ponudnike, ki v svojih ponudbah izkažejo, da: zaposlujejo invalidne osebe. Obvestilo o javnem naročilu mora vsebovati sklic na ta člen.

Tretji odstavek predlaganega 19. člena je potreben zaradi določb Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov glede posebnosti pogodb o poslovnem sodelovanju v primerih nadomestne izpolnitve kvote.

K 20. členu:

Za namen uporabe postopkovnih pravil iz tega zakona in za namene spremljanja je najbolje opredeljeno področje storitev na podlagi porazdelitve le-tega na kategorije, ki ustrezajo posebnim postavkam skupne klasifikacije, in njihove združitve v dveh seznamih, Seznam storitev A in Seznam storitev B, v skladu z režimom, ki za njih velja. Osnovna značilnost storitev iz Seznama storitev A je ta, da ni nikakršnih omejitev za njihovo izvajanje, vezano na primer na geografski prostor, ureditev v posamezni državi ali drugo.

Glede naročil javnih storitev torej velja zakon v celoti za tiste storitve, katerih izvajanje določbe tega zakona ne omejujejo oziroma celo omogočajo povečano čezmejno trgovino.

Za naročila storitev iz Seznama storitev B veljajo določbe tega zakona, ki določajo oblikovanje tehničnih specifikacij. Glede na to, da je njihova oddaja vezana na notranjo ureditev posamezne države članice, se zadosti načelu transparentnosti naročanja teh storitev na način, da se pošlje informacijo o oddanem javnem naročilu Evropski komisiji s pripisom ali se naročnik strinja z objavo take informacije ali ne.

K 21. členu:

Svet EU je s sklepom, št. 94/800/ES, z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi, v imenu Evropske skupnosti v zvezi z zadevami v njeni pristojnosti, sporazumov, doseženih v urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986 do 1994), odobril zlasti Sporazum STO o vladnih nabavah, katerega namen je vzpostavitev večstranskega okvira uravnoveženih pravic in obveznosti glede vladnih naročil zaradi doseganja liberalizacije in povečanja svetovne trgovine. Glede na mednarodne pravice in obveznosti, ki se prenašajo na Evropsko skupnost kot posledica sprejetja Sporazuma o vladnih nabavah, so načini ravnanja, ki se uporabljajo v zvezi s ponudniki in izdelki iz tretjih držav podpisnic, določeni v Sporazumu o vladnih nabavah. Naročniki, vključeni v Sporazum o vladnih nabavah, ravnajo v skladu s tem zakonom ter uporabljajo njegove določbe v zvezi s potencialnimi ponudniki iz tretjih držav, podpisnic Sporazuma o vladnih nabavah, in bi zato morali biti usklajeni s Sporazumom o vladnih nabavah. Primerno je tudi, da navedene usklajevalne določbe zagotovijo gospodarskim subjektom iz Evropske skupnosti, pogoje za pridobivanje javnih naročil, ki so vsaj tako ugodni kakor tisti, predvideni za gospodarske subjekte iz tretjih držav, podpisnic Sporazuma o vladnih nabavah.

K 22. členu:

Javnost oziroma zaupnost v javnem naročanju je v prvi vrsti povezana s podatki, ki jih naročniku posreduje gospodarski subjekt in jih označi kot zaupne. Takih podatkov naročnik ne sme objaviti oziroma odkriti. Informacije, ki štejejo kot zaupne, so tehnične ali poslovne narave ali pa gre za zaupne podatke vezane na ponudbo. Dokumentacija o javnem naročilu postane v celoti javna od takrat, ko je javno naročilo oddano. Zaradi zagotovitve nemotenega poteka naročanja in dela naročnika, predvsem v zvezi s pregledom in ocenjevanjem ponudb, je možen vpogled v ponudbe drugih ponudnikov, ki so oddali ponudbe, šele od takrat, ko naročnik izda obvestilo o oddaji naročila. V navedenem je zakon o javnih naročilih *lex specialis* glede na določbe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja.

K 23. členu:

Določba 23. člena ureja možnost o kateri odloča naročnik, da ponudnik svojo ponudbo delno ali v celoti, zlasti pa tiste dele, ki se nanašajo na tehnične značilnosti, kakovost in tehnično dokumentacijo (prospekti, propagandni ter tehnični material ter drugo), predloži v tujem jeziku. Gre za praktične vidike, ki jih je potrebno spoštovati, na primer v primerih dobave opreme, ki je tujega izvora in so praviloma tehnična

pravila in opisi v tujem jeziku oziroma jeziku proizvajalca opreme. Zahteva prevesti vse tekste v slovenski jezik bi lahko po nepotrebem obremenila ponudnike, hkrati pa podražila ponudbe, saj bi se stroški prevodov nedvomno prevalili na naročnika. Določba ima posebej vgrajeno varovalko, da naročnik lahko, pred odločitvijo o dodelitvi naročila, zahteva dodatne prevode, v primeru dvoma pa kot avtentično šteje besedilo v slovenskem jeziku.

K 24. člena:

Določba 24. člena določa vrste postopkov nad in pod evropskimi mejnimi vrednostmi in daje pooblastilo vladi, da podrobneje uredi javno naročanje v uredbi.

K 25., 26. in 27. členu:

V javnem naročanju se običajno uporabljata odprti ali postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti kot enakovredna postopka. Za oba je značilno, da v njih lahko sodelujejo vsi zainteresirani gospodarski subjekti. Razlika med obema postopkoma je le v tem, da se pri odprtem postopku po predložitvi ponudbe s strani ponudnika hkrati ugotavlja izpolnjevanje vseh zahtev iz razpisne dokumentacije, to je zahtevanih pogojev in s tem sposobnost za izvedbo in izvrši primerjava med ponudbami na osnovi določenih meril.

V postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, ki poteka v dveh ločenih fazah, v prvi fazi, v katero se lahko s svojimi prijavi vključijo vsi zainteresirani gospodarski subjekti, potekajo predkvalifikacije, to je najprej se ugotovi sposobnost za izvedbo naročila, da se potem v drugi fazi izmed ponudb, ki jih lahko predložijo samo tisti s priznano sposobnostjo (kandidati), izbere najugodnejša.

Konkurenčni dialog in postopek s pogajanjem sta restriktivno uporabljiva postopka in se lahko izvajata na podlagi, kadar so za to izpolnjeni razlogi.

Naročniki, ki izvajajo posebno zapletene projekte, lahko ugotovijo, da je objektivno nemogoče opredeliti sredstva za zadovoljitev njihovih potreb ali oceno, kaj lahko ponudi trg glede tehničnih rešitev in/ali finančnih/pravnih rešitev. Do takih razmer lahko pride zlasti pri izvajanju pomembnih povezanih infrastrukturnih projektov za transport, projektov za velika računalniška omrežja ali projektov, ki vključujejo zapleteno in strukturirano financiranje, katerih finančne in pravne sestave ni mogoče opredeliti v naprej. Če uporaba odprtih ali postopkov s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ne omogoča oddaje teh naročil, je možna uporaba konkurenčnega dialoga kot postopka, s katerim se ohrani ne samo konkurenco med gospodarskimi subjekti, temveč tudi potrebo, da naročniki z vsakim kandidatom obravnavajo vse vidike naročila. Vendar se ta postopek ne sme uporabljati tako, da omejuje ali izkrivlja konkurenco, zlasti ne s spreminjanjem osnovnih vidikov ponudb ali z uvajanjem bistveno novih zahtev za uspešnega ponudnika ali z vključitvijo katerega koli drugega ponudnika, razen tistega, ki je izbran kot ekonomsko najugodnejši.

K 28. členu:

Postopek s pogajanji po predhodni objavi pomeni postopek, ki poteka na podlagi javnega razpisa in v katerem vsi zainteresirani gospodarski subjekti lahko sodelujejo. Obvezen element tega postopka so pogajanja. Naročnik se pogaja s tistimi, ki izpolnjujejo pogoje, zahtevane v razpisni dokumentaciji. S pogajanji naročnik ugotovi najugodnejšo ponudbo. Pogajanja morajo potekati na način, da so zagotovljena temeljna načela javnega naročanja, predvsem enakopravna in nediskriminatorna obravnava vseh ponudnikov. Zato morajo biti pogoji za sodelovanje in merila v naprej določeni, ravno tako pa tudi način pogajanj. Naročniku je prepuščena tehnika pogajanj, to je posamično, skupno, v enem ali v več zaporednih krogih ali na drug primeren način. Zakon taksativno našteva primere, v katerih je mogoče uporabiti postopek s pogajanji po predhodni objavi.

K 29. členu:

Določba tega člena opredeljuje postopek, ki vključuje pogajanja, vendar v njem sodelujejo le tisti subjekti, ki jih k temu pozove naročnik. Uporabljen je izključno v primerih, ki jih taksativno določa zakon. Gre za primere, ki so vezani na:

- na razmere na trgu - naročnik ne prejme nobene ponudbe ali so te neprimerne;
- posebnosti, vezane na naravo predmeta naročila - tehnične, umetniške ali obstoj avtorskih pravic;
- situacijo, ki je objektivno nepredvidljiva za naročnika in posledično nujno zahteva izvedbo določnega naročila. V navedenem primeru gre za primere, ki so lahko skupni tako naročanju blaga, kot tudi storitev in gradenj.

Posebej so določeni primeri postopka s pogajanji brez predhodne objave, specifični za posamezne vrste naročil.

K 30. členu:

Zakon uvaja nov postopek javnega naročanja, ki ga naročniki uporabljajo za naročanje tistih naročil, katerih vrednost je enaka ali presega 60.000 evrov v primeru naročanja blaga in storitev in 120.000 evrov v primeru naročanja gradenj.

K 31. členu:

Navedena določba prinaša novosti glede na dosedanjo ureditev. Ob postopkih, ki jih zakon ureja, uvaja načine na katere se ti postopki izvedejo. Med načine izvedbe postopkov ali delov postopkov sodijo: dinamični nabavni sistem, ki je nov način in elektronska dražba, ki je bila do sedaj uporabljiva za naročila, katerih ocenjena vrednost je bila nižja od evropskih mejnih vrednosti. Poleg teh pa že poznana: posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe in skupno javno naročanje. Drugi odstavek uvaja uporabo okvirnega sporazuma, ne glede na vrednost predmeta javnega naročila.

K 32. členu:

Okvirni sporazum je sporazum, s katerim se zaključi postopek javnega naročanja, vendar to še ni pogodba, na podlagi katere se izvede javno naročilo. Kot sklenitelj sporazuma na eni strani lahko nastopa eden ali več naročnikov in na drugi strani eden ali več ponudnikov, glede na posamezen primer javnega naročanja. Okvirni

sporazum se sklene na podlagi prej izvedenega ustreznega postopka javnega naročanja. Pri tem sporazumu gre za novost, ki jo uvaja zakon v javno naročanje, za tiste predmete javnih naročil, ki se izvajajo sukcesivno in za katerih izvedbo je mogoče v naprej sprejeti določene pogodbene obveze, zajete v tem sporazumu. Določbe sporazuma se nanašajo predvsem na zahtevane pogoje in merila, posebej še na ceno. Okvirni sporazum je lahko definiran glede vseh vsebinskih elementov in je podana zahteva za ponudnika zgolj po predložitvi ponudbe za konkretno naročilo, lahko pa tak sporazum pušča odprto glede morebitnega potrebnega dopolnjevanja ponudb. Za zaščito konkurence je podana zahteva, da v primeru, če je namen skleniti sporazum z več ponudniki in, ko je dovolj ponudnikov na relevantnem trgu, mora naročnik v sklenitev sporazuma vključiti vsaj tri. Poseben pogoj za uporabo navedenega sporazuma je predhodni sprejem metodologije za izračun ocenjene vrednosti predmeta javnega naročila. Pri okvirnem sporazumu gre torej za širok spekter primerov: od praktično okvirne pogodbe z enim ali več ponudniki, kjer gre v konkretnem primeru naročila zgolj za izpolnitev le-tega, pogoji za izpolnitev so natančno določeni, do primerov sporazuma, ki je okvirni tudi v tem smislu, da za konkretno naročilo predhodno zahteva ustrezno dopolnitev ponudb s strani ponudnikov, ki so sklenitelji sporazuma. Veljavnost okvirnega sporazuma je omejena na največ štiri leta.

K 33. členu:

Z vključitvijo dinamičnega nabavnega sistema so, upoštevaje hiter razvoj elektronskih nabavnih sistemov, postavljena pravila, ki omogočajo naročnikom, da v okvirih javnega naročanja v celoti izkoristijo možnosti, ki jih ponujajo ti elektronski sistemi. Na tej podlagi je opredeljen celoten elektronski dinamični nabavni sistem, ki se uporablja za običajna naročila. Vsakemu gospodarskemu subjektu, ki predloži okvirno ponudbo v skladu z razpisno dokumentacijo in ki izpolnjuje pogoje za udeležbo, je treba omogočiti, da se vključi v ta sistem. Z oblikovanjem seznama ponudnikov, ki že izpolnjujejo pogoje za udeležbo in možnostjo sodelovanja novih ponudnikov omogoča ta način naročanja naročniku, da zaradi elektronskih sredstev, ki so na voljo, dobi veliko število ponudb in z veliko konkurenco zagotovi optimalno uporabo javnih sredstev. Poenostavljeno povedano v okviru tega sistema poteka postopek naročanja dvofazno. V okviru prve faze, ki se izvaja na podlagi javnega razpisa, lahko podajo svoje prijave za sodelovanje vsi zainteresirani gospodarski subjekti. V drugo fazo, ki poteka izključno z uporabo elektronskih sredstev, za konkretno naročilo lahko dajo ponudbo le tisti, za katere je bilo v prvi fazi ugotovljeno, da izpolnjujejo zahtevane pogoje. Posebnost sistema je, da gre za odprt sistem, kar pomeni, da se vanj, za bodoče sukcesivne dobave, lahko vključijo novi potencialni ponudniki. Tudi za dinamični nabavni sistem velja, da je časovno omejeno njegovo trajanje in sicer največ na štiri leta.

K 34. členu:

Določba tega člena obravnava javna naročila gradenj, kadar je predmet naročila gradnja stanovanj, ki je grajena po načrtu za izgradnjo in subvencioniranje tovrstnih zgradb ali sosesk. Pri navedenih gradnjah gre za izredno velikost in kompleksnost naročila. Potek dela zato zahteva njegovo planiranje, ki vključuje tesno sodelovanje predstavnikov naročnikov, strokovnjakov in izvajalca del odgovornega za izvedbo. Zakon v takih primerih dopušča, da se izvede poseben postopek za izbiro izvajalca.

Pri takem javnem naročanju morajo biti spoštovana temeljna načela javnega naročanja, pravila, ki veljajo za vsebino, obliko in način objav, pravila, ki veljajo za določanje rokov, pravila, ki veljajo za dajanje dodatnih informacij ali pojasnil razpisne dokumentacije, pravila, ki veljajo za obveščanje glede naročnikove odločitve o oddaji javnega naročila, pravila, ki veljajo za vsebino in način sporočanja, pravila, ki veljajo za določanje in dokazovanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev.

K 35. členu:

Zakon določa pravila za uporabo elektronskih dražb. Namen zakonske določbe je zagotoviti njihovo popolno usklajenost z načeli enakopravnosti med ponudniki, nediskriminacije in transparentnosti. Elektronska dražba se lahko uporablja samo za naročila gradenj, blaga ali storitev, za katera se razpisna dokumentacija lahko natančno določi. Gre v glavnem za primere naročil blaga, gradenj in storitev, ki se ponavljajo. V okviru izvajanja dražbe se v katerikoli fazi dražbe zagotavlja ustrezna prednostna razvrstitev ponudnikov.

Uporaba elektronskih dražb omogoča naročnikom, da od ponudnikov zahtevajo predložitve novih cen, popravljenih navzdol in, če se naročilo odda za ekonomsko najugodnejšo ponudbo, izboljšanje tudi drugih elementov ponudb poleg cen. Zaradi zagotovitve skladnosti z načelom transparentnosti so lahko predmet elektronske dražbe samo elementi, ki so primerni za avtomatsko oceno z elektronskimi sredstvi brez poseganja in/ali ocenjevanja s strani naročnika, to je samo elementi, ki so merljivi in se lahko izrazijo v številkah ali odstotkih. Drugače povedano, tisti elementi ponudbe, ki vključujejo oceno nemerljivih elementov, ne smejo biti predmet elektronskih dražb. Zato nekatera naročila gradenj in nekatera naročila storitev, katerih predmet so intelektualne storitve, kot je načrtovanje gradenj, ne smejo biti predmet elektronske dražbe.

K36. členu:

Zakon posebej določa pravila naročnikov, ki so organi v sestavi vlade, s posebnim poudarkom, da se upošteva izključno predloge posameznih naročnikov in ugotovljeno projekcijo učinkovitosti takega načina naročanja v najširšem smislu, to je ekonomsko ali drugačno utemeljitev takega naročanja. Pri skupnem javnem naročanju vlade je pomembno, da gre za praktično odločitev kdo bo v konkretnem primeru skupni nabavni organ, če do skupnega javnega naročanja pride, ki je primeren, glede na usposobljenost za nabavo takega predmeta naročila.

K 37. členu:

Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo javni naročniki, morajo omogočati odprtost javnih naročil konkurenci. Zaradi tega je treba omogočiti predložitve ponudb, ki odražajo različnost tehničnih rešitev. Glede na to, je treba omogočiti sestavljanje tehničnih specifikacij v smislu funkcionalnega delovanja in zahtev ter, če se navaja sklicevanje na evropski standard ali, če slednjega ni, na nacionalni standard, morajo naročniki obravnavati ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih rešitvah. Ponudnikom je treba dovoliti uporabo katerih koli oblik dokazov o enakovrednosti. Naročniki morajo biti sposobni obrazložiti vsak sklep o neenakovrednosti v posameznem primeru. Naročniki, ki želijo opredeliti okoljske zahteve za tehnične specifikacije posameznega

naročila, lahko določijo okoljske značilnosti, kot je posamezna proizvodna metoda, in/ali posamezne okoljske vplive skupin proizvodov ali storitev. Lahko uporabijo, vendar niso dolžni uporabiti, ustrezne specifikacije, ki so opredeljene v znakih za okolje, kot so Evropski znak za okolje, (več)nacionalni znaki za okolje ali kateri koli znak za okolje, če so zahteve za oznako oblikovane in sprejete na podlagi znanstvenih informacij ob uporabi postopka, v katerem lahko sodelujejo zainteresirane strani, kot so vladni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in okoljske organizacije, ter če je znak dostopen in je na voljo vsem zainteresiranim strankam. Naročniki bi morali, kadar koli je to mogoče, določiti tehnične specifikacije, da bi upoštevali merila za dostop za invalidne osebe ali merila za oblikovanje, namenjeno vsem uporabnikom. Tehnične specifikacije je treba jasno navesti, tako da se lahko vsi ponudniki seznanijo z zajetimi zahtevami, ki jih določi naročnik.

K 38. členu:

Zakon dopušča predložitve variantnih ponudb. Pri tem zahteva oziroma določa, da mora naročnik v primeru, ko dopušča predložitve variantnih ponudb, v razpisni dokumentaciji navesti minimalne zahteve, ki jih variante morajo izpolniti. To je pomembno, ker je le na ta način določen skupni imenovalec med vsemi ponudbami in zagotovljena tudi v tem primeru na določeni točki primerljivost takih ponudb. Varianta namreč pomeni drugačno, z večjim ali manjšim vsebinskim odmikom, izpolnitev določenega naročila, vendar še vedno na skupnih osnovah.

K 39. členu:

Zakon pod posebne pogoje, ki jih naročnik lahko vključi v javno naročanje šteje predvsem pogoje, ki so vezani na varovanje okolja in socialne aspekte. Kot je razvidno iz nekaterih drugih določb gre za novosti na področju javnega naročanja, ki v nabavo vključujejo praktično nove pogoje. Ti so dopuščene, posebna skrb je namenjena zahtevi, da so tudi taki posebni pogoji, ki jih uvajajo naročniki, v skladu z zakonodajo Evropske unije.

Da bi tudi v praksi zagotovili uporabo okoljskih meril in tehničnih specifikacij pri javnem naročanju, je potrebno preko ustreznih predpisov zavezati vse, ki javno naročajo, da med razpisne pogoje vključijo tudi okoljske vidike tako, da se upošteva celotni življenjski krog teh proizvodov oziroma storitev. Da bi poenotili merila za istovrstne proizvode in omogočili bolj enostavno javno naročanje bi bilo potrebno v začetni fazi to zahtevati najmanj za tiste proizvode in storitve, za katere so že vzpostavljena merila za ta namen. Poleg tega je potrebno postopoma vzpostavljati in objavljati okoljska merila za posamezne skupine proizvodov, ki bodo dovolj jasna in enostavna za uporabo ter dostopna za vse, ki javno naročajo. Prav tako je za spremljanje javnih naročil, ki vsebujejo okoljska merila ali tehnične specifikacije nujno določiti obveznost poročanja o uporabljenih okoljskih merilih ali okoljskih tehničnih specifikacijah.

Proizvodi in storitve, za katere bi Vlada predpisala obvezno uporabo okoljskih meril za izbor ali tehničnih specifikacij mora biti omejeno zgolj na tiste, ki se največ javno naročajo in imajo obenem velik vpliv na okolje v celotnem življenjskem krogu. Prioritetno bi bilo tako potrebno urediti javno naročanje z upoštevanjem okoljskih meril in tehničnih specifikacij na področjih, ki vplivajo na izvajanje Nacionalnega

programa varstva okolja, predvsem doseganja Kyotskih ciljev in drugih operativnih programov, to pa so javna naročila za zagotavljanje energijsko učinkovitih zgradb, avtomobilov in javnih prevoznih sredstev, ki uporabljajo alternativna goriva, elektriko iz obnovljivih virov energije, hlajenje prostorov iz obnovljivih virov, nakup energijsko učinkovitih računalnikov in druge električne in elektronske pisarniške opreme, reciklirani papir in podobno. Poleg tega se je v začetni fazi treba osredotočiti namerila, ki so bila že razvita v okviru drugih projektov (npr. energijska učinkovitost stavb in opreme, merila za proizvode, ki želijo pridobiti znak EU za okolje,...).

K 40. členu:

Pogoji za izvajanje naročil so v skladu s tem zakonom, če niso neposredno ali posredno diskriminacijski in so navedeni v javnem razpisu ali v razpisni dokumentaciji. Namenjeni so lahko zlasti za spodbujanje poklicnega usposabljanja na delovnem mestu, zaposlovanja ljudi, ki imajo težave pri vključevanju, boja proti nezaposlenosti ali varovanja okolja. Med drugimi stvarmi se lahko navedejo zahteve, ki veljajo med izvajanjem naročila, glede zaposlitve dolgoročnih iskalcev zaposlitve ali glede izvajanja ukrepov za usposabljanje nezaposlenih mlajših oseb, glede osnovne skladnosti z določbami temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela (MOD) ob domnevi, da te določbe niso uveljavljene v nacionalni zakonodaji, ter glede zaposlovanja oseb s posebnimi potrebami oziroma oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju kakor je to določeno v nacionalni zakonodaji.

Sodelovanje v postopkih javnega naročanja je, pod pogoji, ki jih določa ta zakon oziroma pod pogoji, ki jih določi naročnik in opredeli v razpisni dokumentaciji dostopno vsem gospodarskim subjektom, ne glede na to kje imajo svoj sedež. Glede na to, da posamezne države različno urejajo posamezna področja, ki so povezana z vprašanjem poravnavanja obveznosti iz naslova davkov, varstvom okolja, delovno pravno zakonodajo, ureditvijo varstva pri delu in podobno, zakon opredeljuje, da naročniki o tem podajo informacijo v razpisni dokumentaciji. S tem v naprej seznanijo zainteresirane gospodarske subjekte o možnosti pridobivanja informacij s teh področij in od njih tudi zahtevajo izjavo, da potrebna zakonodaja, ki jo je potrebno upoštevati v zvezi z izvedbo predmetnega javnega naročila, poznajo in jo bodo upoštevali. Navedeno je vezano na veljavnost pogodbe.

K 41. členu:

Preverjanje sposobnosti ponudnikov v odprtih postopkih ter kandidatov v postopkih s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopkih s pogajanjem s predhodno objavo, kakor tudi izbiro le-teh, je treba opraviti na transparenten način. Zato je treba navesti nediskriminacijske pogoje za udeležbo, ki jih lahko naročniki uporabijo pri izbiri tekmecev, in sredstva, ki jih gospodarski subjekti lahko uporabijo kot dokaz, da izpolnjujejo te pogoje. V istem smislu transparentnosti je treba takoj po razpisu naročila od naročnika zahtevati, da navede pogoje za udeležbo, ki jih bo uporabil, ter raven posebne usposobljenosti, ki jo lahko zahteva ali ne zahteva od gospodarskih subjektov preden jim dopusti, da sodelujejo v postopku oddaje naročila. Posebej je to v primerih, ko naročnik omeji število kandidatov, ki jih namerava povabiti k oddaji ponudbe.

Posebej izhaja iz določbe navedenega člena, da naročnik lahko zahteva od ponudnikov, da izpolnjujejo minimalne zahteve, povezane z ekonomskim in finančnim statusom in tehnično oziroma poklicno usposobljenostjo. Zahtevani pogoji in dokazi za njihovo izpolnjevanje morajo biti v povezavi s predmetom naročila in v sorazmerju s predmetom naročila. To pomeni, da so lahko taki, da upravičeno določajo omejitve za sodelovanje.

Minimalno število kandidatov, ki ga določi naročnik in pomeni, da jih bo toliko pozval k oddaji ponudbe, je v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti pet in v postopku s pogajanjem po predhodni objavi in v konkurenčnem dialogu tri. To število je minimalno za razliko od potrebnega števila, ki ga mora ugotoviti naročnik, da bo izkazana konkurenca.

Naročnik torej lahko omeji število kandidatov v postopkih s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopkih s pogajanjem po predhodni objavi ter v konkurenčnem dialogu. To zmanjšanje števila kandidatov je treba izvesti na podlagi objektivnih meril, navedenih v javnem razpisu. Ta objektivna merila ne vključujejo nujno ponderiranja.

V konkurenčnem dialogu in postopkih s pogajanjem po predhodni objavi so lahko zaradi prilagodljivosti in visokih stroškov, povezanih s temi načini javnega naročanja, naročniki upravičeni določiti postopek, ki ga je treba izvesti v zaporednih fazah, da bi se na podlagi prej navedenih meril za oddajo naročila postopno zmanjšalo število ponudnikov, s katerimi bodo nadaljevali razgovore ali pogajanja. To zmanjšanje bi moralo, če to dovoljuje število ustreznih rešitev ali kandidatov, zagotoviti pošteno konkurenco.

K 42. členu:

V postopkih javnega naročanja je treba onemogočiti sodelovanje gospodarskih subjektov, ki so sodelovali v kriminalni organizaciji ali, ki so bili pravnomočno obsojeni za kazniva dejanja korupcije in goljufije, hudodelskega združevanja ali zaradi pranja denarja. Posebej velja izpostaviti kot razlog za obvezno izločitev kaznivo dejanje goljufije zoper finančne interese Evropskih skupnosti. V naročnikovi pristojnosti je ugotoviti, kdaj je potrebno od kandidatov ali ponudnikov zahtevati, da predložijo ustrezne dokumente. V primeru dvomov v zvezi z osebnim položajem kandidata ali ponudnika lahko naročniki zaprosijo pristojne organe zadevne države članice za sodelovanje. Naročnik mora iz zgoraj navedenih razlogov izključiti gospodarske subjekte iz postopka javnega naročanja takoj, ko izve za obsodbo v zvezi z navedenimi kaznivimi dejanji, ki je izrečena v skladu z nacionalno zakonodajo in je pravnomočna. Ostali pogoji, ki so vezani na morebitni postopek prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja ali njegovo uvedbo, obsodbo v zvezi z njegovim poslovanjem, morebitno ugotovljeno strokovno napako, poravnavanjem obveznosti iz naslova davkov in prispevkov oziroma dajanjem zavajajočih podatkov v zvezi z zgoraj navedenim so prepuščeni naročniku, da jih uvede kot obvezne v konkreten postopek javnega naročanja. Pravilo, ki naj bi veljalo, je, da naročnik izloča iz postopka subjekte na temelju neizpolnjevanja pogojev, ne pa zaradi tega, ker ni predložil določene listine. S tem v zvezi bi kazalo predvideti, da naročnik zahteva glede vseh pogojev in njihovega izpolnjevanja, da ponudniki pri svojih ponudbah

podajo izjavo, predložitev posameznih dokumentov relevantnih za izpolnjevanje določenega pogoja, pa naročnik zahteva praviloma samo od izbranega ponudnika.

K 43. členu:

Ko se za sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila ali na natečaju zahteva posebna izobrazba, veljajo ustrezna pravila Evropske skupnosti o vzajemnem priznavanju diplom, spričeval ali drugih dokazil o formalni usposobljenosti.

K 44. členu:

Pogoji, vezani na ekonomski ali finančni status ponudnika, so fakultativni, kar pomeni, da jih naročnik izbere in določi v konkretnem primeru javnega naročanja, če je to glede na predmet ali izpolnitev javnega naročila potrebno. Izpolnjevanje minimalnih pogojev za priznanje sposobnosti za posamezno naročilo mora biti v povezavi in sorazmerno s predmetom naročila, kar izhaja že iz samega načela enakopravne obravnave ponudnikov. Naročnik mora že v povabilu k sodelovanju oziroma javnem razpisu navesti, katera dokazila za izkazovanje zahtevanega ekonomskega ali finančnega statusa bo štel za relevantna. Ponudniki lahko navedenim pogojem zadostijo sami, z vključitvijo podizvajalcev ali v okviru skupne ponudbe. Predpisani dokaz tudi ne more šteti kot izločilni razlog, če ga v taki obliki ponudnik ne more pridobiti in predložiti. Gospodarski subjekt ima v takem primeru možnost predložiti ustrezen dokaz, ki izkazuje izpolnjevanje zahtevanega ekonomskega ali finančnega pogoja. Pravilo, ki naj bi veljalo, je, da naročnik izloča iz postopka subjekte na temelju neizpolnjevanja pogojev, ne pa zaradi tega, ker ni predložil določene listine. S tem v zvezi bi kazalo predvideti, da naročnik zahteva glede vseh pogojev in njihovega izpolnjevanja, da ponudniki pri svojih ponudbah podajo izjavo, predložitev posameznih dokumentov relevantnih za izpolnjevanje določenega pogoja, pa naročnik zahteva praviloma samo od izbranega ponudnika.

K 45. členu:

V postopkih javnega naročanja je naročnik dolžan preveriti ali so ponudniki tehnično in kadrovske sposobni izvesti predmetno javno naročilo. Naročnik določi in zahteva od ponudnikov, da predložijo tista dokazila, ki ga bodo kot naročnika prepričala o njihovi tovrstni sposobnosti. Njegove zahteve so torej vezane na predmet naročila, poznavanje potencialnih ponudnikov in delovanje relevantnega trga. Kot je razvidno iz določbe se tehnična in poklicna sposobnost vežeta na predstavitev referenc, iz katerih so razvidne pretekle dobave blaga in izvedbe storitev v zadnjih treh letih ali gradenj v zadnjih petih letih in na predstavitev osebja, ki je na razpolago, njegove usposobljenosti, proizvodnje zmogljivosti, navedbo ukrepov za zagotavljanje kakovosti, varstvo okolja in podobno. Na tehnično in kadrovske sposobnost kaže tudi podatek kolikšen del namerava ponudnik izvesti s podizvajalcem. Za izpolnitev navedenih pogojev lahko ponudniki vključijo podizvajalce ali nastopijo z drugimi ponudniki v skupni ponudbi. Naročnik lahko pri javnem naročilu blaga, ki vključuje tudi izbiro lokacije za postavitve tega blaga, instalacijska dela ali izvedbo potrebnega gradbenega dela, izbere dobavitelja na podlagi ugotovitve ali je sposoben izvesti te storitve ali gradbeno delo glede na njegovo strokovno usposobljenost, učinkovitost, izkušnje in zanesljivost. Pravilo, ki naj bi veljalo, je, da naročnik izloča iz postopka subjekte na temelju neizpolnjevanja pogojev, ne pa zaradi tega, ker ni predložil

določene listine. S tem v zvezi bi kazalo predvideti, da naročnik zahteva glede vseh pogojev in njihovega izpolnjevanja, da ponudniki pri svojih ponudbah podajo izjavo, predložitev posameznih dokumentov relevantnih za izpolnjevanje določenega pogoja, pa naročnik zahteva praviloma samo od izbranega ponudnika.

K 46. in 47. členu:

Določbi obeh členov se nanašata na izpolnjevanje pogojev iz naslova zagotavljanja izpolnjevanja standardov na področju kakovosti in varstva okolja.

Zahteva po zagotavljanju kakovosti ali varstva okolja se mora sklicevati na sisteme za zagotavljanje kakovosti, ki temeljijo na ustrezni seriji evropskih standardov oziroma na področju varstva okolja na Sistem skupnosti za okoljsko upravljanje in presojanje. V obeh primerih velja, da mora naročnik kot ustrezna sprejeti enakovredna potrdila, ki jih izdajajo pristojni organi v drugi državah članicah in od gospodarskih subjektov sprejeti tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za zagotavljanje kvalitete oziroma za varstvo okolja.

Programi za okoljsko upravljanje, v kolikor so ali niso registrirani na podlagi instrumentov Evropske skupnosti, kot je Uredba (ES) št. 761/2001 (EMAS), lahko pokažejo, da je gospodarski subjekt tehnično sposoben za izvedbo naročila. Poleg tega je treba namesto registriranih programov okoljskega upravljanja kot obliko dokaza sprejeti opis ukrepov, ki jih izvaja gospodarski subjekt, da bi zagotovil enako raven varovanja okolja.

K 48. členu:

Kot določa zakon, je naročila potrebno oddati na podlagi objektivnih meril, ki zagotovijo skladnost z načeli transparentnosti, nediskriminacije in enakopravnosti med ponudniki in ki jamčijo ocenjevanje ponudb v razmerah učinkovite konkurence. Poznamo dve merili za izbiro najugodnejše ponudbe in oddajo naročila: "najnižja cena" in "ekonomsko najugodnejša ponudba".

Za zagotovitev načela enakopravnosti med ponudniki pri oddaji javnega naročila, morajo biti vsi gospodarski subjekti obveščeni pravočasno o merilih, ki se bodo uporabljala pri izbiri ekonomsko najugodnejše ponudbe. Zaradi tega je obveznost naročnikov, da dovolj zgodaj navedejo merila za oddajo naročila in relativno utež za vsakega izmed teh meril, da se lahko gospodarski subjekti z njimi seznanijo pri pripravi svojih ponudb. Naročniki niso dolžni navesti uteži meril za oddajo naročila zgolj v utemeljenih primerih, ki jih morajo biti sposobni obrazložiti, kadar je uteži nemogoče določiti vnaprej, zlasti zaradi zapletenosti naročila. V takih primerih morajo navesti merila po vrstnem redu od najpomembnejšega do najmanj pomembnega.

Če se naročniki odločijo oddati naročilo na podlagi merila »ekonomsko najugodnejša ponudba«, morajo oceniti ponudbe, da bi določili, katera ponudba nudi največ za uporabljena javna sredstva. V zvezi s tem se morajo določiti ekonomska in kvalitativna merila, ki morajo celovito omogočati določitev ekonomsko najugodnejše ponudbe za naročnika. Merila morajo biti določena v odvisnosti od predmeta naročila, ker morajo omogočati oceno kakovosti izvedbe, ponujene v posamezni ponudbi,

glede na predmet naročila, kakor je definiran v tehničnih specifikacijah in glede na učinkovitost porabe javnih sredstev.

V primeru javnega naročila storitev merila za ocenitev ponudb ne smejo posegati v zakonsko ureditev plačil nekaterih storitev, kot so na primer storitve, ki jih opravljajo odvetniki ali notarji.

Predlagana je tudi rešitev za primere dveh enakih ponudb, ko naročnik izbere najugodnejšo ponudbo upošteva v naprej določene socialne elemente.

K 49. členu:

Namen navedene določbe je, da se pred zavrnitvijo ponudbe, ker se dvomi v možnost njene izpolnitve ali je cena iz ponudbe neobičajno nizka, tako ponudbo predhodno preveri:

- ali je dvom glede možnosti izpolnitve glede na ponujene parametre utemeljen oziroma,
- ali je tudi cena iz ponudbe dejansko neobičajno nizka.

V kolikor se po preverjanju ugotovi, da glede vsebinskih rešitev ter cene obstajajo pravno formalne (upravičena in zakonito dodeljena državna pomoč oziroma skladnost s predpisi s področja delovno pravne zakonodaje in varstva pri delu) in dejanske podlage (na primer izbira gradbene metode, proizvodnega procesa ali storitve, izbrane tehnične rešitve, izvirnost) in dokazila, da je po tej ponudbi oziroma za to ceno mogoča izpolnitev naročila, taka ponudba ni neobičajno nizka in ni razlog za izločitev ponudbe.

K 50. do 56. členu:

Splošno pravilo pri določanju rokov je, da je potrebno dolžino roka prilagoditi posameznemu javnemu naročilu, upošteva pri tem, da roke, ki jih določa ta zakon kot minimalne, ni dopustno skrajševati. Drugače povedano, rok je potrebno določiti za vsako posamezno javno naročilo v trajanju enakem ali daljšem od minimalno določenega, upošteva pri tem naravo in zapletenost naročila in s tem potreben čas za pripravo popolne ponudbe.

Če se naročilo objavi v Uradnem listu Evropske unije, šteje rok od dneva pošiljanja obvestila v objavo.

Pri določanju rokov tako velja, da je v splošnem roke mogoče skrajšati, če je bilo objavljeno predhodno informativno obvestilo, kot določa ta zakon, različno, glede na vrsto postopka.

Z uporabo elektronskih sredstev se prihrani na času. Zato je v primeru njihove uporabe možno skrajšanje minimalnih rokov, če se objave v postopkih pošiljajo z elektronskimi sredstvi za sedem dni.

Glede podaljševanja rokov zakon predvideva, da mora naročnik rok za oddajo ponudb podaljšati, če je bila razpisna dokumentacija predložena prepozno, čeprav jo je gospodarski subjekt zahteval pravočasno ali če je za pripravo ponudb potreben predhodni ogled lokacije ali pregled določene dokumentacije. Enako bi veljalo tudi

takrat, kadar naročnik pred iztekom roka spreminja razpisno dokumentacijo, da se lahko vsi, ki želijo sodelovati, z njo seznanijo.

K 57. do 64. členu:

Navedene določbe opredeljujejo vrste obvestil, njihovo vsebino in način sporočanja teh obvestil oziroma njihovo objavo. V javnem naročanju je za zagotovitev razvoja učinkovite konkurence potrebno razpise in obvestila o javnih naročilih, ki jih pripravijo naročniki iz držav članic, oglaševati v vsej Evropski skupnosti. Informacije v teh objavah morajo omogočati gospodarskim subjektom v Evropski skupnosti, da ugotovijo, ali so predlagana javna naročila zanimiva za njih. Zato jim je treba ponuditi ustrezne informacije o cilju naročila in o pogojih v zvezi z njim. Zagotoviti je potrebno boljšo vidnost javnih razpisov z ustreznimi instrumenti, kot so standardni obrazci za objave javnih naročil in Enotni besednjak javnih naročil (CPV), ki je v Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2195/2002 določen kot referenčna nomenklatura za javna naročila. V postopkih s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti so objave predvidene predvsem za to, da omogočajo izvajalcem iz držav članic, da izrazijo svoj interes za naročila tako, da zahtevajo od naročnika povabilo za oddajo prijav pod zahtevanimi pogoji.

Objave v Uradnem listu Evropske unije so seveda vezane na vrednost javnega naročila. Kadar ta vrednost ne presega vrednosti iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, zadoščajo objave na portalu javnih naročil. Zato se uvaja še dve vrsti objav za tako imenovana nacionalna javna naročila:

- obvestilo o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi
- obvestilo o oddaji naročila po postopku zbiranja ponudb po predhodni objavi.

Določeno je, da se objave pošiljajo v elektronski obliki. Stroškov objav ne nosi naročnik, ampak jih v primeru objav na portalu za javna naročila nosi proračun Republike Slovenije, v primeru objav v Uradnem listu Evropske unije pa proračun Evropske skupnosti. Če gre za javno naročilo, ki ga je glede na vrednost potrebno objaviti v Uradnem listu Evropske unije, velja, da mora biti poslano prej v objavo, preden se objavi na portalu javnih naročil, vsebina pa mora biti v obeh medijih enaka.

Pojem predhodnega informativnega obvestila smo poznali že v dosedanji ureditvi, vendar je bila njegova vloga opredeljena nekoliko drugače. Bistvo je namreč, da to obvestilo naročnik objavi takrat, kadar namerava v postopku javnega naročanja, ki ga bo vodil za določeno javno naročilo, skrajševati roke, na primer rok za oddajo ponudb. Z objavo tega obvestila je torej v naprej izpolnjen formalni pogoj, da se roki v postopku oddaje javnega naročila lahko skrajšajo. Predhodno informativno obvestilo je obvestilo s katerim naročnik seznanil zainteresirano ponudbeno javnost o naročilo na katerega se pripravlja, ga namerava oddati in bo zanj izvajal postopek javnega naročanja. To vnaprejšnje obvestilo ni zavezujoče za naročnika v smislu, da mora zaradi njega dejansko priti do oddaje naročila. Predhodno informativno obvestilo se lahko objavi samo na portalu javnih naročil tudi v primeru, ko je predvidena vrednost javnega naročila enaka ali višja od vrednosti za katero je objava javnega naročila potrebna v Uradnem listu Evropske unije.

Zakon določa pravila glede objave obvestila o oddaji javnega naročila, ki je rokovno vezan na 48 dni po oddaji javnega naročila. Pri storitvah z liste 2B velja, da je potrebno obvestilo o oddaji poslati glede na vrednost naročila ali samo na portal za

javna naročila ali tudi Uradu za uradne objave v EU, s tem, da ima naročnik pravico navesti ali soglaša z objavo teh informacij ali ne.

Določba 64. člena zgolj napotuje, da se lahko izvedejo objave tudi v tistih primerih, ko zakon to izrecno ne zahteva. Če gre za objavo skladno z zakonom o javnem naročanju, mora biti ta po obliki in glede načina objave skladna zahtevam tega zakona.

K 65. do 67. členu:

Za sporočanje vseh vrst informacij velja v javnem naročanju pravilo, da lahko poteka na različne načine in z uporabo različnih sredstev: po pošti, telefaksu, z elektronskimi sredstvi, v primerih, ki jih določa zakon po telefonu ali kombinaciji teh sredstev, če tako določi naročnik. Poudarek je, da sredstva ne smejo omejevati gospodarskih subjektov pri vključevanju v naročanje. Sporočanje vključuje različne informacije, zato mora biti izvedeno tako, da se varujejo podatki, ki so predmet njihovega sporočanja oziroma da pride do njihovega razkritja takrat, ko je to dopustno. S tem je mišljeno na primer, da naročnik ne prične s pregledom prejetih ponudb pred iztekom roka za oddajo le-teh.

Za pošiljanje informacij z elektronskimi sredstvi je treba v okviru tega zakona upoštevati Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 1999/93/ES z dne 13. decembra 1999 o okvirnih pogojih Skupnosti za elektronsko podpisovanje ter Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/31/ES z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja, na notranjem trgu ("Direktiva o elektronskem poslovanju"). Posebej je potrebno poudariti uporabo elektronskih podpisov, zlasti naprednih elektronskih podpisov.

Posebnost določb je v tem, da velja v primeru pošiljanja prijav za sodelovanje pravilo, da se tako prijavo lahko posreduje pisno, lahko pa tudi po telefonu. V slednjem primeru morajo prijavo pisno potrditi pred iztekom roka za oddajo prijav. Podobno velja v primeru, če se prijava posreduje po faksu, da se jo na posebno zahtevo naročnika potrdi še po pošti ali z elektronskimi sredstvi.

Določba 61. člena določa pravila za oddajo ponudbe v elektronski obliki. Pri tem gre posebej poudariti, da je pri tem načinu potrebno zagotoviti varen podpis. Z zahtevo po predložitvi ponudbe na tak način ne sme iz tega razloga priti do preprečitve oziroma kakršnekoli omejitve konkurence med ponudniki.

K 68. členu:

Splošna določba zakona vnaša kot možnost imenovanje strokovne komisije. Vloga komisije je torej strokovna pomoč naročniku pri izvedbi postopka javnega naročanja in utemeljitvi izbire. Poudarek pri tem je na strokovnosti. V nobenem primeru komisija ne prevzema nase odgovornosti za odločitve, ki jih v zvezi z naročanjem sprejema naročnik.

K 69. členu:

V okviru priprav na javno naročanje, to je pred začetkom postopka oddaje javnega naročila, lahko naročniki v okviru tehničnega dialoga zaprosijo ali prejmejo ali upoštevajo nasvete, ki jih lahko uporabijo pri pripravi razpisne dokumentacije, vendar le pod pogojem, da ti nasveti ne preprečujejo konkurence.

K 70. do 74. členu:

Faze zakon poimenuje posamezne vsebinsko zaključena enote ali dogodke v postopku, ki determinirajo javno naročanje kot postopek. Kot je razvidno opredeljuje osem faz ali dogodkov, kar pa so seveda glavne faze v vsakem postopku. Teh je lahko več, ali so tudi drugačne glede na vrsto postopka. Ena od bistvenih je priprava razpisne dokumentacije. Pri tem ne gre toliko za formalnosti, ampak za vsebino, ker je razpisna dokumentacija tista, ki opredeli v celoti javno naročilo, to je predmet in celoten postopek in kot taka potrebna informacija potencialnim ponudnikom pri pripravi ponudbe in sodelovanju v postopku javnega naročanja.

Obveza za objavo razpisne dokumentacije v elektronski obliki je podana v zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

Nadaljnja faza v postopku je predložitev ponudbe, ki mora biti pravočasna, kar pomeni, da mora na naslov naročnika prispeti do izteka roka za oddajo ponudb. Breme za pravočasno predložitev ponudbe nosi izključno ponudnik. Velja torej tako imenovana oddajna teorija.

Posebej je urejena oddaja javnega naročila po sklopih, če se je naročnik tako odločil. V takem primeru je ponudnik dolžan svojo ponudbo pripraviti in oddati za posamezen sklop. Namen določbe je oblikovati naročila tako, da sicer vsebinsko širša lahko v okviru sklopov pomenijo vsebinsko zaključene celote, upoštevaje tudi trg ponudbe in zagotovitev dostopa do javnega naročanja in javnih naročil srednjim in malim podjetjem.

K 75. in 76. členu:

Kot določa zakon, je odpiranje ponudb nad določeno vrednostjo javnih naročil obvezno odprto javnosti. Odpiranje ponudb je del postopka javnega naročanja. Namen je torej ta, da se javno odprejo ponudbe, ki so pravočasno prispele na naslov naročnika in seznanitev javnosti z določenimi podatki iz prejetih ponudb, tistimi, ki opredeljujejo komercialne vidike ponudbe, to pa sta predvsem ponudbena cena in morebitni popusti.

K 77. členu:

Določba 77. člena razbremenjuje ponudnike pri kandidiranju na razpisih, saj od naročnikov zahteva, da le-ti pridobijo podatke iz javnih evidenc sami. Ponudniki v ponudbi zgolj predložijo izjavo, da vsi zahtevani podatki v javnih evidencah obstajajo.

K 78. členu:

Kot določa ta določba je dopustna korekcija prejetih ponudb, vendar je ta strogo definirana. Namen določbe je doseči tako ravnanje v javnem naročanju, da se izločajo iz postopka dejansko samo tiste ponudbe, ki ne omogočajo izpolnitev naročila. Vse tiste ponudbe za katere se ugotovi, da imajo določene pomanjkljivosti, vendar obstoj ali odprava le-teh nima vpliva na njihovo konkurenčnost glede na

ostale prejete ponudbe. Njihova izločitev bi pomenila zgolj izločitev iz formalnih razlogov, kar se je po do sedaj veljavni zakonodaji večkrat dogajalo. Zakon v takem primeru predvideva saniranje teh pomanjkljivosti kadarkoli in le-te nimajo vpliva na oceno in izbiro ponudbe.

Izrecno je pri tem podana prepoved spreminjati vsebinske elemente, ki opredeljujejo izpolnjevanje pogojev, cene in elementov, katerih spreminjanje bi imelo za posledico drugačno oceno v okviru postavljenih meril.

K 79. in 80. členu:

Določba na eni strani opredeljuje nalogo naročnika kako mora ravnati glede odločitve o oddaji javnega naročila, po drugi strani pa ima že nekatere elemente, ki sodijo v področje pravnega varstva, saj omogoča ponudnikom, da zahtevajo obrazložitev odločitve, ki jo je naročnik sprejel, če menijo, da ta ni dovolj pojasnjevalna, da bi lahko razbrali zakaj ni bila izbrana njihova ponudba.

Novost je tudi ta, da v kolikor je v komunikaciji oziroma korespondenci med naročnikom in ponudnikom na podlagi izdanega obvestila o oddaji naročila, zaznati, da ponudnik kritično ocenjuje odločitev naročnika in to utemeljuje, naročnik lahko na podlagi tega spremeni svojo odločitev in se na ta način izogne morebitnemu sporu.

Zavrnitev vseh ponudb je dopustna vendar mora biti obrazložena. Razlogi so namreč lahko različni in so lahko tako na strani naročnika kot na strani ponudnikov. Na eni strani je lahko razlog v prejetih ponudbah, na drugi pa morebitne spremembe glede potreb naročnika po izpolnitvi naročila. Naročniku mora biti tudi omogočeno, da kadarkoli v postopku ta postopek prekine, če obstajajo za to razlogi. Seveda pa ima zavrnitev vseh ponudb glede na razlog lahko različne posledice, na primer zahtevo za povrnitev stroškov.

K 81. do 95. členu:

Posebne določbe se nanašajo na postopkovna pravila kadar gre za odprti, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčni dialog in postopek s pogajanjem z ali brez predhodne objave ter postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi in postopek zbiranja ponudb, v posameznih fazah postopka, opredeljenih v 70. členu tega zakona.

V postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, pa tudi v konkurenčnem dialogu ali postopku s pogajanjem, kjer gre za bolj (s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčni dialog) ali manj (postopek s pogajanjem) formalno ločen postopek javnega naročanja na dva dela, je seveda tudi pristop pri pripravi in oblika in vsebina razpisne dokumentacije drugačna kot pri odprtem postopku.

Tako v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, pa tudi v konkurenčnem dialogu, se po prvem delu postopka oblikuje lista kandidatov, ki jih naročnik ponovno, sedaj ne preko objave ampak s povabilom povabi k oddaji ponudbe, k ima določene formalne sestavine.

K 96. do 104. členu:

Zakon določa, da morajo biti na področju natečajev pravila za njihovo izvedbo dostopna vsem, torej spoštovana temeljna načela javnega naročanja, posebej se pri tem poudarja zahteva po nediskriminaciji glede na državno mejo in glede na to ali je udeleženec pravna ali fizična oseba.

Zakon posebej poudarja, da je natečaj podrobneje urejen v področni zakonodaji, ki jo je potrebno paralelno upoštevati.

Pravila za izvedbo natečajev so tako kot pri javnih naročilih vezana na mejne vrednosti, te pa so vezane na vrsto naročnika ali na vrsto naročila.

Če natečaj ne predstavlja samostojnega postopka, ampak je del postopka za oddajo storitev, velja pravilo, da je potrebno pri ugotavljanju ocenjene vrednosti upoštevati celotno vrednost storitev in prišteti tej vrednosti vrednost morebitnih nagrad ali plačil udeležencem.

Enako pravilo o upoštevanju vrednosti storitve in vrednosti nagrad ali drugih plačil pri določanju ocenjene vrednosti, velja tudi v primeru natečaja, ko temu lahko sledi postopek s pogajanjem brez predhodne objave za oddajo storitve. To je primer, ko se za izvedbo storitve izbere po postopku s pogajanjem najugodnejšega ponudnika izmed kandidatov, izbranih v postopku javnega natečaja, ker gre za storitev, ki vsebinsko sledi rezultatom natečaja.

Kot določa zakon se ta zakon ne uporablja za natečaje, za katere se uporablja zakon, ki ureja javno naročanje na področju sektorjev voda, energija, transport in sektorju poštnih storitev in v vseh primerih izjem, ki veljajo za javna naročila storitev.

Pri javnih natečajih veljajo enaka pravila za objavo natečaja, obvestilo o izbiri in sporočanje oziroma sredstva za sporočanje, kot veljajo za javna naročila storitev.

Tudi v postopku javnega natečaja naročnik lahko omeji število udeležencev, če je to utemeljeno, podobno kot v postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi ali konkurenčnem dialogu. Zahteva, ki jo postavlja zakon je, da za tako selekcijo udeležencev natečaja določi, izbere in uporabi jasne in nediskriminatorne pogoje. Število povabljenih kandidatov mora biti tako, da zagotavlja pravo konkurenco.

Pri natečaju je obvezna vključitev žirije kot garanta za strokovno in neodvisno ocenitev natečajnih predlogov. Izrecno je postavljena zahteva, da žirijo sestavljajo samo fizične osebe, od katerih mora vsaj tretjina imeti tako strokovno usposobljenost kot udeleženci, če je to pogoj za sodelovanje.

Za zagotovitev nepristranskosti, tudi v relaciji do zahtev ali predstav naročnika, mora biti žirija avtonomna pri svojem delovanju in sprejemanju odločitev. Žirija ima nalogo, da v okviru svoje odločitve navede uspešnost posameznih natečajnih rešitev po njihovem vrstnem redu in razvrstitev strokovno utemelji.

K 105. členu:

Kot enega od bistvenih dokumentov, ki izkazujejo potek postopka javnega naročanja zakon ureja obvezo pisnega poročila in njegovo sestavo. Iz vsebine poročila mora biti razvidno: po katerem postopku je naročanje potekalo in v primeru postopka s pogajanjem in konkurenčnega dialoga razloge za uporabo teh postopkov. Posebej mora naročnik navesti kdo je bil izbrani ponudnik ali kandidat, razloge za izbor ali neizbor, obrazložitev zavrnitve ponudb, če so bile te zavrnjene kot neobičajno nizke. Ustrezno

mora biti zagotovljeno dokumentiranje postopkov, ki potekajo z uporabo elektronskih sredstev.

K 106. in 107. členu:

Statistična poročila oziroma njihova obvezna vsebina je določena glede na vrsto naročnika. Skupno poročilom vseh vrst naročnikov je, da morajo vsebovati podatke o številu in vrednosti oddanih javnih naročil nad evropskimi mejnimi vrednostmi in število in skupno vrednost naročil, ki so bila oddana kot dopustne izjeme po Sporazumu o vladnih nabavah. Posebej mora poročilo zajemati podatke o uporabljenih postopkih javnega naročanja in pri vsakem navedba javnega naročila po vrstah: blago, gradnje ali storitve in razčlenjeno glede na uvrstitev v seznam gradenj iz Seznama dejavnosti na področju gradenj, na vrsto storitve iz seznamov storitev v Seznamu storitev A in Seznamu storitev B oziroma po kategorijah Enotnega besednjaka javnih naročil. Posebna skrb je posvečena podatkom v zvezi z naročili oddanimi po postopku s pogajanjem, kjer morajo biti podane tudi utemeljitve za uporabo tega postopka po predhodni objavi ali brez nje. Posebej mora biti naveden podatek o skupnem številu in vrednosti javnih naročil glede na državo članico, iz katere so uspešni ponudniki ali tretjo državo.

K 108. členu:

Zakon taksativno našteva določena ravnanja, ki so v nasprotju s tem zakonom, kot prekrške in določa kot kazen globo v razponu 5.000 eurov do 350.000 eurov za pravno osebo in 2.000 do 12.000 eurov za odgovorno osebo.

K 109. členu:

Z novim zakonom o javnem naročanju preneha veljavnost do sedaj veljavnemu zakonu in vsem predpisom, izdanim na njegovi podlagi.

K 110. členu:

Določba določa, da se za čas do uvedbe eura kot valute v Republiki Sloveniji zneski v tolarški protivrednosti.

K 111. členu:

Ureditev oddaje javnih naročil, ki se izvajajo v času, ko že velja ta zakon, je določena v do sedaj veljavnem zakonu o javnih naročilih. Edino na ta način je zagotovljeno tudi pravno varstvo. Po drugi strani pa se druga faza postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti in postopka s pogajanjem izvede že po tem zakonu, če ponudnik še ni izročil razpisne dokumentacije

K 112. členu:

Zakon določa vzpostavitev portala javnih naročil in rok za njegovo vzpostavitev..

K 113. členu:

Določba opredeljuje roke za prejem prijav in ponudb do vzpostavitve portala javnih naročil.

K 114. členu:

Določba opredeljuje roke za prejem prijav in ponudb do vzpostavitve portala javnih naročil.

K 115. členu:

Določbi 115. člena določata roka za sprejem podzakonskih predpisov, na podlagi tega zakona.

K 116. členu:

Zakon določa vacatio legis 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Določba predvideva različen rok za uporabo in veljavnost tega zakona iz razloga, ker je potrebno omogočiti rok, v katerem bo vlada sprejela uredbo, predvideno s tem zakonom. Le na ta način bo mogoče zagotoviti izvajanje zakona.

IZJAVA O SKLADNOSTI S PREDPISI EVROPSKIH SKUPNOSTI

1. Naslov predloga akta: Zakon o javnem naročanju (EVA: 2005-1611-0077)

2. Skladnost predloga akta z določbami »Evropskega sporazuma o pridružitvi«

Navedba določb »Evropskega sporazuma o pridružitvi«, ki se nanašajo na predloženo gradivo: //

V kakšnem obsegu so iz sporazuma izhajajoče obveznosti izpolnjene: //

Razlogi za neizpolnitev obveznosti: //

3. Skladnost predloga akta s predpisi ES

Direktive oziroma drugi sekundarni viri prava ES, ki se nanašajo na predlog akta z navedbo usklajenosti (delno usklajeno):

- Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta št. 2004/18/EC, z dne 31.03.2004 o koordinaciji postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, storitev in blaga (UL L, št. 134 z dne 30.04.2004, str. 114, s spremembo)
- Uredba Komisije št. 1874/2004 z dne 28.10.2004 o spremembah direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede njihovih mejnih vrednosti uporabe za postopke za oddajo naročil
- Predlog Uredbe Komisije za spremembo Direktive 2004/17/EC, glede sprememb mejnih vrednosti v direktivah 2004/17/ES in 2004/18/ES z dne 06.11.2005
- Uredba Komisije (ES) št. 1564/2005 z dne 7. septembra 2005 o določitvi standardnih obrazcev za objavo obvestil v okviru postopkov javnih naročil v skladu z direktivama 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/35/EC z dne 29. junija 2000 o borbi proti plačilnim zamudam v gospodarskih transakcijah
- Direktiva 80/723/EGS o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji s spremembami
- Uredba (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o enotnem besednjaku javnih naročil (CPV) (UL L, št. 340 z dne 16.12.2002, str. 1, s spremembami)

4. Ali je predlog akta usklajen z ostalimi viri prava ES: Da.

5. Razlogi za delno usklajenost oziroma neusklajenost: Celovit prenos direktive zagotavljajo še drugi nacionalni predpisi.

6. Navedba roka predvidene popolne uskladitve akta z zgoraj navedenimi pravnimi viri ES:
30.04.2006

7. Ali so zgoraj navedeni pravni viri ES prevedeni v slovenščino? Da.

8. Ali je predlog akta preveden in v kateri jezik? Zakon bo preveden v angleški jezik.

9. Sodelovanje neodvisnih strokovnjakov (PHARE, TAIEX, Komisija ES, države članice ES, SIGMA, OECD, Univerza.....): //

10. Povezava z Državnim programom za prevzem pravnega reda ES in upoštevanje roka za uskladitev: Da.